

Անվաճառյրն կանգնի մերձյալ Աստուանն .
Եւ Քաճանայն ասէ .

ԱՂՕԹՔ

Որ կոչեցեր զծառայս քո, Տէր, ի սրբութիւն եւ ի լուսա-
ւորութիւն Մկրտութեան, ազաչեմք զքեզ, արա՛ զսա արժանի
մեծի շնորհաց քոց: Մերկեա՛ ի սմանէ զհնութիւն մեղաց, եւ
նորոգեա ի կեանս նորս, եւ լցո՛ զօրութեամբ Հոգւոյդ Սրբոյ ի
նորոգութիւն փառաց Քրիստոսի քոյ: Եւ քեզ՝ Հօգորիդ եւ
միածնի Որդւոյ քոյ եւ ազատիչ Սուրբ Հոգւոյդ վայել է
իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Հարցանէ Քաճանայն .

Երախայս զի՞նչ խնդրէ:

Անվաճառյրն ասէ .

Հաւատք, Յոյս, Սէր եւ Մկրտութիւն: Մկրտիլ եւ արդար-
անալ, սրբիլ ի մեղաց, ազատիլ ի դիւաց, եւ ծառայել Աս-
տուծոյ:

Զայս երկոյս կրկնէ: Ապա ասէ Քաճանայն .

Ըստ հաւատոց քոց եղիցի քեզ:

Ապա ի ջոցանէ զերախայն ի ջոցն, եւ գնէ զանոնն, ասելով .

(Այս անուն) ծառայս Աստուծոյ, եկեալ յերախայութենէ ի
Մկրտութիւն, մկրտի յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:
Գնեալ արեամբն Քրիստոսի ի ծառայութենէ մեղաց, ընդունի

ՅՈՐՈՒՄ ԱԲԱՆԳԻՆ
ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳԻՍ
ԸՍՏ ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՅՏԻՈՅՍ ՀԱՅՈՑ

Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
2001

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳՆԻ Բ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Այս Անվանայրն քանի ի մերկացոցանել Գերասիայն, եւ թերեւ մերկ
առննիւն Բանայն, եւ առեալ Բանայն զտորք Մի-ոռնն ի
Յեռն, խաշակնէն ի վերայ ջրոյն, ասելով.

Ամէն. Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա:
Օրհնեսցի եւ սրբեսցի ջուրս այս՝ նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ
սուրբ Աւետարանաւս, եւ սրբալոյս Միւռոնաւս եւ աւուրս
չնորհիւ. անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Երիցս կրկնէ, եւ այս ասէ.

Օրհնութիւնս եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հեղո- զտորք Մի-ոռնն յԱսպանն խաշանման, ասելով.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ԴՁ.

Առաքելոյ աղանոյ իջանելով մեծաձայն հրնչմամբ
ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց
անկիզելի զաշակերտսն, մինչդեռ նրստէին ի սուրբ
Վերնատանն:

Աննիթական աղանի, անքննելի որ քրննէ ըզխորս
Աստուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզ-
միւսանգամ զալուստն. զոր քարոզեցին համագոյական:

Օրհնութիւն ի բարձունս, ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն
Սրբոյ. որով առաքելքն արբեցան անմահական բա-
ժակաւն, եւ հրաւիրեցին զերկինս ի յերկինս:

յարքայութիւն Աստուծոյ. զի ծնեալն ի մարմնոյ՝ մարմին է, եւ ծնեալն ի Հոգւոյ՝ Հոգի է: Դու մի՛ զարմանար թէ ասացի քեզ, պարտ է ձեզ ծնանել վերստին: Զի Հոգմ՝ ուր կամի շնչէ, եւ զձայն նորա լսես, այլ ոչ գիտես ուստի՛ դայ կամ յո՛ւ երթայ. սոյնպէս եւ ամենայն ծնեալն ի Հոգւոյն:

ՔԱՐՈՉ

Վասն սրբելոյ զճուրս գայս ներգործութեամբ Հոգւոյն Սրբոյ, զՏէր ազաչեսցուք:

Տէր ողորմեա:

Վասն որդիս լուսոյ առնելոյ զոր ի սմա մկրտին, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն անօթ սրբութեան լինելոյ սորա առ ընդունելութիւնն աստուածատուր խորհրդոյն, զՏէր ազաչեսցուք:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

ԱՂՈԹՔ

Տէր Աստուած մեր, աղաչեմք զքեզ, առաքեա զՀոգիդ քո Սուրբ ի ճուրս յայս, եւ սրբեա՛ դսա, որպէս սրբեցեր զՅորդանան՝ իջանելով քո ի նմա, ամենասուրբդ ի մեղաց Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, յօրինակ այսր Աւագանի Մկրտութեան վերստին ծննդեան ամենայն մարդկան: Եւ շնորհեա սմա զճուրս գայս յորում մկրտի այժմ, ի թողութիւն մեղաց եւ յընդունելութիւնն Հոգւոյդ Սրբոյ, յորդեգրութիւնն Հօրդ երկնաւորի եւ ի ժառանգութիւնն արքայութեանդ երկնից: Որպեսզի սրբեալ ի մեղաց, ի Հաճոյս կամաց քոց կեցցէ յայսմ աշխարհիս. եւ ի Հանդերձելումն զանսպառ բարիսն ընկալցի ընդ ամենայն սուրբս քո. եւ ուրախութեամբ զոհասցի եւ միշտ փառաւորեսցէ զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

**ԿԱՆՈՆ
Ի ՏԱՃԱՐ ԸՆԾԱՅՄԱՆ
ՆԱԽՔԱՆ ՉՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆՆ**

Կանգնեն յԱրեւան, եւ Կոտայքի մասնակցին Քրիստոս մօրն, ասեն.

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Դու ես որ Հաներ զիս յարգանդէ,
յոյս իմ ի ստեանց մօր իմոյ:
Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ,
յորովայնէ մօր իմոյ դո՛ւ ես Աստուած իմ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ ԱԶ.

Մարմնացեալդ ի Կուսէնն Ասիայաւիտեան բանդ. այսօր ի տաճարն եկիր կատարել զօրէնս վասըն փրկութեան հեթանոսաց:

Որ յանարուեստ աթոռն անստիս բարեբանեալդ ի հրեշտակաց. այսօր ի Սիմէոնի բառնալով ի գիրկս. որ ընծայեսցես ըզմեզ ի կեանսդ յաւիտենից:

Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգեւատու ամենեցուն. այսօր հայցմամբ Ծերունոյն արձակեա եւ զիս ըզբազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսդ յաւիտենից:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:
(Բ. 25-32)
Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պռոսխումէ:
Ասէ Աստուած:

**Վասն քառասնօրեայ գալստեան Տեառն մերոյ
Յիսուսի Քրիստոսի:**

Եւ իբրեւ լցան աւուրք սրբութեան նոցա ըստ օրինացն
Մովսիսի, ածին զնա յԵրուսաղէմ յանդիման առնել Տեառն, որ-
պէս եւ գրեալ է յօրէնս Տեառն, թէ «Ամենայն արու որ բանայ
զարգանդ՝ սուրբ Տեառն կոչեսցի»: Եւ տալ պատարագս՝ ըստ
ասացելոյն յօրէնս Տեառն, «զոյգս տատրակաց, կամ երկուս
ձագս աղանեսաց»:

Եւ ահա էր այր մի յԵրուսաղէմ, որոյ անուն էր Սիմէոն, եւ
էր այրն այն արգար եւ երկիւղած, եւ ակն ունէր մխիթարու-
թեանն Իսրայելի, եւ հոգի սուրբ էր ի նմա: Եւ էր նորա հրա-
ման առեալ ի Հոգւոյն Սրբոյ՝ մի՛ տեսանել զմահ, մինչեւ տես-
ցէ զՕծեալն Տեառն. եւ եկն Հոգւովն ի Տաճարն:

Եւ իբրեւ ածին ծնողքն զմանուկն Յիսուս, առնել նոցա ըստ
սովորութեան օրինացն ի վերայ նորա. եւ նա առ ընկալաւ զնա
ի գիրկս իւր, եւ օրհնեաց զԱստուած, եւ ասէ. Արդ՝ արձակեա
զձառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին
աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Տէր Հովուեսցէ զիս, եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Յովհաննու:
(Գ. 1-8)
Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պռոսխումէ:
Ասէ Աստուած:

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ էր այր մի ի փարիսեցւոց անտի, Նիկողեմոս անուն նորա,
իշխան հրէից: Սա եկն առ Յիսուս ի գիշերի եւ ասէ ցնա. Ռաբբի,
գիտեմք եթէ յԱստուծոյ եկեալ ես վարդապետ, զի ո՛չ ոք կարէ
զայդ նշանս առնել՝ որ դուդ առնես, եթէ ոչ Աստուած իցէ ընդ
նմա:

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնա. Ամէն ամէն ասեմ
քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի վերստին, ո՛չ կարէ տեսանել զարքա-
յութիւն Աստուծոյ:

Ասէ ցնա Նիկողեմոս. Զիա՛րդ կարէ մարդ ծնանել՝ որ ծերն
իցէ. միթէ մա՞րթ ինչ իցէ անդրէն յորովայն մօր իւրոյ կրկին
մտանել եւ ծնանել:

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. Ամէն ամէն ասեմ քեզ,
եթէ ոչ ոք ծնցի ի ջրոյ եւ ի Հոգւոյ, ո՛չ կարէ մտանել

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ԳՁ.

Արեգակն արդարությանն Քրիստոս ծագեալ յաշխարհի հալածեաց ըզխաւարմ անգիտութեան, եւ յետ մահու եւ յարությանն համբարձաւ առ Հայր յորմէ ծագեաց. որ երկրորդացի յերկնատրաց եւ յերկրատրաց ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյն. վասն որոյ եւ մեք երկիր պագանեմք Հօր հոգւով եւ ճըշմարտութեամբ:

Արկանն զժողովն լաւանն իստանման՝ եւ ասնն .

Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց,
եւ Աստուած փառաց որոտաց.
եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց:

**ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ
ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ Ի ԳԱՂԱՏԱՅԻՈՑ ԹՂԹՈՅՆ
Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(Գ. 24-29)**

Ապա օրէնքն դաստիարակ եղեն մեզ ի Քրիստոս Յիսուս, զի ի հաւատոցն արդարացուք: Այլ իբրեւ եկին հաւատքն, ո՛չ եւս ընդ դաստիարակաւ եմք, քանզի ամենեքին որդիք Աստուծոյ էք՝ հաւատովք ի Յիսուս Քրիստոս: Որք միանգամ ի Քրիստոս մկրտեցարուք՝ Քրիստոս զգեցեալ էք. չիք խտիր, ո՛չ հրէի եւ ո՛չ հեթանոսի, ո՛չ ծառայի եւ ոչ ազատի, ո՛չ արուի եւ ոչ իգի. զի ամենեքեան դուք մի էք ի Քրիստոս Յիսուս: Ապա եթէ դուք Քրիստոսի էք, ուրեմն Աբրահամու զաւակ էք, ըստ աւետեացն՝ ժառանգ:

Գայիքն եղանակնն .

ժողովրդոց: Լոյս ի յայտնութիւն հեթանոսաց եւ փառս ժողովրդեան քում Իսրայելի:

Ապա Քառանայն ասէ զաղօրն զայս .

ԱՂՕԹՔ

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ կեցեալ զաւուրս քառասուն՝ ըստ օրինացն Մովսիսի, եկիր ի Տաճարն յընծայումն՝ հանդերձ Մարեմաւ մարբն քով, եւ ի գիրկան Սիմէոնի զգուեցար: Աղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, պահեա զտղայս զայս, եւ աճեցո շնորհօք՝ անտեսանելի զօրութեամբ քով:

Արժանացո զսա մկրտութեան վերստին ծննդեան սուրբ Աւագանին, եւ Մարմնոյ եւ Արեան քո հաղորդութեամբ եւ առհաւատչէիւ Հոգւոյդ Սրբոյ՝ լինել մարմին եւ անդամ եկեղեցւոյ քոյ սրբոյ: Եւ արժանի արա զսա մասին ժառանգութեան ընտրելոց քոց, եւ պահպանիլ ընդ հովանեաւ աջոյ քո:

Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա Քառանայն ի Գիրկն իոր ասնոս զպղայն եւ փանի ասաջի բեմին, ասելով .

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ

Երախայս այս եկեալ յերկրպագութիւն, երկրպագէ Ս. Խորանիս, երկրպագէ Ս. Սեղանոյս, երկրպագէ Ս. Աւագանիս, փափաքելով մկրտութեան վերստին ծննդեան սուրբ Աւագանաւս, զի մերկասցի զանօրէնութիւն եւ զգեցցի զլոյս աստուածօրն սուրբեան:

Ապա Գարշեալ Գայ զպղայն ի Գիրկն մօրն : Եւ Սարկաւապն ասէ .

ՔԱՐՈՁ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ զերախայս զայս եկեալ յերկրպագութիւն, եւ զծնողս սորին եւ զպարագայս՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քոյ, ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյն. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ սպասեալ զսուրբ Տէրոնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ ի չարէն: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

.....

ՇԱՐԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ԴԿ.

Ջողորմութեան քո զդուրն բաց մեզ Տէր. եւ արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց քոց ընդ սուրբն քո:

Ի պատրաստեալ քո յօթեանս սրբոց քոց ընկալ եւ ըզմեզ Փրկիչ յորդեգրութիւն ի դպրութեան կենաց:

Ի նրստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ խնայեա յարարածն քո, բարեխոսութեամբ եւ աղօթիք սուրբ ճրգնաւորացն:

ՔԱՐՈՁ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն երախայիս աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ արժանաւորեսցէ զսա լուսացման վերստին ծննդեան, եւ զգեստու անապականութեան: Եւ զուգաթուեսցէ զսա ընդ հաւատացեալս անուան իւրոյ, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Ընկալ, մարդասէր Տէր, զընծայեալս քեզ զերախայս զայս, եւ սրբեա զմիտս եւ զխորհուրդս սորա յամենայն ներգործութեանց հակառակորդին: Եւ արժանի արա զսա ի ձեռն սուրբ Աւագանին լուանալ զհնութիւն մեղաց մերոց, եւ նորոգիլ լուսով շնորհաց քոց: Զի եւ սա մեօք հանդերձ փառաւորեսցէ զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգի, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Երբեան գլխոյ յԱսպանն , ասելով .

ԱՒԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիրւզածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Մատթէոսի:

(ԻԸ 16-20)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Իսկ մետասան աշակերտքն զնացին ի Գալիլիա, ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկուացան: Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ ես առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամենայն Հեթանոսս, միրտեցէք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Արբոյ: Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն որ ինչ պատուիրեցի ձեզ: Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

Ապա մօրանէն ի Գլասն Եւ Քան առաջի Բեմին, ասելով.

**ԿԱՆՈՆ
ԿԵՆԳԱՆԱՐԱՐ ՍՈՒՐԲ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ**

*Տանին զնորաշին Երախայն յԵկեղեցի,
Կանգնեն յԱրեանն առ ընթեր-Քաճանային, որ ասէ.*

Օրհնեալ Տէր մեր Հիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ, Աստուած ճշմարիտ:

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում,

ըստ բազում գթութեան քում

քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ,

եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Յօդեա յիս մշտկաւ եւ սուրբ եղէց,

լուա եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Սիրտ սուրբ Հաստատեա յիս Աստուած,

եւ Հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում:

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ,

եւ Հոգւով պետութեան քոյ Հաստատեա զիս:

Տէր, եթէ զըթոնս իմ բանաս՝

բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍԵՒԱՆ ԲԿ.

Երրորդություն անբաժանելի եւ զօրություն երկնային լոյս ծագեալ յաշխարհ. նմա հանցութիւնս զօրհնութիւնս երգով:

Որ էջըն յերկնից, այսօր եւ հանգեալ յԱռաքեալսն ճշմարիտ սուրբ Հոգին. նրմա հանցութիւնս:

Որ ի խորհուրդքս փրկականս այսօր ընդ իջանել յառաքեալսն ծանուցաւ մարգարէին. նրմա հան:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն քառութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց, եւ իջանելոյ ողորմութեանն Աստուծոյ ի վերայ երախայիս՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեծ եւ փառաւորեալ յամենայն արարածոց, ի քո ահաւոր եւ ամենագոր անուղ ասպարհեալ ծառայս քո, խոնարհեցոյց զգլուխ իւր անուան քում սրբոյ: Նայեա, Տէր, ողորմութեամբ քով ի սա. մերժեա եւ հեռացո ի սմանէ, ամենայաղթ կոչմամբ անուան քոյ ի վերայ սորա, զխորհուրդս, զբանս եւ զգործս եւ զամենայն խաբէութիւնս չարին, որով սովոր է խաբել եւ կորուսանել զմարդիկ:

Լցո զսա երկնային շնորհօքդ, եւ զւարճացո ամենաբարի կոչմամբ քրիստոնեայ անուանելով. եւ արժանի արա զսա Մկրտութեան վերստին ծննդեան սուրբ Աւագանին: Եւ ընդունելով զՀոգիդ քո Սուրբ, մարմին եւ անդամ եղիցի Եկեղեցոյ քոյ սրբոյ: Եւ անարատ քրիստոնէութեամբ կրօնաւորեալ յայսմ աշխարհիս՝ Հանդերձելոց բարեացդ Հասցէ ընդ

ամենայն սուրբս քո, փառաւորելով զանփոփոխելի Տէրութիւնդ քո, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Այա վաճանայն երեւ ժոնը կրկնէ եւ ի դեմս երախային ասէ երեցս .

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ,

յորովայնէ մօր իմոյ դու ես Աստուած իմ:

Այա Այն վաճայրն առնոս զերախայն ի Գերկն, դառնան յարեմոսդ .

եւ ասէ ընդ Քաճանայն երեցս անգամ .

Հրաժարիմք ի սատանայէ եւ յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, եւ յամենայն չար զօրութենէ նորա հրաժարելով հրաժարիմք:

Այա դառնան յարեւելս եւ Քաճանայն ասէ .

Դառնամք ի լոյս աստուածգիտութեան:

Ապ ասի Հասարամէն .

ՀԱԻԱՏԱՄՔ

Հաւատամք յամենասուրբ Երրորդութիւն, ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի Սուրբ Հոգի: Զաւետումն Գաբրիէլի, զԾնունդն Քրիստոսի, զՄկրտութիւնն, զչարչարանս, զԽաչելութիւնն, զԹաղումն երեքօրեայ, զՅարութիւնն, զաստուածապէս Համբարձումն, զնստիլն ընդ աջմէ Հօր, զահաւոր եւ զփառաւորեալ զմիւսանդամ Գալուստն՝ խոստովանիմք եւ հաւատամք:

զԱստուած, զի զձեզ յամենայն փորձութենէ հեռի պահեսցէ: Բայց Աստուծոյ հրամանն ա՛յս է, զի դուք երկոքեանդ յամենայնի՛, այլ մանաւանդ ի նեղութեան եւ ի փորձութեան՝ օգնական, տէր եւ պաշտպան լինի՛ջիբ իրերաց, հաւատարիմ գոլով մինչեւ ի մահ:

Եւ նախ Հարցանէ Փեռայնն .

Որդեակ իմ, խոստանա՞ս յամենայնի մինչեւ ի մահ տէր եւ պաշտպան լինել օրիորդիս այսմիկ, որ հանդերձեալ է լինել կին քո, եւ հաւատարմութեամբ սիրել զնա:

Եւ Փեռայնն ասէ .

Այո՛, Հայր սուրբ, խոստանամ՝ հրամանաւն Աստուծոյ:

Եւ ապա Հարցանէ Հարսինն .

Եւ դու, որդեակ իմ, խոստանա՞ս յամենայնի մինչեւ ի մահ տէր եւ հնազանդ լինել առնս այսմիկ, որ հանդերձեալ է ամուսին քո լինել, եւ հաւատարմութեամբ սիրել զնա:

Եւ Հարսինն ասէ .

Այո՛, Հայր սուրբ, խոստանամ՝ հրամանաւն Աստուծոյ:

Եւ ասէ Քահանայնն .

Այս բանիս վկայ՝ Աստուած է, որ աներեւութապէս ի վերայ սուրբ Սեղանոյս բազմեալ է: Այլ եւ մեր պահապան հրեշտակքն, այս սուրբ Եկեղեցիս, սուրբ Խաչս եւ սուրբ Աւետարանս, դասք քահանայից եւ երամք ժողովրդոց. սոքա ամենեքեան վկայ լիցի՞ն:

Եւ նովա ասէնն .

Այո՛, Հայր սուրբ, վկայ լիցին:

զորդեգրութիւն Հօրն երկնաւորի, լինել ժառանգակից Քրիստոսի, եւ տաճար Հոգւոյն Սրբոյ:

Զայս միանգամ ասելով՝

Երիցս թաղէ զԵրաթայն ի Զոռն, յօրինակ երեւոյթեայ թաղմանն Քրիստոսի:

Իսկ արդ՝ յասելն ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ, ընկղմէ միանգամ, յասելն ԵՒՈՐԳԻՈՅ, ընկղմէ միանգամ եւս. եւ յասելն ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ, ընկղմէ դարձեալ:

Եւ այսպէս կոչումն անուան ամենասոբթ Երրորդոց-Թեան լինի միանգամ, եւ ընկղմումն երեւ մեծամ:

Եւ Հանեաւ ի Զոռն ասէ .

Որք ի Քրիստոս մկրտեցայք, զՔրիստոս զգեցեալ էք. Ալէլուիա:

Որք ի Հայր լուսաւորեցայք, Սուրբ Հոգին բերկրեսցի ի ձեզ, Ալէլուիա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ. Այժմ եւ միշտ եւ:

ԿԱՆՈՆ ԳՐՈՇՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:*

Ապա սա է.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ԳՁ.

*Որ համազոյ էս Հօր եւ Որդւոյ, անճառաբար բըխումն
ի միշտ Էէն. այսօր բըղխեցեր ջուր կենդանի յԵ-
րուսաղեմ. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա:*

*Որ արարչակից էս Հօր եւ Որդւոյ, որով կենդանա-
ծնեալք ի ջուրս արարածք. այսօր Որդիս Աստուծոյ ծնա-
նիս ի ջուրց. Հոգի Աստուծոյ ողորմեա:*

ԱՂՕԹՔ

*Որ լուսաւորեցեր զարարածս քո, Քրիստոս Աստուած,
ծագելով զլոյս աստուածգիտութեան յանձինս մեր, եւ այժմ
ազատեցեր զձառայս քո զայս, սրբեցեր եւ արդարացուցեր, եւ
ետուր սմա զորգեգրութեան պատիւն:*

*Տէր Աստուած ամենակալ, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի, որ շնորհեցեր զգիտութիւն ճշմարտութեան քոյ
ամենայն հաւատացելոց, եւ ետուր իշխանութիւն լինել որդիս
Աստուծոյ՝ ի ձեռն վերստին ծննդեան ջրոյ եւ Հոգւոյ: Որ եւ
զձառայս քո (զայս անուն) նորոգեցեր քաւութեամբ սուրբ
Աւագանի քոյ, սուրբ արա զսա, Տէր, ճշմարտութեամբ քով, եւ
լուսով շնորհաց Սուրբ Հոգւոյդ. զի եղիցի տաճար եւ բնակարան
աստուածութեանդ քոյ, եւ կարասցէ գնալ յամենայն*

ԿԱՆՈՆ ԿՈՒՍԻ ՊՍԱԿԻՆ

*Փեռայն եւ Հարսնն կանգնին յարենի Եկեղեցոյն ատ ընթեր
միմեանց, պղծման իրեանց պէտք ի Խորանն ունելով:*

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս ...:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:*

Սարկաւազն սա է.

*Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո եւ
ողորմեա՛:*

Եւ-Քաւանայն սա է.

*Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Եւ սպա սա է, յորդորելով.

ԽՐԱՏ

Տեսէ՛ք, որդեակք,

*Հրամանաւն աստուածային եւ կանոնիւք սուրբ Հայրա-
պետացն եկեալ էք ի սուրբ Եկեղեցիս պսակիլ օրինօք ի սուրբ
ամուսնութիւն: Մեք ամենեքեան աղօթս առնեմք, զի Աստուած
զձեզ միաբան սիրով պահեսցէ, ի խոր ծերութիւն հասուցէ,
եւ անթառամ պսակին արժանացուցէ:*

*Դուք ինքնին գիտէք, եթէ յաշխարհիս վերայ պէս պէս փոր-
ձութիւնք գոն. հիւանդութիւնք, ճախողակի պատահարք,
աղքատութիւն, եւ այլ նեղութիւնք: Մեք սրտագինս աղաչեմք*

ՔԱՐՈՁ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ զնորոգ նշանադրեալ ամոլս, զծնողս սոցին եւ զպարագայս, եւ զհաւատացեալ ժողովուրդս որ առաջի կայ՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական Նաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա սուէ զազօրնն Տէրոննական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

ճանապարհս արդարութեան, եւ գալ համարձակութեամբ առաջի ահաւոր բեմի Միածնի քոյ՝ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Լնու Քաւանայն ցտորք Ինչն յափն իւր, եւ կն՛վէ ստորք Ինչո՛վ
զճակարն, ասելով.

ՃԱԿԱՏՆ. Ք Իւղ անոյշ, յանուն Յիսուսի Քրիստոսի, հեղեալ ի վերայ քո կնիք երկնաւոր պարգեւացն անապականութեան:

ՁԱՉՍՆ. Ք Կնիքս յանուն Յիսուսի Քրիստոսի լուսաւորեսցէ զաչս քո, զի մի՛ երբեք ննջեսցես ի մահ:

ՁԱԿԱՆՁՍՆ. Ք Օծուծն սրբութեան՝ եղիցի քեզ ի լսելութիւն աստուածային պատուիրանացն:

ՁՀՈՏՈՏԵԼԻՍՆ. Ք Կնիքս յանուն Յիսուսի Քրիստոսի՝ եղիցի քեզ հոտ անուշութեան կենաց ի կեանս:

ՁԲԵՐԱՆՆ. Ք Կնիքս յանուն Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի քեզ պահպանութիւն բերանոյ եւ դուռն ամուր շրթանց քոց:

ՁԶԵՌՍՆ. Ք Կնիքս յանուն Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի քեզ պատճառ բարեգործութեան ամենայն առաքինի գործոց եւ վարուց:

ՁՍԻՐՏՆ. Ք Կնիքս աստուածային՝ սիրտ սուրբ հաստատեսցէ ի քեզ եւ հոգի ուղիղ նորոգեսցէ ի փորի քում:

ՁՔԱՄԱԿՆ. Ք Կնիքս յանուն Յիսուսի Քրիստոսի՝ եղիցի քեզ վահան ամրութեան, որով կարացես զամենայն նետս մութս չարին շիջուցանել:

ՁՈՏՍՆ. Ք Կնիքս աստուածային ուղղեսցէ զզնացս քո ի կեանսն յաւիտենից, զի մի սասանեսցիս:

Եւ ապա սուէ.

Խաղաղութիւն ընդ քեզ, փրկեալդ Աստուծոյ:
Խաղաղութիւն ընդ քեզ, օծեալդ Աստուծոյ:

Ե- Անվանադրան ասել .

Եւ ընդ հոգւոյդ քուժ :

Ե- աստա զԲնօրոցանեն Ըանդերչ ասի որակ է- նոր : Վաճանայն կապէ
զՍարգսն , է- որայ զԵրկոսն վառելալ մամեղնն ի յնուն երկոսն
մանկանց : Ե- ասեն .

ՇԱՐԱԿԱՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԲԶ .

Աստուած խօսեցաւ ի բարձանց , լուարուք բընակիչք
երկրի , որ եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս , զի
զանուն Տեառն կարդասցուք . եւ տուք օրհնութիւն ի
բարձունս :

Նոր Իսրայէլ կոչեցաք ի Քրիստոս , եղաք բաժին
Տեառն եւ ժառանգակից Քրիստոսի . զի զանուն Տեառն
կարդասցուք եւ ... :

Ի վիմէն կենդանութեան ճաշակեցաք զի քաղցր է
Տէր , եւ յիւղ սրբութեան օծաք հաւատով . զի զանուն
Տեառն ... :

Ի քեզ եմք ապաւինեալ որ մայրդ ես եւ աղախին
Քրիստոսի . լեր բարեխոս վասն մեր . զի զանուն Տեառն
կարդասցուք եւ զքեզ մեծարեալ պատեսցուք :

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես , բարեխնամող Աստուած , որ զգեցուցեր ծառայի
քուժ հանդերձ փրկութեան եւ պատմուճան ուրախութեան , եւ
եղիւր սաղաւարտ փրկութեան եւ պսակ շնորհաց ի գլուխ սորա ,
եւ զէն անվթար ընդդէմ հակառակամարտին : Վասն որոյ եւ
մեք գործութեամբ փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ
Սրբոյ Հոգւոյդ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից :

աջով քով զմարդ , եւ կերպարանակից քեզ արարեալ՝ կացուցեր
զնա տէր եւ իշխան ի վերայ ամենայն արարածոց քոց
երկրաւորաց : Եւ ապա հայեցեալ ի միայնութիւն նորա՝ ասացեր .
«Ոչ է բարւոք մարդոյդ միայն լինել . արասցուք դմա օգնական
ըստ դմա» : Եւ արկեալ քուն թմրութեան ի վերայ Ադամայ ,
առեր զմի ի կողից նորա , եւ շինեցեր զնա ի կին , եւ ետուր
մարդոյն բանից կցորդ , եւ կենակից ի գոզաւորութիւն որդե-
ծնութեան :

Արդ աղաչեմք զքեզ , Տէր , ըստ արարչախնամ տնօրէնու-
թեան քուժ՝ օրհնեա զխօսեցեալ ծառայս եւ զաղախինս քո եւ
օրհնեա՝ զմատանիս սոցին՝ նշանակս սիրոյ յօժարութեան
իւրեանց : Պահեա՝ զսոսա խաղաղութեամբ եւ միութեամբ սիրոյ՝
յերկիւղ քո սուրբ , եւ արժանացո՛ցանկալի սուրբ պսակին սրբոյ
ամուսնութեանն : Առաջնորդեա՛ սոցա վարուք առաքինութեան
եւ գործովք բարութեան՝ յերջանկութիւն կենաց : Եւ
ամրացուցեալ զօրութեամբ սուրբ խաչին՝ զերծո՛ զսոսա
յամենայն վտանգից աշխարհի եւ յորոգայթից սատանայի . զի
ոգորմած եւ մարդասէր ես , եւ քե՛զ վայելէ փառք , իշխանու-
թիւն եւ պատիւ , այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Յ եր արօթիցն , Փ եւսայացուն անցոցանէ զմարանն շարանացոյնն ի
մարանեմարն աջոյ յնունն նորա , օտյնպէս է- շարանացուն
անցոցանէ զմարանն Փ եւսայացոյնն ի մարանեմարն աջոյ յնունն
սորա :

Ը սոր Վաճանայն , կամ որ երեցագոյնն իցել ի դասուն
եկեղեցականաց , ասասցել թանն ինչ իրարականս , ասորէն յո-
առնելով նոցա զարարոս զոր օննիցին առ- միմեանս յամուսնան
կեանսն :

Ի վերջ քանիցն , Ս արկասագն ասել .

ԿԱՆՈՆ ՆՇԱՆ ՕՐՀՆԵԼՈՅ

Պենեն պատրաստված է լինելու սկզբից, եւ խօսակցական կանգնելն
զեւ՛յան պատրաստված է լինելու :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

Սարկաւազն ասէ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ւ
եւ ողորմեա՛:

Էւ Քաւանայն ասէ .

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասի .

ՅԱՐԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ԱԿ.

Նշանաւ ամենահաղթ խաչիւրդ քո Քրիստոս պահ-
պանեալ զմեզ մարդասէր յաներեւոյթ թշնամուոյն. զի դու
միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեան:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած՝ արարիչ ամենայն արարածոց,
որ դու միայնդ ես բարերար եւ կարող. որ արարեր զամենայն
արարածս հրամանաւ քով՝ զերկինս եւ զերկիր, եւ զամենայն
ինչ որ ի նոսա: Առեր հող յերկրէ, եւ ստեղծեր աստուածային

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աստուած ամենակալ, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի. քե՛զ խոնարհեսցուցանեն հաւատացեալքս
զգլուխս իւրեանց: Ձգեա՛ զաներեւոյթ աջ քո եւ օրհնեա՛ զսոսա,
եւ զգործս ձեռաց սոցա յաջողեա՛. եւ որք ի կուսութեան են՝
զրնժացս նոցա ամրացո՛՛ ժուժկալութեամբ եւ ամենայն
աստուածապաշտութեամբ, եւ պահեա՛ ի խաղաղութեան:

Ջողայս զայս սնո՛ւ եւ ա՛ծ ի չափ հասակի կատարման, եւ
պարսպեա՛ զամենեւեան յիւրաքանչիւր յարկս իւրեանց հան-
դերձ ցնծութեամբ եւ ուրախութեամբ ի Քրիստոս Յիսուս ի
Տէր մեր:

Ընդ որում քեզ Հօր եւ Հոգւոյն Սրբոյ վայել է փառք, իշխա-
նութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Ապա պարջեալ Գանն էկեղեցոյ :
Քաւանայն ասէ ի բեմն զնորընծայն՝ եւ ասէ .

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ.

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած,
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Դատ արա ինձ, Աստուած,
եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Յագգէ՛, որ ոչ է սուրբ,
ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու, Աստուած, հզորիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս,
ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճմարտութիւն քո,
զի առաջնորդեսցեն ինձ

եւ հանցեն զիս ի լեռոն սուրբ եւ ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած,
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ,
Աստուած, Աստուած իմ:
Արդ, ընդէ՞ր արտում ես, անձն իմ,
կամ ընդէ՞ր խռովես զիս.
յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա
Փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Եւ զնչն ի տնարձեալ՝ ասէ.

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ

(Այս անուն) ծառայս Քրիստոսի՝ եկեալ յերախայութենէ ի միջրտութիւն, ի միջտութենէ յերկրպագութիւն: Երկրպագէ սուրբ Սեղանոյս, երկրպագէ սուրբ Խորանիս, երկրպագէ սուրբ Աւագանիս. որ մերկացաւ զանօրէնութիւն, եւ զգեցաւ զլոյս աստուածգիտութեան:

Եւ Կայ զէրեխայն Անվաճօրն, եւ Վաղորդէ զնորոշայն ի սուրբ Մարմնոյ եւ յԱրեւն Տեսուն յորմէ Վերջէ Անվաճայրն Կայ զնորոշայն ի Գերկա մօրն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԴԶ.

Նոր Սիրոն ծընեալ մանկունք սուրբ աւագանաւ.
Զնորհագարդեալք շոգութիւն Աստուծոյ. օրհնեցէք զՀայրն երկնաւոր յաւուր ծնընդեան Արրբուհոյ Կուսիմ.
յոր օրհնեցալք յանիծից նախնւոյն:

ԱՂՕԹՔ

Փառք քեզ, թագաւոր յաւիտենական, որ անեցուցանես եւ լուսցանես զեկեղեցի լուսով հաւատոյ անհամար փրկելոցս ի

Ս. Աւագանիս. որ մերկացաւ զանօրէնութիւն, եւ զգեցաւ զլոյս աստուածգիտութեան:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ զերախայս զայս եւ զծնողս սորին եւ զպարագայս՝ ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական Խաչի քոյ, ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներելոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյն այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասա ասէ զաղօթն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

օրեայ յերկրպագութիւն սուրբ Տաճարիդ. զի եղիցի հզօր եւ աներկիւղ ի թշնամւոյն ներգործութենէ՝ պահպանութեամբ աջոյդ քոյ սրբոյ. զի դու ես մերձ յամենեսին եւ բարերար ամենեցուն: Պահեա՛ զսա եւ սրբեա ճշմարտութեամբ քով, եւ արժանացո՛ ընդունել զՄարմին եւ զԱրիւն քո սուրբ, եւ զառհաւատչեայ Հոգւոյդ Սրբոյ:

Աղաչեմք զքեզ, Տէ՛ր, զի եկեսցէ ի սա հոգի սուրբ, հոգի հեզութեան, հոգի ճշմարտութեան, հոգի որդեգրութեան. լինել անբիժ եւ անարատ, պսակիլ խաչիւ քով ընդ աջմէ քումմէ յարքայութեանդ երկնից: Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա Քաճանայն ի Գերեզնիս իւր առնո՞ւ զքոյայն եւ Կաննի ի Խորանն՝
ասելով:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ

Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո,
զի առաջնորդեսցեն ինձ,
եւ հանցեն զիս ի լեռոն սուրբ եւ ի յարկս քո:
Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ, առ Աստուած,
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ,
Աստուած, Աստուած իմ:

Եւ ասէ առաջ ի Խորանն.

ԵՐԿՐՊԱԳՈՒԹԻՒՆ

(Այս անուն) ձառայս Քրիստոսի, եկեալ յերկրպագութիւն:
Երկրպագէ Ս. Խորանիս, երկրպագէ Ս. Սեղանոյս, երկրպագէ

ձեռն ճրջմարիտ աստուածածանօթութեան Քրիստոսի քո: Զորս վերստին ծննդեամբ արժանի արարեր որդեգրութեան Հօրդ երկնաւորի, հաղորդելով Մարմնոյ եւ Արեան Միածնի քո:

Եւ արդ, Տէր, պահեա՛ զսա սրբութեամբ Հոգւոյդ Սրբոյ, առնել անարատութեամբ զկամս քո, եւ անմեղութեամբ ժամանել ի կեանսըդ յաւիտենից: Եւ այժմ՝ աղաչեմք զքեզ, ուղղեա՛ զգնացս սորա, եւ ամբացո զսա յերկիւղ քո. զգուշացո զսա լուսաւոր պատուիրանաց քոց, եւ զամենայն աւուրս կենաց իւրոց խաղաղութեամբ եւ առանց մեղաց պահեա, շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեսուն մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում օրհնեալ ես, Հայր ամենակալ, ընդ կենդանարար Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէ զաղօթան Տէրունական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԿԱՐԳ ՔԱՌԱՍՆՕՐԷԻՑ

Յեզ Լաուսաոնն առարց Գան ի դոնն Լեկեղեցոյն .
Եւ մայրն առնոս զարշայն ի Գիւրկն :

ՇԱՐԱԿԱՆ ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ ԱԶ.

Մարմնացեալդ ի Կուսէն Ախալախտեան քանդ, այսօր ի տաճարն եկիր կատարել զօրէնս վաւրն իրրկութեան հեթանոսաց:

Որ յանարուեստ աթոռն Արստիս քարեքանեալդ ի հրեշտակաց. այսօր ի Սիմէոնի բառնալով ի գիրկս. որ ընծայեսցես ըզմեզ ի կեանսդ յախտենից:

Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգեւատու ամենեցուն. այսօր հայցմամբ Ծերունուն արձակեա եւ զիս ըզքազմամեղս ի կապանաց մահու ի կեանսդ յախտենից:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Ղուկասու:

(Բ. 25-32)

Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսիսումէ:

Ասէ Աստուած:

Վասն քառասնօրեայ գալստեան Տեառն մերոյ

Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ իբրեւ, լցան աւուրք սրբութեան նոցա ըստ օրինացն Մովսիսի, ածին զնա յերուսաղէմ յանդիման առնել Տեառն, որպէս եւ զըրեալ է յօրէնս Տեառն, թէ «Ամենայն արու որ բանայ զարգանդ՝ սուրբ Տեառն կոչեսցի»: Եւ տալ պատարագս՝ ըստ ասացելոյն յօրէնս Տեառն, «զոյգս տատրակաց, կամ երկուս ձագս աղանեաց»:

Եւ ահա էր այր մի յերուսաղէմ, որոյ անուն էր Սիմէոն, եւ էր այրն այն արդար եւ երկիւղած, եւ ակն ունէր մխիթարութեանն Իսրայելի, եւ հոգի սուրբ էր ի նմա: Եւ էր նորա հրաման առեալ ի Հոգւոյն Սրբոյ՝ մի՛ տեսնել զմահ, մինչեւ տեսցէ զՕծեալն Տեառն. եւ եկն Հոգւովն ի Տաճարն:

Եւ իբրեւ ածին ծնողքն զմանուկն Յիսուս, առնել նոցա ըստ սովորութեան օրինացն ի վերայ նորա, եւ նա՛ առ ընկալաւ զնա ի գիրկըս իւր, եւ օրհնեաց զԱստուած, եւ ասէ. Արդ՝ արձակեա զծառայս քո, Տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զվերկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց: Լոյս ի յայտնութիւն Հեթանոսաց եւ փառս ժողովրդեան քում Իսրայելի:

Այս Լաւանայն ասէ զաղօթն զայս .

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, որ նորոգութիւնդ ես Հնացելոց, եւ կեանք՝ մահկանացու ազգի մարդկան, դո՛ւ ես զօրութիւն եւ օգնութիւն ապաւինելոցս ի քեզ: Հաստատուն լիցի շնորհք ողորմութեան քո ի վերայ տղայիս, որ եկեալ կայ քառասն-

Վասն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս՝ եւ առաքինի վարս՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, ի հրեշտակաց խօսեցեալ եւ ի մարգարէից քարոզեալ եւ յառաքելոցն աւետարանեալ Բանդ, որ անարատ յայտնութեամբ քով կեանս աշխարհի պարգևեցեր: Օրհնեա՛ Ք, Տէր, եւ այժմ՝ զամուսնութիւն ծառայիս քո եւ աղախնոյս, որպէս օրհնեցեր զհարսանիսն ի Կանա Գալիլիացւոց եւ զՂոււրն ի գինի սքանչելագործելով՝ պատուեցեր զամուսնութիւնն: Օրհնեա՛ եւ այժմ, Տէր, զծառայս քո զզուգաւորեալս այժմուս դարձեալ յերկրորդ ամուսնութիւնն: Որպէսզի ընդունելով զերկրորդ ամուսնութիւնս զայս յանձինս իւրեանց, միաւորեցին հաւատով եւ յուսով եւ սիրով ընդ սրբոյ Եկեղեցւոյ. եւ յառաջեալք ի պատուիրանս քո՝ եղիցին միաւորեալք ընդ միմեանս հոգւով եւ մարմնով: Պարգևեա՛ սոցա որգեծնութիւն ողորմութեամբ քով. թո՛ղ, Տէր, զմեզս եւ զյանցանս սոցա, զկամայ եւ զակամայ. ընկա՛լ զաղօթս եւ զխնդրուածս սոցա. սրբեա՛ զհոգի եւ զմարմին սոցա, եւ շինեա՛ զսոսա որպէս զառաջինն՝ առաքինութեան վարուք կեալ ընդ միմեանս գործովք բարութեան յայսմ աշխարհիս: Օրհնեա՛ Ք, Տէր, եւ զծնունդս որովայնի սոցա, զի եղիցին ի հաճոյս քեզ՝ արարչիդ Աստուծոյ մերոյ: Զի դու ես որ օրհնես եւ սրբես եւ կեցողցանես զանձինս մեր ամենեցուն, եւ քե՛զ վայել է փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս. ամէն:

Ապա դնէ զպսակսն եւ ասէ.

Եւ ասէ Քաճանայն.

Աստուած ի մէջ սոցա, եւ սոքա մի՛ սասանեսցին. զնեսցէ սոցա Աստուած ի վաղորդենէ մինչեւ ի վաղորդայն:

Ապա առնու Քաճանայն զաջ յեւն Հարսին եւ քայլաջ յեւն Փեսային, եւ ասէ.

Առեալ զձեռն Եւայի՝ տուեալ ի յաջն Ադամայ, եւ ասէ Ադամ. «Այս այժմ ոսկր յոսկերաց իմոց, եւ մարմին ի մարմնոյ իմմէ. սա կոչեսցի կին, զի յառնէ իւրմէ առաւ» Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր իւր, եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ. եւ եղիցին երկոքեան ի մարմին մի: Արդ, զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ մի՛ մեկնեսցէ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԳԿ.

Նայեա ի մեզ եւ ողորմեա մեզ Քրիստոս. որ ունիս բազում գրթութիւն:

Մայր եւ կոյս աղախիսն Քրիստոսի որ բարեխօսդ եւ միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն ազիւնք:

Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք թագաւորին Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովորդք:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ ...:

Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ Խաչին. եւ փրկողիս մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած յաւիտենական, որ զանգոյգս եւ զբացորոշեալս զուգակցէս միաւորութեամբ եւ կապես անքակտելի, որպէս օրհնեցեր զԻսահակ եւ զՌեբեկա, եւ ժառանգ զնոսաքս աւետեացն երեւեցուցեր, դու, Տէր, օրհնեա՛ զծառայս եւ զաղախինս քո, առաջնորդելով նոցա ի գործս բարիս, ողորմած եւ մարդասէր Տէր Աստուած մեր: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յորժամ Սարգսապն պատմամարտն ասէ, որսով եկեղեցականաց ելանեն ի թեմն, իսկ Փեոայն եւ Հարսնն Հանդերձ Խաչեղ շարքն յառաջ եկեալ կանգնին առաջ ի թեմն, զըլմս իրեանց ի խորանն կոյս ունելով:

ԺԱՄԱՄՈՒՏ

Զխաղաղութիւն շնորհեա Եկեղեցոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն՝ ի թշնամեաց պատերազմէ. եւ հաստատեա ի մի հաւատ զկաթողիկէ Եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր եւ Աստուած, կեցո՛ զմեզ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԳԶ.

Ուրախ լեր սուրբ Եկեղեցի, քանզի Քրիստոս արքայն երկնից այսօր պըսակեաց ըզքեզ Խաչիւն իւրով. եւ զարդարեաց զամուրըս քո սքանչելի փառօքն իւրովք:

Խընդա յոյժ դուստր Սիոնի. քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր վերըստին քո նորոգմամբ եւ թագաւորն երկնաւոր հաճեցաւ բընակիլ ի քեզ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մատթէոսի:

(ԺԹ. 3-6)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն, փորձէին զնա, եւ ասէին եթէ Արժա՞ն իցէ ումեք արձակել զկին իւր ըստ ամենայն վնասու:

Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր թէ՛ որ Հաստատեացն ի սկզբանէ՝ արու եւ էգ արար զնոսա եւ ասէ. «Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր եւ զմայր՝ եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկուքեան ի մարմին մի»: Ապա ուրեմն ոչ են երկու, այլ՝ մի մարմին. արդ, զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ մի՛ մեկնեացէ:

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն ուղղելոյ զզնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ցրելոյ ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ
ՅԵՓԵՍԱՅԻՈՑ ԹՂԹՈՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(Ե. 22-33)**

Կանայք իւրեանց արանց Հնազանդ լիցին իբրեւ Տեառն, զի այր է գլուխ կնոջ, որպէս եւ Քրիստոս գլուխ է Եկեղեցւոյ եւ ինքն է փրկիչ մարմնոյ: Այլ որպէս Եկեղեցին Հնազանդ լինի Քրիստոսի, նոյնպէս եւ կանայք՝ իւրեանց արանց, յամենայնի:

Ա՛րք, սիրեցէ՛ք զկանայս ձեր, որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զԵկեղեցի, եւ զանձն իւր մատնեաց վասն նորա, զի զնա սրբեսցէ սրբութեամբ Աւագանին՝ բանիւ. զի կացուսցէ ինքն իւր յանդիման փառաւոր զԵկեղեցի, զի մի՛ ունիցի ինչ արատ, կամ աղտոզուծիւն, կամ այլ ինչ յայսպիսեաց. այլ զի իցէ սուրբ եւ անարատ:

Նոյնպէս պարտին արք սիրել զիւրեանց կանայս՝ որպէս զիւրեանց մարմինս. որ սիրէ զկին իւր, զանձն իւր սիրէ: Զի ոչ ոք երբեք ատեայ զանձն իւր, այլ սնուցանէ եւ դարմանէ զնա, որպէս եւ Քրիստոս զԵկեղեցի. զի անդամք եմք մարմնոյ նորա, ի մարմնոյ նորա եւ յոսկերաց նորա: «Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր իւր, եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկուքին ի մարմին մի»:

Խորհուրդս այս մեծ է, բայց ես ասեմ ի Քրիստոս եւ յԵկեղեցի: Այլ եւ դուք նոյնպէս մի ըստ միոջէ, զի իւրաքանչ-իւր ոք զիւր կին ա՛յնպէս սիրեսցէ՝ իբրեւ զիւր անձն, եւ կին երկնչիցի յառնէ իրմէ:

Ապա Գալիթիէն ասեն չայնիւ .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Կացցէ զշխոյ ընդ աջմէ քուամէ,

ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ եւ պաճուճեալ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ ...:

Ուրախ լեր բերկրեա հարսնացեալ սուրբ Եկեղեցի, պայծառացո զմանկունքս քո յօրհնաբանութիւն ծագողին ըզոող լուսոյ ի քեզ մայր Եկեղեցի:

Արկա-ազն եղանակէ. Պոսիտոմէ:

Գալիթիէն երգեն երեցս անգամ.

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօգօր, սուրբ եւ անմահ, որ մարմնացար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

ՔԱՐՈՉ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն ամենայն սուրբ, եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն տեառն (այս անուն) Կաթողիկոսի կենաց եւ փրկութեան հոգւոյ նորին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ :

Եւ-Քաճանայն ասէ .

Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով, եւ քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Յորժամ Արկա-ազն զվարդն ասէ , Փետայն Եւ Հարսնն կանգնին Հանդէպ միմեանց , Բլուխ ի Բլուխ Կոտեալ : Խաչեղբայրն դնէ զխաչն ի վերայ Բլխոց նոցա :

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր, ի գորութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն,
ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ:

ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ ՅԵՓԵՍԱՅԻՈՅ ԹՂԹՈՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՄ (Ե. 22-33)

Կանայք իւրեանց արանց հնազանդ լիցին իբրեւ Տեառն, զի այր է գլուխ կնոջ, որպէս եւ Քրիստոս գլուխ է Եկեղեցւոյ եւ ինքն է փրկիչ մարմնոյ: Այլ որպէս Եկեղեցին հնազանդ լինի Քրիստոսի, նոյնպէս եւ կանայք՝ իւրեանց արանց, յամենայնի:

Ա՛րք, սիրեցէք զկանայս ձեր, որպէս եւ Քրիստոս սիրեաց զԵկեղեցի, եւ զանձն իւր մատնեաց վասն նորա, զի զնա սրբեսցէ սրբութեամբ Աւագանին՝ բանիւ. զի կացուսցէ ինքն իւր յանդիման փառաւոր զԵկեղեցի, զի մի՛ ունիցի ինչ արատ, կամ աղտեղութիւն, կամ այլ ինչ յայսպիսեաց. այլ զի իցէ սուրբ եւ անարատ:

Նոյնպէս պարտին արք սիրել զիւրեանց կանայս՝ որպէս զիւրեանց մարմինս. որ սիրէ զկին իւր, զանձն իւր սիրէ: Զի ոչ ոք երբեք ատեայ զանձն իւր, այլ սնուցանէ եւ դարմանէ զնա, որպէս եւ Քրիստոս զԵկեղեցի. զի անգամք եմք մարմնոյ նորա, ի մարմնոյ նորա եւ յոսկերաց նորա: «Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր եւ զմայր իւր, եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկուքին ի մարմին մի»:

Սորհուրդս այս մեծ է, բայց ես ասեմ ի Քրիստոս եւ յԵկեղեցի: Այլ եւ դուք նոյնպէս մի ըստ միոջէ, զի իւրաքանչիւր ոք զիւր կին այնպէս սիրեսցէ իբրեւ զիւր անձն, եւ կին երկնչիցի յառնէ իւրմէ:

Ապա Քաճանայն քայ զՅեռն ի Յեռն եւ ասէ.

Առեալ զձեռն Եւայի՝ տուեալ ի յաջն Ադամայ, եւ ասէ Ադամ. «Այս այժմ ոսկր յոսկերաց իմոց, եւ մարմին ի մարմնոյ իմմէ. սա կոչեսցի կին, զի յառնէ իւրմէ առաւ»:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԳԿ.

Նայեա ի մեզ եւ ողորմեա մեզ Քրիստոս. որ ունիս բազում գրթութիւն:

Մայր եւ կոյս աղախիսի Քրիստոսի որ բարեխօսդ եւ միշտ աշխարհի. քեզ երանեն ամենայն ազիւնք:

Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք թագաւորիս Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովորդք:

Փառք Հոր եւ Որդոյ եւ ...:

Այսօր եւ մեք սօնեսցուք զհաւակատիս սուրբ Խաչին. եւ փրկողիս մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Քաճանայն ոչ Ելանէ ի Թեմն, այլ մնայ անգլէն ի Պատին. Եւ ասէն.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր, ի գորութեան քում ուրախ եղիցի թագաւորն,
ի փրկութեան քում ցնծասցէ յոյժ:

աղքատութիւն, եւ այլ նեղութիւնք: Մեր սրտագինս աղաչեմք զԱստուած, զի զձեզ յամենայն փորձութենէ հեռի պահեսցէ: Բայց Աստուծոյ հրամանն ա՛յս է, զի դուք երկոքեանդ յամենայնի՛, այլ մանաւանդ ի նեղութեան եւ ի փորձութեան՝ օգնական, տէր եւ պաշտպան լինի՛ջիք իրերաց, հաւատարիմ գորով մինչեւ ի մահ:

Եւ նախ Հարցանէ Փէսայնն .

Որդեակ իմ, մինչեւ ի մահ տէ՞ր ես:

Եւ Փէսայն ասէ .

Այո՛, Հայր սուրբ, տէր եմ հրամանաւն Աստուծոյ:

Եւ ապա Հարցանէ Հարսինն .

Որդեակ իմ, եւ դու մինչեւ ի մահ հնազա՞նդ ես:

Եւ Հարսնն ասէ .

Այո՛, Հայր սուրբ, հնազանդ եմ հրամանաւն Աստուծոյ:

Եւ ասէ Քաճանայնն .

Այս բանիս վկայ՝ Աստուած է, որ աներեւութապէս ի վերայ սուրբ Սեղանոյս բազմեալ է: Այլ եւ մեր պահապան հրեշտակքն, այս սուրբ Եկեղեցիս, սուրբ Խաչս եւ սուրբ Աւետարանս, դասք քահանայից եւ երամբ ժողովրդոց. սոքա ամենեքեան վկայ լիցի՞ն:

Եւ նո՛գա ասէնն .

Այո՛, Հայր սուրբ, վկայ լիցին:

Եւ ասէ Քաճանայնն .

Աստուած ի մէջ սոցա, եւ սոքա մի՛ սասանեսցին. օգնեսցէ սոցա Աստուած ի վաղորդենէ մինչեւ ի վաղորդայն:

Ապա՝ Պաշրէմն Եղանակէն .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ,

ի հանդերձս ոսկեհոռոս զարդարեալ եւ պաճուճեալ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգևոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մատթէոսի:

(ԺԹ. 3-6)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն փորձէին զնա, եւ ասէին եթէ Արժա՞ն իցէ ումեք արձակել զկին իւր ըստ ամենայն վնասու:

Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր թէ՛ որ հաստատեացն ի սկզբանէ՝ արու եւ էգ արար զնոսա եւ ասէ. «Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր եւ զմայր՝ եւ երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ, եւ եղիցին երկոքեան ի մարմին մի»: Ապա ուրեմն ոչ են երկու, այլ՝ մի մարմին. արդ, զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ մի մեկնեսցէ:

ՔԱՐՈՋ

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան՝
զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ :

Վասն ցրելոյ ի մէջ զամենայն խորհուրդս չարին՝ զՏէր
աղաչեսցուք:

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի
վարս՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած գորութեանց եւ արարիչ ամենայն արարածոց,
որ առեր հող յերկրէ եւ ստեղծեր զմարդն ըստ պատկերի քում
եւ ըստ նմանութեան, եւ եղիք զնա ի դրախտին փափկութեան:
Արու եւ էգ արարեր զնոսա եւ օրհնեցեր զնոսա ասելով.
«Աճեցէ՛ք եւ բազմացարուք եւ լցէ՛ք գերկիր, եւ տիրեցէ՛ք
դմա»:

Արդ, որպէս օրհնեցեր զամուսնութիւն նախահարցն եւ զնա-
խամարցն, եւ որպէս օրհնեցեր զպսակս արդարոցն քոց, նոյնպէս
օրհնեա՛ Ք զպսակս զայս յամուսնութիւն ծառայից քոց, զի
դու ժամանեցուցեր զսոսա յօրհնութիւն քաղցրութեան քո, եւ
եղիք ի գլուխ սոցս պսակ ի քարէ պատուականէ:

Յայսմ որեղորջ Քաճանայն պսակս գնէ ի գլուխս Փեսայն եւ-
Հարսին: Գպերդն եղանակէն.

ՇԱՐԱԿԱՆ ԳԿ.

Թագ պարծանաց արշակունեաց կազմեալ. առաքե-
լական վարուք տէր Գրիգորիոս. յօրինեցար բազմագոյն
ակամբք հանդիսից նահատակութեան. վայելուչ պսակ
հիւսեալ սուրբ եկեղեցւոյ:

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԳ ՊՍԱԿԻ¹

Քաճանայն Բերէ զնոսա յԵկեղեցին եւ խոստովանեցո՞ցանէ. եւ-
ասէն.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

Սարկաւազն ասէ.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկա՛լ կեցո՛ եւ
ողորմեա՛:

Եւ Քաճանայն ասէ.

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ըպա Քաճանայն ասէ.

ԽՐԱՏ

Տեսէ՛ք, որդեակք,

Հրամանաւն աստուածային եւ կանոնիւք սուրբ Հայրապե-
տացն եկեալ էք ի սուրբ Եկեղեցիս պսակիլ օրինօք ի սուրբ
ամուսնութիւն: Մեք ամենեքեան աղօթս առնեմք, զի Աստուած
զձեզ միաբան սիրով պահեսցէ, ի խոր ծերութիւն Հասուցէ,
եւ անթառամ պսակին արժանացուցէ:

Դուք ինքնին գիտէք, եթէ յաշխարհիս վերայ պէս պէս
փորձութիւնք դոն. հիւանդութիւնք, ձախողակի պատահարք,

¹ an »o I aaC I ae» I 2llnC» o»EaD»: I » YaYe » Ie I » I » nC» leñA» U »ñI au» » Y » UaoeCYuY
UC» Y. » U » UaDeY» o»» E» Co» Y ae» I » o I aDeCo: AeI » A» U CY Y I»ñI aDaDYo » UaonC Co»
a» »ñI Ce » e» cCY Y I » YaY I » I » n» E:

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛ւ:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛ւ, պահպանեա՛ւ եւ օրհնեա՛ւ զնորապսակ ամուս, զԽաչեղբայր սոցին, զծնողս եւ զպարագայս, եւ զհաւատացեալ ժողովուրդս, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական Խաչի քո, ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամոյն. արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Այս ասէն գաղօնն Տէրունական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

Դու, Տէր, ինքնին օրհնեցեր զհարսանիսն ի Կանա Գալիլիացւոց, եւ աստուածային սքանչելեօք զՉուրն ի գինի փոխելով ծանուցեր աշակերտաց քոց զաստուածային քո զփառս, եւ քարոզեցար Աստուած եւ Փրկիչ ազգի մարդկան: Ոչ եթէ խոտեցեր զամուսնութիւնն, այլ քահանայապետաբար օրհնեցեր եւ հաստատեցեր անսուտ բանիւղ քով, եթէ «Ձոր Աստուած զուգեաց մարդ մի՛ մեկնեսցէ»: Յաղագս որոյ «պատուական է ամուսնութիւն, եւ սուրբ են անկողինք» նոցա:

Դու, Տէր, որ սուրբդ ես եւ ի սուրբս հանգուցեալ, սուրբ պահեա զանկողինս ամուսնութեան սոցա, եւ միաւորեա՛ զսոսա զուգակցութեամբ ընդ լծով վիճակի քո, որպէսզի մի՛ յայսմհետէ կոչեսցին երկու, այլ մի մարմին միաւորեալ հոգւով հեզութեան. սիրել զմիմեանս պարկեշտ վարուք, անբիծ հոգւով, առանց ամօթոյ, առանց լկտութեան՝ պատրաստ լինել ի գործս բարիս: Որպէսզի գերծեալ յորոգայթից թշնամոյն՝ առողջ հոգւով եւ մարմնով պահպանեսցին հրեշտակական պահպանութեամբ, եւ նշանաւ ամենայաղթ Խաչի քո:

Այո՛ Տէր Աստուած մեր, լեր պաշտպա՛ն ծառայից քոց, եւ տուն ապաւինի զամենայն աւուրս կենաց սոցա: Փրկեա՛ զսոսա յօտարտի խորհրդոց, եւ պատսպարեա՛ ի տուէ եւ ի գիշերի ողորմութեամբ քով: Տնկեա՛ զսոսա որպէս ճիթենի պտղալից ի տան Աստուծոյ, որպէսզի կեցեալք արգարութեամբ, սրբութեամբ եւ աստուածպաշտութեամբ, ըստ հաճոյից կամաց քոց բարեսիրաց, տեսցեն զորդիս որդւոց իւրեանց. եւ եղիցին քեզ ժողովուրդ եւ փառաբանիչ անուանդ քում սրբոյ: Եւ անդադար օրհնեսցեն զամենասուրբ Երրորդութիւնդ, զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մարտի 1-ին ԳՊԵՍԿԻ ԵՎ ԿՆՏՐՈԼԻ, ԵՎ ԿՆՏՐՈԼԻ:

ՇԱՐՈՒԿԱՆ ԲԿ.

Ով երանելիոր ամենեցուն տիեզերական իշխանութեամբ ընկալի ի Քրիստոսէ ըզթագ պարծանաց. ով Արգար մեծ թագաւոր վասըն մեր բարեխօսեա առ թագաւորն երկնաւոր:

Ուստի եւ մեք հաւատացեալքս տօնեմք զքո յիշատակս, օրհնութիւն ստաքելով ըզքեզ պրսակողիմ. ով Տրդատ ...:

Ի վերջ Շարունանին՝ Փեայն եւ Շարունն դարչեալ Բան կանգնեւ Ընդհանր միմեանց, առաջի բեմին, Բլուխ ի Բլուխ Կրեալ: Խաչեղբայրն դնել զխաչն ի վերայ Բլեոց նոցա:

ՔԱՐՈՋ

Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զինդըրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով արդարութեան վաստակիլ ի գործս բարեաց: Զի զողորմութեան զչնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր Տերն ամենակալ. կեցուցէ եւ ողորմեցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, եւ ոչ երբեք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ, որք ճշմարտութեամբ խոստովանին զանուն քո սուրբ: Զքե՛զ աղաչեմք, եւ

առ քեզ կարգամք, եւ ի քէ՛ն խնդրեմք, մարդասէր Տէր, քոյին հրամանաւդ օրհնեցաք զպսակս զայս ամուսնութեան սոցա ի խորանի քում սրբութեան, առաջի սրբոյ սեղանոյ քո: Եւ արդ, Տէր բարերար, քոյին հրամանաւդ առնումք զնարօտ պսակիս ի գլխոց սոցա, եւ օրհնեմք զսոսա նշանաւ սուրբ խաչին:

Յայսմ Կեղ-ոջ Քաւանայն վերայոցանէ պատակն ի Բլեոց Փեայն եւ Շարունն, որվ դառնան ի Խորանն կոյս: Ըստ առնոց զԽաչն ի յեռաց Խաչեղբօր, եւ շարունակէ զաղօթն:

Նայեա՛, Տէր, քաղցրութեամբ քով ի սոսա, եւ առաքեա զհրեշտակ խաղաղութեան քո որ եկեալ պահեցէ զսոսա սուրբս եւ անարատս, միաշունչս եւ միախորհուրդս: Ծնորհեա՛ սոցա, Տէր, եւ զաւակս ըստ կամաց քոց. քաղցրացո՛ զվայելչութիւն կենաց սոցա քոյով առատ բարերարութեամբդ, զի կեցցեն ամբիծ եւ անարատ վարուք յայսմ աշխարհիս՝ մինչեւ ի խորին ծերութիւն, եւ արժանաւորք եղիցին երկնից արքայութեանդ եւ անթառամ պսակացն:

Եւ այս բաժակ մի Բիննի առնոց Քաւանայն ի յեռն իւր եւ ասէ:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, որ զամենայն ինչ իմաստութեամբ արարեր եւ հաստատեցեր զտիեզերս, եւ զարդարեցեր զհարսանիսն ի Կանա Գալիլեացւոց, ինքնին, Տէր, օրհնեա՛ եւ այժմ զբաժակս զայս ողորմութեամբ քով. եւ մեք յամենայն ժամ զոհասցուք զպարգեւաց քոց, եւ քե՛զ հանցուք զօրհնութիւն եւ զփառս, չօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Եւ զայնոցս զբաժակն:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԴ.

Դարձ անձն իմ ի հանդիստ քո,
զի Տէր կոչեաց զքեզ:
Սիրեցի զի լուսիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց.
զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ նա:
Շրջեցան զինեւ երկունք մահու.
եւ վիշտք դժոխոց զըտին զիս:
Ջնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի.
եւ զանուն Տեառն կարդացի:
Ո՛ր Տէր փրկեա զանձն իմ, ողորմած Ատուած մեր,
ողորմի եւ պահէ գտըղայս Տէր:
Ես խոնարհ եղէ՛ եւ Տէր կեցոյց զիս:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Դա՛րձ, անձն իմ, ի հանդիստ քո,
զի Տէր կոչեաց զքեզ:

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝
Ի ԿՈՐԻՆԹԱՑԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(ԺԵ. 12-23)**

Ապա եթէ Քրիստոս քարոզի թէ ի մեռելոց յարուցեալ է, զիա՞րդ ասեն ոմանք ի ձէնջ եթէ «Յարութիւն մեռելոց չիք»: Եթէ յարութիւն մեռելոց չիք, ապա եւ Քրիստոս չէ յարուցեալ. եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունայն է քարոզութիւնն մեր, ընդունայն են եւ հաւատքն ձեր. եւ գտանիցիմք սուտ վկայք Աստուծոյ, զի վկայեցաք զԱստուծոյ՝ թէ յարոյց զՔրիստոս. զոր ոչն արդեօք յարոյց, եթէ մեռեալք ոչ յառնիցեն: Իսկ եթէ մեռեալք ոչ յառնեն, ապա եւ Քրիստոս չէ յարուցեալ.

ԱՂՕԹՔ

Աստուած մշտնջենաւոր, օրհնեա՛ եւ սրբեա՛ զերկրորդ պսակս զայս յամուսնութիւն ծառայիս քո եւ աղախնոյս, պահելով զսոսա անարատ սիրով եւ միաշունչ խորհրդով: Օրհնեա՛ Ք Տէր, եւ զպտղաբերութիւն որդեծնութեան սոցա, զի աճեսցին խաղաղական կենօք, եւ ապրեսցին շնորհօք քովք. եւ հանդերձեալ բարեացն հանդիպելով՝ փառաւորեսցեն զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Տէր Աստուած մեր, որ գաղտնեաց մարդկան զիտակ ես, եւ զծածուկս մեր ճանաչես, զի քեզ յայտնի են խորհուրդք առն, եւ ճանապարհ կնոջ. նայեա՛ բարերարութեամբ, քով ի ծառայսս քո, եւ տո՛ւր սոցա զլուծ սիրոյ քո. զի օրհնութեամբ քով ընկալցին զերկրորդ պսակս, եւ հրամանաւ քով բնակեսցին ի միասին միով խորհրդով ի սուրբ անկողինս իւրեանց: Հեռացին ի չար գործոց, եւ կացցեն ամօթխածութեամբ առ միմեանս. եւ առաքինի գործովք քաղաքավարեալ, արժանաւորք եղիցին հանդերձեալ բարեացդ. եւ քե՛զ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ, ի Տեառնէ՛ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Կեցո՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Քաճանայն բաժակ մի՛ գինի առնո՛ւ ի յետն իւր, եւ ասէ .

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, որ զամենայն ինչ իմաստութեամբ, արարեր եւ հաստատեցեր զտիեզերս, եւ զարդարեցեր զհարսանիան ի Կանա Գալիլեացւոց, եւ զբաժակն ի վերնատունն օրհնեցեր: Օրհնեա՛ Ք, Տէր, զբաժակս զայս սուրբ խաչիւս, ի միաւորութիւն ծառայիցս քոց, եւ ի բժշկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց. զի արժանի լիցին փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛, պահպանեա եւ օրհնեա՛ զվերստին պսակեալ ամոլս զայս, զխաչեղբայր սոցին, զծնողս եւ զպարագայս, եւ զհաւատացեալ ժողովուրդս, ընդ հովանեալ սուրբ եւ պատուական խաչի քո, ի խաղաղութեան: Փրկեա յերեկելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէն զաղօթնն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

արքայութեան քոյ: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ւ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն, զի դո՛ւ ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, Դասաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա երգեն զաղօթնն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԳԵՐԵՉՄԱՆԻ ԿԱՐԳՆ

Եւ երթալով ի Գերեզմանաբանն, ասեն.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԴՁ.

Մերձեցալ ես ի դուռն գերեզմանի, եւ եհաս ինձ ժամանակ մտանել ի յարգանդ երկրի, յորմէ ստեղծեալ եմք ամենեքեան. բրժիշկ իմաստուն եւ ճարտարապետ, բրժիշկեա զհոգւոյ իմ զհիւսանդութիւն. արարող եւ յոյս փրկչութեան մերոյ:

Եղիցի ձեռքն քո պահապան անձին իմոյ, եւ աչ քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յարդարութիւն, բժիշկ ...:

Եւ հասեալ ի Մարտոս Գերեզմանաբանն, ասեն.

ԵՐԳ

Ժողովեալքս ի հրաժարումն ծառայի քո յաշխարհէ, հայցեմք ի քէն արտասուելով եւ պաղատիմք զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից հանգուցելոյս լեր ուղեկից. ի յօթեվանս հօր քո լուսոյ ըզննջեցեալքս մեր հանգո:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարաննս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղանակերպ. ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր, ողորմեա հոգւոցըն մեր նընջեցելոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ Հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ գթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի Հոգիս Հանգուցեալ ծառայից քոց, եւ մանաւանդ ի Հոգի նորոգ Հանգուցեալ Մականուն Անուն) անուն ծառայի քո: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան

**ԿԱՆՈՆ
ԹԱՂՄԱՆ ՆՆՁԵՑԵԼՈՑ
ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆԱՑ**

ՏԱՆ ԿԱՐԳՆ

Գան՝ Բաճանայն եւ պաշտօնեայն եւ կանգնին առ անարիւն
ննջեցելոյն, եւ ասէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Դու ես պաշտպան իմ, Տէր,

եւ ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ:

Փրկեցեր զիս, Տէր Աստուած,

ճշմարտութեամբ քով:

Ապա երգեն զկանոնադրոսն զայս՝ Վաղեալի ԼԳ. եւ ի ԼԵ.

Սաղմոսաց:

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ ԱՁ.

Ալէլուիա:

Դատեա Տէր զայնոսիկ ոյք դատեն զիս. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ որք մարտնչին ընդ իս. ալէլուիա:

Առ զզէն եւ զասպար քո, եւ արի՛ յօզնել ինձ. հա՛ն զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել զնոսա. եւ ասա՛ դու ցանձն իմ, թէ Փրկութիւն քո ես եմ:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ յիցին՝ ոյք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Ի աննիր թաքուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց, եւ ի աննիր անխատեցին զանձն իմ:

ԿՑՈՐԴ.

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս. ալէլուիա, ալէլուիա:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք, Աստուած, իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ եւ զանասուն կեցուցանես դու, Տէր:

Որպէս զի՛ բազում արարեր զողորմութիւն քո, Աստուած. այլ որդիք մարդկան ի հովանի թեւոց քոց յուսասցին:

Արբեցցին անքա ի պարարտութենէ տան քո. եւ զուղիս փափկութեան քո տացես ըմպել անցա:

Ի քէն է, Տէր, աղբիր կենաց, եւ յուսով երեսաց քոց տեսանեսք զլոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ: Այժմ եւ միշտ:

Ապա զէրգն ի գլո՛ւ-ի Գաննն Շարականօ՛ւն այսո՛վի-վ.

ՇԱՐԱԿԱՆ ԴԿ.

Ի վերանալ յինէն ատրց իմոց. Տէր օգնեա ինձ միայն մարդասէր:

Զչարչարանս խաչի եւ մահու յանձն առեր. Տէր օգնեա ...:

Բարեխոսութեամբ սուրբ Աստուածածնի եւ միշտ կուսի. Տէր օգնեա ...:

Մեղուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ Հայր երկնաւոր, օգնեա ինձ ի անդութեանս. որ մեղօքս եմ մեռեալ օգնեա ինձ:

եւ մեր՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն առաջնորդելոյ սմա յանստուեր օթեւանս, զոր պատրաստեաց Որդին միածին ի տան Հօր իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելոյ սմա զճայն կենարար փողոյն եւ վերանալ ընդ առաջ Փրկչին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Որ թագաւորդ ես յաւիտենից, Քրիստոս Աստուած, եւ եւս, եւ առնես զամենայն ինչ ողորմութեամբ առաւել քան զոր խնդրեմք եւ իմանամք. որ զամենայն ինչ ի բարի մատակարարեցեր որդւոց մարդկան, ընկա՛լ զհոգի (Այս անուն) ծառայիս քո այսորիկ, եւ հանդո՛ ընդ սուրբս քո, որք ի սկզբանէ հաճոյ եղեն քեզ:

Ընկա՛լ զսա ընդ արդարս քո, եւ ի խորանս սիրողաց քոց բնակեցո զսա: Եւ եթէ մարդկօրէն ինչ յանցեալ իցէ սորա՛ բանիւ, կամ գործով, կամ մտածութեամբ, դու որպէս մարդասէր եւ բարերար Աստուած թողութիւն շնորհեա սմա, եւ զմեր ամենեցուն ելս յերկրէ աստի խաղաղութեամբ յաջողեա, լինել ժառանգորդ երկնից արքայութեանդ: Զի յամենայնի փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Գթած եւ մարդասէր Աստուած, հանդո՛ զհոգի ծառայիս քո այսորիկ յօթեւանս արդարոց, եւ զմեր հաւատս քրիստոնէութեան առանց մեղաց պարզեւեա կատարել, հաստատելով զմեզ յամենայն գործս բարիս, շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ Տեսունդ մերոյ եւ Փրկչիդ Յիսուսի Քրիստոսի: Ընդ որում Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Տէր, լո՛ւր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ.
եւ մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինչն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛
որ ըստ Յովհաննու:
(ԺԲ. 24-26)
Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պոսխոումէ:
Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. Եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. եւ որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ. եւ ուր ենն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ:

ՔԱՐՈՋ

Վասն հրաժարելոյ անձանց ննջեցելոց՝ զՏէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա՛ :
Վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց սորա

Վիրաւորեցայ եւ յաներեւոյթ թշնամոյն. բժիշկ հիւանդաց բժշկեա զիմ՝ զհիւանդութիւնս. որ մեղօքս եմ ...:
Մոլորեցայ եւ որպէս զոչխար կորուսեալ. խընդորոզ գերելոց խնդրեա զիս ըզմոլորեալս. որ մեղօքս եմ մեռեալ ...:

Ջողորմութեան քո ըզդուռն բաց մեզ Տէր. եւ արժանի արա ըզմեզ լուսեղէն յարկաց քոց ընդ սուրբս քո:
Ի պատրաստեալ քո յօթեվանըս սրբոց քոց ընկալ եւ ըզմեզ Փրկիչ յորդեգրութիւն ի դպրութեան կենաց:
Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ ...:
Ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ խնայեա յարաւածըս քո, բարեխոսութեամբ եւ աղօթիւք սուրբ ճրգնատրացն:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ահա չափով եզիր գաւուրս իմ,
եւ կար գօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի իմ.
սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ մսեղի:
Ապաքէն որպէս ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն ի գուր խոռովի,
զանձէ եւ ոչ զիտէ ո՛ւմ ժողովէ:

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԷԼՈՅՆ
Ի ԿՈՐՆԹԱՅԻՈՅ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՄ
(Ա. 3-11)**

Օրհնեալ է Աստուած եւ Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, Հայր գթութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեան, որ մխիթարէն զմեզ յամենայն նեղութիւնս մեր, առ ի կարող լինելոյ մեզ մխիթարել զայնոսիկ՝ որ յամենայն

նեղութիւնսն իցեն, մխիթարութեամբն՝ որով մեք մխիթարիմք յԱստուծոյ: Զի որպէս առաւելան չարչարանքն Քրիստոսի ի մեզ, նոյնպէս եւ ի ձեռն Քրիստոսի առաւել լիցի եւ մխիթարութիւնն մեր: Զի եթէ նեղիմք, վասն ձերոյ մխիթարութեան եւ փրկութեան, եւ եթէ մխիթարիմք, վասն ձերոյ մխիթարութեան եւ փրկութեան. որ յաջողեալն է Համբերութեամբ նոցին չարչարանաց, զոր եւ մեքն չարչարիմք. եւ յոյսն մեր Հաստատուն է վասն ձեր, քանզի գիտեմք եթէ որպէս կցորդ եմք չարչարանացն՝ նոյնպէս եւ մխիթարութեանն:

Քանզի ո՛չ կամիմ տգէտ լինել ձեզ, եղբարք, վասն նեղութեան մերոյ եղելոյ յԱսիա. զի առաւել քան զկար մեր ծանրացաք, մինչեւ անյոյս լինելոյ մեզ եւ ի կենաց: Այլ անձամբ յանձինս զվճիռ մահու ընկալաք, զի մի՛ յանձինս ապաստանիցէմք, այլ յԱստուած՝ որ յարուցանէ զմեռեալս. որ յայնպիսի մահուանէ փրկեաց զմեզ եւ փրկեացէ. քանզի յուսացեալ եմք, եթէ տակաւին փրկեացէ օգնականութեամբ աղօթից ձերոց վասն մեր:

Պ֊պիւրլին Եղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի,

ձայնիւ իմով առ Աստուած, եւ նայեցաւ առ իս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Յովհաննու:

(Ե. 19-23)

զակիւն, որ զբոցեղէն սուրբն կապտեաց անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Քեւ ցրնձսն ըստորայինքս ամենայն ի միւսանգաւ քո գալըստեանն. եւ յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոցն առ էիցս:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Երանի՛ ամենեցուն որ բնակեալ են ի տան Տեառն,

յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ:

ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ

Ի ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԷՅԻՈՑ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է

ԸՆԹԷՐՑՈՒԱԾՍ

(Պ. 12-17)

Ոչ կամիմ, եղբարք, եթէ տգէտք իցէք վասն ննջեցելոցն. զի մի՛ տրտմիցիք որպէս եւ այլքն որոց ոչ գոյ յոյս: Եթէ Հաւատամք՝ եթէ Յիսուս մեռաւ եւ յարեաւ, նոյնպէս եւ Աստուած զննջեցեալսն ի ձեռն Յիսուսի ածցէ ընդ նմա:

Բայց զայս ասեմք Տեառն բանիւ, թէ մեք որ կենդանիքս եմք մնացեալք ի գալստեանն Տեառն՝ ոչ ժամանեմք ննջեցելոցն: Զի ինքնին Տէր հրամանաւ, ի ձայն հրեշտակապետի եւ ի փող Աստուծոյ իջանէ յերկնից, եւ մեռեալք ի Քրիստոս յարիցեն յառաջագոյն: Ապա եւ մեք որ կենդանւոյն մնացեալ իցեմք՝ նոքօք Հանդերձ յափշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս, եւ այնպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառն լինիցիմք:

Այսուհետեւ մխիթարեցէ՛ք զմիմեանս բանիւքս այսոքիւք:

Պ֊պիւրլին Եղանակէն.

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿԱՐԳՆ

Տանին պնջեցեալն յԵկեղեցին եւ ասեն .

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ... :*

Խոռնկս արկանեն եւ Սարկաւազն ասէ .

*Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք . ընկա՛լ, կեցո՛՛
եւ ողորմեա՛ :*

Վաճանայն ասէ .

*Օրհնութիւնն եւ Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ :
Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :*

ՇԱՐԱԿԱՆ ԳԿ .

*Բանդ Աստրւած որ ի ծոց Հօր, վասն մերոյ փրկու-
թեան ի յերկնից խոնարհեցար, զի զմեզ նորոգեսցես ի
կեանս . Աստրւած հարցըն մերոց :*

*Որ հանդերձեայ եւ զայ փառօք Հօր զարթուցանել
ըզանջեցեալսն ի սուրբ անուրդ քո . նորոգես եւ զմեր
անջեցեալսն, Աստրւած հարցըն մերոց :*

*Անմահութեանց տուող Քրիստոս եւ պարգեւիչ
կենդանութեան, ի միւսանգամ զալստեանն եւ յաշխար-
հական ատենին թողութիւն շնորհեա մեր նընջեցելոցն .
Աստրւած հարցն մերոց :*

*Ով պահապան որ ծագեցար յԵդեմայ, նշան յաղթու-
թեան ընդդէմ աներեւոյթ թշնամոյն :*

Դու փակելոյ դրախտին բացող եւ առաջնորդ աւա-

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր :

Պօսխումէ :

Ասէ Աստուած :

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս :

*Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ զնոսա . Ամէն ամէն ասեմ
ձեզ . ո՛չ կարէ Որդի մարդոյ առնել յանձնէ եւ ոչ ինչ, եթէ ոչ
տեսանիցէ զՀայրն՝ զի առնէ . զի զոր նայն առնէ, զնոյն եւ Որդին
նմին նման գործէ : Զի Հայր սիրէ զՈրդի, եւ զամենայն ինչ
ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ . եւ մեծամեծս եւս քան զսոյնս
ցուցանէ նմա զգործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք : Զի որպէս
Հայր յարուցանէ զմեռեալս եւ կենդանի առնէ, նոյնպէս եւ Որդի
զորս կամի՝ կենդանի առնէ : Եւ ոչ եթէ Հայր դատի զոք, այլ
զամենայն դատաստան ետ Որդւոյ իւրում, զի ամենեքեան
պատուեսցեն զՈրդի, որպէս պատուեն զՀայրն . որ ոչ պատուէ
զՈրդին, ո՛չ պատուէ զՀայր՝ զառաքիչն նորա :*

ՔԱՐՈԶ

*Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց
մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :*

Տէր ողորմեա՛ :

*Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց
մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :*

*Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց
մերոց, զՏէր աղաչեսցուք :*

*Վասն զի մի՛ ընդ խոտանսն գտանիցիմք յաւուրն պատաս-
խանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք :*

Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Ամենակալ Տէր, որ բարերարութեամբ քով գաշխարհս արարեր, եւ ստեղծեր զմարդն ի հողոյ, եւ եղիր զնա ի կեանս եւ ի փառաբանութեան քում, եւ լցուցեր զնա բարութեամբ պարգևօք եւ առատ ողորմութեամբ քով: Իսկ նա խաբեալ ի չարէն՝ արտաքսեցաւ ի դրախտէն եւ անկաւ յերկիր մահու, եւ զանիծաբեր կեանս ժառանգեաց: Այլ դու, ողորմած Տէր, ո՛չ անտես արարեր զնա ի խնամոց զթութեան քոյ, այլ դարձեալ անգրէն առ քեզ դարձուցեր, եւ հանգուցեր ի հանգիստ կամաց քոց:

Եւ այժմ, բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, ընկա՛լ զՀոգի ծառայիս այսորիկ, որ ելից զժամանակ պանդխտութեան իւրոյ ի վերայ երկրի, եւ ընկալաւ զլուծումն յաշխատութեանց եւ յաշխարհահեղձ պատրողական խաբէութեանց. եւ դասաւորեա՛ զսա ընդ սուրբս քո յարքայութեանդ երկնից, ուստի մերժեալ են ցաւք եւ հեծութիւնք, միշտ յարագուարձ բերկրանօք պայծառացեալ տեսեամբ աստուածային փառաց քոց, ուր ուրախանան ամենայն ընտրեալք քո: Ընդ նոսին դասաւորեա, Տէր, զՀոգի հանգուցելոյս մերոյ այսորիկ, զի եւ մեք սովաւ հանդերձ փառաւորեսցուք զքե՛զ, Հայր, ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ի՛նչպէս ասի:

ԵՐԳ

Աստուած անեղ անժամանակ, Հայր անըսկիզբն եւ անըսանակ, Որդոյ պատճառ ծննդեամբ անճառ, Հոգւոյն բրիսմամբ անքրճնաբար. աղաչեմք ըզքեզ զրթած՝ երկայնամիտ եւ ողորմած, ողորմեա քոյ ստեղծուածոյս՝ յուսով ի քեզ նրնջեցելոյս:

Արարիչ եւ մարդասէր անոխակալ եւ բարեգութ, որ գովիսդ ի սրովբէից Տէր դատաւոր արդարութեան. ընդ սրբոց առաքելոց Տէր պասկեա զմեր նրնջեցեալսն. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոյն մեր նրնջեցելոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՉ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի գնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, զթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց, եւ մանաւանդ ի հոգիս նորոգ հանգուցեալ Մականուն Անուն) անունն ծառայի քո: Յիչեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեզաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն, զի դո՛ւ ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, Դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ժողով ծովածուփ կենցաղոյս:

Արդ՝ պահեա՛, ամենագոր Տէր, զհոգի սորա առ ամենայն սուրբս եւ սիրելիս անուան քո, եւ զգերեզման ծառայիս քո այսորիկ Ք կնքեալ պահեսցես, որ փակես զխորս եւ կնքես ամենագոր աջով քով:

Որպէս երկինք եւ երկնից երկինք եւ երկիր ամենայն հաստատեալ կան բանիւ քով, այսպէս անշա՛րժ եղիցի Ք կնիք տէրութեան քո ի վերայ բնակութեան սորա եւ պահարանի ծառայիս, որ հրաւիրեալ կոչեցաւ ի քոյոց հրաւիրողացդ ի հանգիստ քո, որ հաւատացեալ ի քեզ ի կենդանութեան իւրում՝ թաղեցաւ ընդ քեզ մկրտութեամբն ի մահ, եւ սերմանեալ պահեցաւ ի քէն, եւ կոչեցեալ՝ յերկիր դարձաւ:

Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր, եւ զմեզ զամենեսեան զհաւատացեալս ի քեզ արժանի՛ արա՛ զայս ահաւոր եւ զսոսկալի օրս տպաւորել հանապազ առաջի աչաց մերոց: Պատկերացո՛, Տէր, զանհրաժեշտ գալուստ քո առաջի աչաց մերոց: Դու, Տէր, քաղցրութեամբդ քով քաւեա՛ զմեզ ի մեղաց մերոց, եւ ժամանեցո՛ արժանապէս հանդիպիլ փառաց Փեսայիդ ի գալստեան քում: Նորոգեա՛ եւ զմարմին խոնարհութեան մերոյ ըստ անեղծ փառաց քոց, Յիսուս Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ

Քահանայք եւ ժողովուրդք հայցեմք ի քէն Տէր բարեգոյթ, ընդ անջեցեալսն հաւատով ընկալ զմեզ նովին յուսով, յԵրուսաղէմ քաղաք վերին յորում արդարքըն ժողովին. փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին Երրորդութեանդ երրեակ անձին:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղաւանակերպ, ի

եւ եթէ Քրիստոս չիցէ յարուցեալ, ընդունայն եւ հաւատքն ձեր. եւ տակաւին ի նմին մեղս կայցէք: Իսկ արդ՝ որ ննջեցինն ի Քրիստոս, կորեա՞ն արդեօք: Եթէ այսու կենօքս միայն յուսացեալ եմք ի Քրիստոս, ապա ողորմելի եմք քան զամենայն մարդիկ:

Այլ արդ, Քրիստոս յարուցեալ է ի մեռելոց, առաջին պտուղն ննջեցելոց. քանզի մարդով եղեւ մահ, եւ մարդով յարութիւն մեռելոց: Որպէս Ադամաւն ամենեքին մեռանին, նոյնպէս եւ Քրիստոսիւ ամենեքին կենդանացին, իւրաքանչիւր յիւրում կարգի. նախ Քրիստոս եւ ապա Քրիստոսեանք՝ ի գալստեան նորա. եւ ապա կատարած:

Պաշտօն Եղանակէն .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի ընկալար զիս,
եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:
Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ՝ եւ բժշկեցեր զիս.
Տէր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ,
եւ փրկեցեր զիս յայնցանէ՛ որք իջանեն ի գուր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛
որ ըստ Յովհաննու:
(Ե. 24-29)
Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պոսխուսմէ:
Ասէ Աստուած:

ՏԷՐԱ մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս՝ ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, եւ ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահունէն ի կեանս:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի դայ ժամանակ եւ արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք լսիցենն՝ կեցցեն: Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում: Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել, եւ զի Որդի մարդոյ է: Ընդ այն զի՞ զարմանայք:

Զի եկեսցէ ժամանակ յորում ամենեքին որ ի գերեզմանս կայցեն՝ լուիցեն ձայնի նորա, եւ եկեսցեն արտաքս. որոց զբարիս գործեալ իցէ՝ ի յարութիւն կենաց, եւ որոց զչար արարեալ իցէ՝ ի յարութիւն դատաստանաց:

ՔԱՐՈՉ

Վասն ընդունելոյ Տեառն Աստուծոյ զհոգի հանգուցելոյս ի հանգըստեան արդարոց՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն թողոյ սմա գյանցանս՝ զկամայ եւ զակամայ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն արժանի լինելոյ սմա՝ խաղաղութեամբ եւ մեծաւ յուսով սպասել տեսնագալուստ փողոյն՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Աստուած հոգւոց եւ ստեղծիչ մարմնոց, Տէր ես կենդանեաց եւ յարութիւն մեռելոց. տուիչ ես բարեաց եւ մխիթարիչ ամենայն վըշտացելոց, եւ հանգուցիչ՝ հաւատով ի քեզ ննջեցելոց:

ԱՂՕԹՔ

Գոհանամք զքէն, Տէր, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ յայց ելեր եւ արդարութեամբ քով փրկեցեր զմեզ ի մեքենայից Բանսարկուին: Աղաչեմք զքեզ, Հայր սուրբ, միջնորդութեամբ մարմնոյ եւ արեան միածնի Որդւոյ քո, եւ խոնարհութեան, թո՛ղ զպարտիս սորա զկամայ եւ զակամայ, զոր վիրաւորեաց անմարմին թշնամին պատրանօք խաբէութեան իւրոյ, զի դո՛ւ միայն ես սուրբ եւ բարերար Տէր, որ յանգոյութենէ ի գոյութիւն ածեր զամենայն:

Լո՛ւր աղաչանաց մերոց, մարդասէր Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, եւ թո՛ղ սմա զամենայն մեղս իւր զոր մեղաւ. եւ քաւի՛չ լեր ամենայն սխալանաց սորա, եթէ՛ կամայ եւ եթէ՛ ակամայ, եթէ՛ բանիւ, եւ եթէ՛ գործով, եթէ՛ խորհրդով եւ եթէ՛ մտածութեամբ. զամենայն կտակ չարին պատառեա՛, եւ զձեռագիր մեղացն ջնջեա՛, Տէր, եւ զաղտ հնութեանն լուա՛: Զի անպատկառ լիցի ի մեծի որոտընգոստ աւուրն վերջնում, ընդ համօրէն պահպանելոցն ի քէն՝ ընդ առաջ վերանալ քեզ նորափետուր արփիափայլ դիմօք՝ զարդարեալ ի զարդ անկողոպտելի. յորժամ գաս եւ երեւիս Աստուածդ ի մէջ աստուածացելոց՝ բաժանել եւ որոշել զգանազան պատիւս սիրելեաց քոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, որ անդորրիչ ես նեղելոց եւ ընդունող հոգւոցն հանգուցելոց. ընկա՛լ զհոգի ծառայիս քո ի բարի, եւ փարատեա՛ զսուգ եւ զտրտմութիւն ի սիրելեաց սորա, որք հետեւեցան յուղարկել զսա ընդ երկայնաձիգ ճանապարհն, եւ մորմոքին ի վերայ անդառնալի ուղեգնացութեան սորա եւ յաւէտ անջատելոյ ի սմանէ առ ժամանակ մի մինչեւ յիւրեանց յուղի անկանիւն յայսմ բազմա-

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:

(ԻԱ. 34-36)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պռոսխուումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Զգոյ՛ջ լերուք անձանց, գուցէ ծանրանայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ եւ արբեցութեամբ եւ հոգովք աշխարհակալանօք, եւ յանկարծակի հասանիցէ ի վերայ ձեր օրն այն. զի իբրեւ զորոգայթ հասանիցէ ի վերայ ամենեցուն որ բնակեալ են ընդ ամենայն երեսս երկրի:

Արթո՛ւն կացէք այսուհետեւ, յամենայն ժամ աղօթս արարէք, զի արժանի լինիջիք գերծանել յայնմ ամենայնէ որ լինելոց է, եւ կալ առաջի Որդւոյ մարդոյ:

ՔԱՐՈՋ

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր, ողորմեա՛:

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Խոստացար ի ձեռն գալստեան միածնի քո յաշխարհս՝ անձառելի խոստմամբ յարուցանել զմեռեալս, եւ ասել ամենակարող եւ հզօր բանիւ քով, «Եկա՛յք առ իս, ամենայն աշխատեալք եւ ծանրաբեռիք, եւ ես հանգուցից զձեզ»: Հանգո՛ւ, Տէր Աստուած մեր, զհոգի ծառայիս քո ըստ բանիդ այգորիկ. եւ գրեա՛ զսա ի գիր հանգստեան փառաւոր արքայութեան քո, եւ պարգեւեա՛ սմա մասն եւ բաժին ի խորանսդ յաւիտենականս: Եւ եթէ մարդկօրէն մեղուցեալ ինչ իցէ սորա ի յանցանս աշխարհիս այսորիկ, անվախճան քո բանիւդ թողութի՛ւն շնորհեա սմա, եւ յամենայն մեղաց եւ ի սնտի խաբէութեանց զհոգի սորա ազատեա՛, եւ զամենայն ժողովուրդս քո օրհնեա՛: Զի ի բերանոյ ամենայն արարածոց քոց փառաւորի ամենասուրբ տէրութիւն քո, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խ- Երբալով ի Գերեզման, ասեն.

ԾԱՐԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ԴՁ.

Զորոթիւն Սուրբ Խաչի քո Քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութեանէ:

Քանզի ի սմա բարձրացար Աստրւած, եւ ի սմա հեղեր ըզպատուական սուրբ զարիւնդդ. սա պահեսցէ ...:

Եւ ըզքո միւսանգամ ըզգալուստդ նըշանաւ Խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութեանէ:

Յորժամ Հասանեն ի Գերեզմանն,

Քաւանայն ասի մի Հող առնոս ի յեռն, իսչակնվէ էս ասէ.

Օրհնեա՛, Տէր, ողորմութեամբ քով զհողս ծառայիս քոյ
այսորիկ, եւ յիշեա՛ զսա, զի հող էր՝ եւ անդրէն ի հող դարձաւ
ըստ հրամանի քում:

Երբեքս կրկնէ պնոյն: Եպս յԳէ զԸողն ի Գերեզմանն, եւ ասէ.

Օրհնութիւնն աստուածային իջցէ ի հող մահու սորին, եւ
բուսուցէ յօրն վերջին, անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն
Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եպս ի Զոցանէն պնջեցեալն ի Գերեզմանն եւ ԺաԺկէն Հողով:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր հովուեսցէ զիս եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս,

եւ առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս,

եւ առաջնորդեաց ինձ

ի ճանապարհս արդարութեան

վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու,

ո՛չ երկեայց ի չարէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես:

Յուպ քո եւ գաւազան՝

նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ գսեղան,

ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուիս իմ.

բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ եկեսցէ

զամենայն աւուրս կենաց իմոց,

բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

Տէր, Տէ՛ր, լո՛ւր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո

ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝

Ի ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵՑԻՈՅ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՂԹՈՅՆ Է

ԸՆԹԵՐՅՈՒԱԾՍ

(Բ. 12-16)

Այլ մեք պարտիմք գոհանալ զԱստուծոյ յամենայն ժամ
վասն ձեր, եղբարք սիրեցեալք ի Տեառնէ, զի ընտրեաց զձեզ
Աստուած ի սկզբանէ ի փրկութիւն՝ սրբութեամբ Հոգւոյն եւ
հաւատովքն ճշմարտութեան, յոր եւ կոչեաց զձեզ աւետարա-
նաւն մերով ի փրկութիւն փառացն Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի:

Այսուհետեւ, եղբարք, հաստատուն կացէք եւ պինդ կալա-
րուք զաւանդութիւնսն զոր ուսարուք, եթէ՛ բանիւ եւ եթէ՛
թղթով մերով: Այլ ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, եւ Աստուած
Հայր մեր, որ սիրեացն զմեզ եւ ետ մեզ մխիթարութիւն
յաւիտենից եւ յոյս բարեաց՝ շնորհօք, մխիթարեսցէ զսիրտս
ձեր, եւ հաստատեսցէ յամենայն բանս եւ ի գործս բարութեան:

Եպս ասէն չայնիւ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի ընկալար զիս,

եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԴԿ.

Խնդրեմք ի քէն թագաւոր փառաց փառաւորեալդ ի գուարթնոց. ըզննջեցեալսրն մեր ընկալ մարդասէր Տէր, եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զերկիր արդարութեան արեգակն. ըզննջեցեալսրն ...:

Ի նստիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ Քրիստոս փրկիչ մեր եւ յոյս. ըզննջեց ...:

Հայր անըսկիզբն բարեխնամ մարդասէր. որ ստեղծիչդ եւ հոգւոց եւ մարմնոց. յիշեա զննջեցեալսրն մեր եւ հանգո ընդ սուրբս քո ...:

Որդիդ միածին որ զթածդ եւ առ ամենեսեան. եւ խաչի արեամբ զնեցեր զքո ժողովորդս. յիշեա զզիմն արեան քո Տէր. եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Հոգիդ ճշմարիտ որ աղբիւրդ եւ անըսպառելի. եւ լցուցիչ ամենայն բարութեանց. յիշեա զննջեցեալսն մեր եւ հանգո ընդ սուրբս քո ...:

Քրիստոս Աստըւած յոյս ապաշխարողոց. շնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց:

Առ քեզ բազմագութ ապաւիճեալ կարդասք. մի մերժեր ըզմեզ յողորմութենէ քումմէ:

Որպէս զաւագակն աղաղակեմ առ քեզ. յիշեա եւ զիս Տէր ի քում յարքայութեանդ:

Ապա Սարկաւազն ասէ.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Ի խորոց կարգացի առ քեզ,

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէ՛ր, ուղղեա՛ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան: Տէր, ուղղեա՛ եւ առաջնորդեա՛ Հոգւոց մերոց եւ ամենայն հաւատացելոց՝ զնալ յարդարութեան ճանապարհն եւ ի կեանսն յաւիտենից:

ՔԱՐՈԶ

Աղաչեսցուք գամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի եւ ի խաղաղութիւն: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ խաղաղութեան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ մեզ զնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ, եւ խաղաղութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քո, զի դու ես օգնական եւ փրկիչ մեր. եւ քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, եւ ոչ երբեք թողուս ի ձեռանէ քումմէ՝ զայնոսիկ՝ որք հաւատով եւ ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ: Աղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, Տէր, ճանապարհորդակի՛ց լեր ծառայից քոց՝ քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութեան, եւ առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ խնդութեամբ հասանել յիւրաքանչիւր բնակութիւնս ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր. որում վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԲԿ.

*Ողորմած Աստուած քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:
Հաւատ ունելով հոգի խաղաղութեան, երթ առ արա-
րիչն հայցելով, Աստրւած իմ հանգր:*

*Մերձեցաւ անձն իմ ի հող յորմէ ստեղծեր զիս, եւ
հոգոյս մեկնեալ յիմէն. Տէր զապաւիճեալս յիշեա ի քում
զայրստեանն:*

*Ստեղծուած եմ անարատ ձեռաց, մի անտես առներ,
այլ խնայեա յիս յահագիճ ատուրն. Տէր զապաւիճեալս...:*

*Յորժամ զաս փառօք Հօր դատել ըզտիեզերս ամե-
նայն, եւ հարկանի փող հրնչման յարութեան. Տէր զա-
պաւիճեալս յիշեա ի քում զայրստեանն:*

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

*Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղթող յիցուք փորձողին,
եւ ընդ հրեշտակս երգեսցուք. Փառք ի բարձունս Աս-
տուծոյ:*

ՔԱՐՈԶ

*Վասն կնքելոյ զգերեզմանս զայս նշանաւ խաչին իւրոյ
մինչեւ ի գալուստն իւր սուրբ՝ զՏէր աղաչեսցուք:*

Տէր ողորմեա՛:

*Վասն առաքելոյ զչնորհս Հոգւոյն Սրբոյ ի սիրտ լսողաց
հաւատացելոց անուան իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:*

*Վասն մխիթարելոյ զվշտագնեալս սրտիւք ի ձեռն ողոր-
մուիեան իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:*

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

**ԿԱՆՈՆ
ՄԵԾԻ ԱՅԳՈՒՑ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ**

Գ.ան ի միւսում արարն ի Գերեզմանն եւ ասեն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԸ.

*Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Երանեալ են ամբիժք ի ճանապարհի,
եւ ոյք գնան յօրէնս Տեառն:
Օրհնեալ ես դու, Տէր,
ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո:
Զարթո՛ զաչս իմ,
եւ նայեցայց ի սքանչելիս օրինաց քոց:
Մերձեցաւ անձն իմ ի հող.
Տէր, կեցո՛ զիս ըստ բանի քում:
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց.
յարդարութեան քում կեցո՛ զիս:
Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո,
Տէր, եւ փրկութիւն քո՝ ըստ բանի քում:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:*

Այս ասեն.

*Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛
եւ ողորմեա՛:*

*Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:
Քաճանայն խոնկ արկանէ, եւ ասեն.*

Զմէ՞ դարձուցանես գերեսս քո ի մէնջ,
մոռանաս զաղքատութիւն եւ զնեղութիւնս մեր:
Խոնարհ եղեն մինչեւ ի հող անձինք մեր
եւ յերկիր կցեցան մէջք մեր:
Արի՛, Տէր օգնեա՛ մեզ եւ փրկեա՛ զմեզ,
վասն անուան քո:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Այծմ եւ միշտ եւ:

ՔԱՐՈՉ

Խնդրեսցուք հաւատով ի Հօրէ վասն քաւութեան մեղաց, եւ թողութեան յանցանաց, փրկելոյ զմեզ ի վշտաց եւ ի նեղութեանց, իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ ամենակալին. կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Հայր գթութեանց եւ Աստուած ամենայն մխիթարութեանց, որ մխիթարես զմեզ յամենայն նեղութիւնս մեր. հարկանես՝ եւ դու բժշկես. եւ ոչ երբեք թողուս ի ձեռանէ քումմէ զստեղծուածս քո: Տո՛ւր սոցա, Տէր, հոգի զգաստութեան, հոգի մխիթարութեան. քե՛ւ մխիթարեա զվշտագնեալս սրտիւք եւ բժշկեա՛ զվէրս տրտմութեան սոցա: Զի հաստատուն յուսով փառաց քոց առողջացեալք ի սգոյ տրտմութեան իւրեանց, փառաւորեսցեն զամենամեծ տէրութիւնդ քո, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէ զաղօթսն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, գթա՛ ի մեղուցեալ ծառայս քո, որ վախճանեաց զերկրաւոր զկեանս իւր: Եւ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնիդ եւ ամենայն սրբոց քոց, որք յաւիտենից հաճոյ եղեն քեզ, ներեա՛, քաւեա՛ եւ թող զմեղս իւր զոր գործեաց՝ զկամայ եւ զակամայ. քանզի ո՛չ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի:

Օրհնեա՛ Ք Տէր, եւ զհողանիւթեայ յարկ տապանի սորա, եւ կրնքեա՛ անարատ Աջովդ եւ պատուական Խաչիւղ, յորում հեղեր զփրկական արիւնդ՝ ի թողութիւն մեղաց մերոց:

Օրհնեա՛ Ք, Տէր, եւ զմնացորդս սորա. սփոփեա՛ եւ մխիթարեա՛ եւ փարատեցո՛ ի սրտից սոցա զսուգ եւ զտրտմութիւն, եւ խաղաղական կենօք աճեցո՛ եւ զարգացո՛ եւ միացո՛ ի սէր սրբութեան քո: Ընդ նոսին՝ աշխատաւորացս եւ համօրէն զհետ եկեղոցս ողորմեա՛, Տէր, եւ տո՛ւր զբարի պարգեւաց քոց զհաստուցումն: Եւ քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէն վերգոս զայս.

ԵՐԳ

Փառաց ի փառքս բարձրանան, աջակողմեանքն վերանան, յորժամ լրսեն զերանակաւ ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. Արնջեցելոյս մեր լրսեցո՛ զաստուածային բարբառըն քո. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել քեզ փառս ընդ զրարթնոցն:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենոք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղաւնակերպ. ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցըն մեր Արնջեցելոց:

Այս Սարկա-ագն ասէ .

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛՛ եւ ողորմեա՛ :

Եւ-Քաճանայն ասէ .

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամեն :

Այս Բաճանայն մի ըստ միօջէ կն՛վէ խաչի- զչորս կողմանս
Գերեզմանին : Առաջին , կանգնեալ Մրեմո-տս՝ ասէ .

ԿՆՔՈՒՄՆ

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի գերեզման եւ ոսկերք ծառայի Աստուծոյ, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ սուրբ Աւետարանիս. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ :

Այս անցանէ յԱրեւելս .

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի շիրիմ եւ ոսկերք ծառայիս Աստուծոյ, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ Աւետարանիս. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ :

Անցանէ ի Հիսուսակողմն .

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի դամբարան եւ ոսկերք ծառայիս, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ Աւետարանիս. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ :

Հոսկ անցանէ ի Հարա-ակողմն .

Կեցուցէ եւ ողորմեսցի :

Անշարժ եղիցի Ք կնիք տէրունեան ի վերայ գերեզմանի ծառայիս Աստուծոյ՝ մինչեւ ի գալուստն Քրիստոսի, որ եկեալ միւսանգամ նորոգեսցէ փառօք ի փառս Հօր եւ Հոգւոյն Սրբոյ .

ամէն :

Այս ասէ զաղօթն Տէրոնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես ... :

**Վ Ե Ր Ձ Ի Ն Ա Ղ Օ Թ Ք
Ի Տ Ա Ն Ն Ն Ջ Ե Ց Ե Լ Ո Յ Ն**

Այս՝ թէ երթան ի Կոնստնդնուպոլսն , ասէն .

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ .

Ալէլուի, Ալէլուիա .
Այս ամենայն եկն ի վերայ մեր,
եւ մեք զքեզ ո՛չ մոռացաք,
եւ ո՛չ ստեցաք ուխտի քում,
եւ ո՛չ դարձաք յետս սրտիւք մերովք :
Դարձուցեր զշաւիղս մեր ի ճանապարհաց քոց,
խոնարհ արարեր զմեզ ի տեղի չարչարանաց,
եւ ծածկեցին զմեզ ստուերք մահու :
Թէ մոռացեա՛լ իցէ մեր զանուն Աստուծոյ մերոյ,
կամ ձգեա՛լ իցէ զձեռս մեր առ աստուածս օտարս :
Սակայն Աստուած խնդրէ զայս,
զի նա քննէ զգաղտնիս սրտից մերոց :
Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ,
Համարեցաք որպէս զոչխար ի գենումն :
Զարթի՛ր, ընդէ՛ր ննջես, Տէր .
արի՛ եւ մի՛ մերժեր զմեզ ի սպառ :

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԿԱՐԳՆ

Տանին զննջեցեալն յԵկեղեցի ե-տսեն.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն.

Հայր մեր որ յերկինս ...:

Խոնկս արկանեն, ե- Ս արկա-ազն ասէ.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Վաճանայն ասէ.

Օրհնութիւն եւ Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԳԿ.

Բանդ Աստուած որ ի ծոց Հօր, վասն մերոյ փրկութեան ի յերկնից խոնարհեցար, զի զմեզ անորոգեսցես ի կեանս. Աստուած հարցն մերոց:

Որ հանդերձեալ եւ գալ փառք Հօր զարթուցանել զանջեցեալսն ի սուրբ անուանդ քո, անորոգեալ եւ զմեզ անջեցեալսն. Աստուած հարցն մերոց:

Անմահութեանց տուող Քրիստոս եւ պարգեւիչ կենդանութեան, ի միւսանգամ զալստեանն եւ յաշխարհական ատենին թողութիւն շնորհեալ մեր անջեցելոցն. Աստուած հարցն մերոց:

Ով պահապան որ ծագեցար յԵդեմայ, անան յաղթութեան ընդդէմ աներեւոյթ թշնամոյն:

Ռու փակելոյ դրախտին բացող եւ առաջնորդ աւազակին. որ զբոցեղէն սուրն կապեաց անեղին հրամանաւ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

դրախտին եդեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր անջեցելոց ...:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց, Քրիստո՛ս Աստուած, արա Հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զՔրկիչն մեր Քրիստոս, զի գնոսա ընդ արդարան դասեսցէ եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, գլխա՛ քո արարչական սիրովդ ի Հոգիս Հանգուցեալ ծառայից քոց, եւ մանաւանդ ի Հոգի նորոգ Հանգուցեալ (Մականուն Անուն) անուն ծառայի քո: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալըստեան արքայութեան քոյ: Արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ե պ ասէ զաղօթսն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

**ԿԱՆՈՆ
ՄԵԾԻ ԵՕԹՆ ԱՒՈՒՐ
ԿԱՄ ՔԱՌԱՍՆՕՐԵԱՅ
ԵՒ ԿԱՄ ՏԱՐԵՄՈՒՏ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ**

Երբան ի գերեզմանն, ե-սսեն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԸ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Արարի իրաւունս եւ արդարութիւն.

մի մատներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Ընկա՛լ զծառայս քո ի բարի,

զի մի ամբարտաւանք զգուեսցեն զիս:

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում, Տէր,

եւ բանից արդարութեան քո:

Արա՛ ընդ ծառայի քում, Տէր,

ըստ ողորմութեան քում.

զարդարութիւնս քո ուսո՛ ինձ:

Արդարութիւն քո արդարութիւն յաւիտենից,

եւ օրէնք քո ճշմարիտ են:

Ցանկացայ փրկութեան քում, Տէր,

եւ օրէնք քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեցցէ զքեզ,

եւ իրաւունք քո օգնեցեն ինձ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Մա սսեն.

*Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛
եւ ողորմեա՛:*

ԵՐԳ

*Ջէակիցըդ Հօր զՈրդի փառատրեմք անլըռելի. որ
իջեր յարգանդ կուսին զաղամայինն առեր մարմին, ա-
ղաչանօք Աստվածածնին անապական քում ծընողին,
ողորմեա քո ստեղծուածոյս՝ յուսով ի քեզ անջեցելոյս:*

*Թագաւոր փառաց Քրիստոս որ ժամանեալ զաս ի
յերկնից ի վերայ թելոց հողմոց քո հայրենի կերպարա-
նօք. եւ առնեն հրափորձութեամբ զքննութիւն որդւոց
մարդկան. ողորմեա...:*

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց ...:

ՔԱՐՈԶ

Վասն Հանգուցեալ Հոգւոցն ...:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ ...:

այժմ ի տղայական հասակին կոչեցաւ առ քեզ: Ընկա՛լ զսա եւ դասեա՛ ընդ սուրբս քո, եւ հանգո՛ ի խորանսդ երկնից. զի դու ես Աստուած մեր, եւ բաց ի քէն զայլ ո՛չ ոք գիտեմք: Եւ քեզ փառք եւ երկրպագութիւն ընդ Որդւոյ եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Օրհնեալ ես, արգարադատ եւ ողորմած Աստուած, որոյ ճշմարտութիւնդ անպատում է, եւ ողորմութեանդ ոչ գոյ թիւ: Որ վասն մարդասիրութեան քո լուծեք ի հող գշնչաւոր մարմինս զպատրեալս ի Բանսարկուէն, ասելով. «Հող էիր եւ ի հող դարձցիս». ըստ որում խոնարհեցաք ի ծերոց մինչեւ ցտղայս, եւ յերկիր մածան մէջք մեր, իսկ վասն բազում ողորմութեան քո խոնարհեցար, մարդասէր Տէր, նորոգել ի մեզ զմարմին հոգեւոր: Առաքեցար դու ինքն միածինդ Հօր, եւ տղայացեալ ի Սրբոյ Կուսէն՝ տպաւորեցեր յանձին քում զմահ մարմնով կամաւորապէս, զի տացես մեզ զքո անմահութիւնդ: Իջեր ի գերեզման, համարելով ընդ մեռեալս, եւ յարուցեալ համբարձար յերկինս, եւ զսիրելեաց քոց զմարմին խոնարհութեան՝ տնկակից եւ կերպարանակից առնել խոստացար մարմնոյ փառաց քոց՝ յերեւել քո, Տէ՛ր, ի փող յետին, յորժամ գաս տալ վարձս սիրելեաց քոց:

Արդ, աղաչեմք զքեզ, մանկացեալդ Աստուած Յիսուս Քրիստոս, արա արժանի զտղայս զայս՝ փառաւորութեան ընդ արդարս քո յաւուր յայնմիկ, հանդիպել քեզ զուարթ երեսօք, եւ ցնծութեամբ եւ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Լ՛- սպա սսէն .

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քաճանայն խոնկ արկանէ , Ե- սսէն .

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԱԶ.

Ձայն արկեալ կեանարարին աստուածային բարբառովն, ասէ. եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանսն ի հանդերձեալ երկրին:

Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով ի յօղըս վերինս, աստուածագգեաց լուսով պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի լսել ըզձայն երանաւետ կոչմանն:

Ընդ աջմէ քուսմէ կացո ընդ իմաստուն սուրբ կուսանսն. ի լուսեղէն առաքաստին պայծառացեալ ի դասս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Քեզ վայելէ Աստուած օրհնութիւն. որ յարութիւնդ ես ձայնի յաւիտենից անջեցելոցն. թագաւոր եւ իշխան վերօրհնեմք զքեզ:

Ի միսանգամ գալըստեանն քո Քրիստոս փառաց թագաւոր ի ձայն փողոյ նորոգին հոգիք անջեցելոց, եւ յառնեն ի մեռելոց անապական մարմնով:

Վասն որոյ եւ մեք ըզքեզ աղաչեմք Հայր երկնաւոր. դասաւորեա զանջեցեալսն մեր ի վերինդ քո Երուսաղէն, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Հայր բազումողորմ խոստովանիմ առ քեզ որպէս զորդին. թող ինձ զմեղս իմ. եւ ողորմեա:

Տէր որ զթացար ի կինն Քանանացի, զթա եւ յիս ի մեղաւորս. եւ ողորմեա:

Տէր որ դարձուցեր ըզմաքսաւորն ի գիտութիւն ճշմարտութեան, դարձո եւ զիս ըզմոյրեալս. եւ ողորմեա:

Այս ասէն .

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Դատեա՛ զդատաստանս իմ եւ փրկեա՛ զիս,
եւ ըստ բանի քում կեցո՛ զիս:

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝
Ի ԿՈՐԻՆԹԱՅԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է՝
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(ԺԵ. 35-44)**

Այլ ասիցէ ոք. «Ջիւ՞րդ յառնեն մեռեալք, կամ որո՞վ մարմնով գայցեն»: Անմի՛տ, դու զոր սերմանես՝ ո՛չ կենդանանայ, եթէ ոչ մեռանիցի: Եւ զոր սերմանես, ո՛չ զնոյն մարմին որ ծնանելոցն իցէ՝ սերմանես, այլ հատ մերկ, եթէ՛ ցորենոյ իցէ եւ եթէ՛ այլոց սերմանեաց: Եւ Աստուած տայ նմա մարմին որպէս եւ կամի, եւ իւրաքանչիւր սերմանեացն՝ զիւր մարմին:

Ո՛չ ամենայն մարմին նոյն մարմին է, այլ՝ ա՛յլ մարմին է մարդկան եւ ա՛յլ մարմին անասնոց, ա՛յլ մարմին թռչնոց՝ եւ ա՛յլ մարմին ձկանց: Ե՛ւ մարմինք երկնաւորք, ե՛ւ մարմինք երկրաւորք. այլ՝ ա՛յլ փառք երկնաւորաց են, եւ ա՛յլ փառք՝ երկրաւորաց: Ա՛յլ փառք արեգական, եւ ա՛յլ փառք լուսնի, եւ ա՛յլ փառք աստեղաց. եւ աստղ քան զաստղ առաւել է փառօք:

Նոյնպէս եւ յարութիւն մեռելոց: Սերմանի ապականութեամբ եւ յառնէ առանց ապականութեան. սերմանի անարգութեամբ եւ յառնէ փառօք, սերմանի տկարութեամբ եւ յառնէ զօրութեամբ. սերմանի մարմին չնչաւոր եւ յառնէ մարմին հոգեւոր:

Այս ասէն չայնիւ .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Թոյլ տուք մանկուոյդ գալ առ իս, եւ մի՛ արգելուք զդոսս, զի այդպիսեացդ է արքայութիւնն Աստուծոյ: Ամէն ասեմ ձեզ. որ ոչ ընկալցի զարքայութիւն Աստուծոյ իբրեւ զմանուկ՝ ո՛չ մտցէ ի նա:

Եւ առեալ զնոսս ի գիրկս, ձեռն եդ ի վերայ եւ օրհնեաց զնոսս:

ՔԱՐՈՋ

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանսն գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Փա՛ւք քեզ, Թագաւոր յաւիտենից, Աստուած եւ արարիչ բոլորից գոյութեանց, Հայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. քե՛զ խոնարհեցուցանեմք զձեռնը սրտից մերոց ամենայն հաւատացեալքս ի քեզ, եւ աղաչեմք զամենասուրբ տէրութիւն քո: Ընկա՛լ զհոգի տղայիս այսորիկ, որ հաւատացեալ յանուն միաձնի քո, ծնաւ ի սուրբ աւագանէն վերստին ծննդեամբ. եւ

առ Տէր ի ներքուստ վերացեալ գայցեն, թէ «Ո՞վ են սոքա որ իբրեւ զամպս թռուցեալ են, եւ իբրեւ զաղաւնիս ձագախառն երամովին գան առ Տէր»։ Ապա լուիցեն ի Տեառնէ զպատասխանի, եթէ «Սոքա են որ յիս յուսացեալ են. տարայց զնոսա ի լեառն սրբութեան իմոյ, եւ ուրախ արարից զնոսա ի տաճարի իմում»։

Ապա ասէն յայնիւ .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Դա՛տ արա ինձ, Տէր,

զի ես յամբժութեան իմում զնացի.

ի Տէր յուսացայ, զի մի՛ եղէց հիւանդ։

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Մարկոսի։

(ժ. 13-16)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր։

Պոսխումէ։

Ասէ Աստուած։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս։

Եւ մատուցանէին առ նա մանկտի, զի ձեռն զիցէ նոցա, իսկ աշակերտքն սաստէին այնոցիկ՝ որ մատուցանէինն։
Իբրեւ ետես Յիսուս, բարկացեալ սաստեաց նոցա եւ ասէ.

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան,
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Յովհաննու։

(ժ. Դ. 27-29)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր։

Պոսխումէ։

Ասէ Աստուած։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Խաղաղութիւն թողում ձեզ, զխաղաղութիւն զիմ տամ ձեզ. ո՛չ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ։ Մի՛ խոռվեսցին սիրտք ձեր եւ մի՛ զանգիտեսցեն։

Լուայք զի ասացի ես ձեզ՝ թէ երթամ եւ գամ առ ձեզ։ Եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լեալ էր ձեր՝ եթէ ես առ Հայր երթամ, զի Հայր իմ մեծ է քան զիս։ Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչչեւ եղեալ, զի յորժամ լինիցի, հաւատաստիք։

ՔԱՐՈՉ

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք։

Տէր, ողորմեա՛։

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանսն գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգևոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛ :

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Աստուած յաւիտենական եւ թագաւոր անմահ, որ ստեղծեր զմարդն ի հողոյ, եւ եղիւր զնա ի դրախտին փափկութեան՝ գործել զնա եւ պահել, եւ պատուիրանադրեցեր կալ ըստ հրամանի քում: Իսկ բանսարկու թշնամին պատրողական բանիւք խաբեալ զնա, խրատեաց լուծանել զաստուածական հրամանս: Եւ նորա ունկնդիր եղեալ չարին, արտաքսեցաւ ի լուսեղէն փառացն. եւ փոխանակ անմահութեան՝ մահու եղեւ ժառանգաւոր, ըստ արարչական հրամանիդ զոր ասացեր, «Հող էիր եւ ի հող դարձցիս». եւ ոչ կարացին արարածք հնացուցանել զհրամայեալն ի քէն: Եւ արդ, Տէր Աստուած մեր՝ ողորմած եւ մարդասէր, գթա ի ծառայս քո յայս, որ ելից գերկրաւոր կեանս իւր, եւ դարձաւ անդրէն ի հող ըստ հրամանի քում: Ընկա՛լ զհոգի սորա, եւ խառնեա՛ ի գունդս հրեշտակաց քոց, եւ արժանի՛ արա պարել եւ ցնծալ ընդ սուրբս եւ ընդ սիրելիս անուան քոյ սրբոյ: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, յոյս ամենայն արարածոց,

Ձեռագիս ծառայից քոց Քրիստոս. ընկալ ի դասս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս:

Ընկալ վասըն սոցա զբանաւոր պատարագս ի մէնջ. եւ շնորհեա անցա զթողութիւն գտանել յաւորն յետնում:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Հաշտեա ի ձեռն սուրբ Մարմնոյ եւ Արեան քոյ Տէր. եւ պարգեւեա անցա դասիլ յաջակողմեանըն քո:

ԼԵ՛ - սպա սսէն .

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ի բերանոց մանկանց տղայոց եւ ստեղծեցաց
հաստատեցեր զօրհնութիւն:

**Ի ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵՆԷ
ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱԻՈՐՁԻՆ ՄԵՐՈՅ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(ՀԹ. 605-606)**

«Մեք որ կենդանիքս եմք մնացեալք ի դալստեանն Տեառն, հանգուցելովքն հանդերձ յափշտակեսցուք ամպովք ընդ առաջ Տեառն յօդս, եւ այսպէս յամենայն ժամ ընդ Տեառն լինիցիմք», խառնեալք ի գունդս հրեշտակաց, թռուցեալք ի թռիչս երազութեան լուսափետուր սպիտակերամ աղաւնեաց, որք առին կերպարանեցին յանձինս իւրեանց զկերպարանս Որդւոյն Աստուծոյ, որ երեւեցաւ նոցա եւ պատուիրեաց սուրբս լինել, զի բուսուսցէ արդարոցն թեւս հոգեւորս՝ խառնիլ ի գունդն աստուածական:

Արդ, զարմացեալք հարցանիցեն զօրք վերինք լուսեղէնք, յորժամ տեսանիցեն զնեքընագունդս սրբոց մարմնականաց՝ զի

ԿՑՈՐԴ.

Տէր, յերկինս է ողորմութիւն քո, ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս. Ալէլուիա՛, Ալէլուիա՛, Ալէլուիա՛:

Արդարութիւն քո որպէս լերինք, Աստուած, իրաւունք քո որպէս խորք բազումք. զմարդիկ եւ զանասուն կեցուցանես դու, Տէր:

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո, Աստուած. այլ որդիք մարդկան ի հովանի թելոց քոց յուսասցին:

Արբեցցին անքա ի պարարտութենէ տան քո. եւ զուղիս փափկութեան քո տացես ըմպել անցա:

Ի քէ՛ն է, Տէր, աղբիւր կենաց, եւ յուսով երեսաց քոց տեսանեսք զլոյս:

Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Ապա գերգն է գլո՛ւն ի Գան՛ի Հարականօ՛ւն այսո՛վի՛նէ .

ՅԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԱԶ.

Որ ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո Տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ եւ այժմ ըզննջեցեալսն ի քեզ ուղիղ հաւատով, ըստ մեծի քում ողորմութեան:

Որ շնորհօք սուրբ Հոգւոյն յուսաւորեցեր, յիշատակի իրեանց զհոգիս անցա ընկալ մարդասէր, ըստ մեծի...:

Որք հաղորդեցան Մարմնոյ եւ Արեան քոյ Տէր. հանգո զհոգիս անցա ընդ սուրբքս քո Քրիստոս Աստղւած, քանզի զինք սուրբ արեան քոյ եմ:

որ նստիս յաթոռ քերովբէական, եւ բարեբանեալ երկըրպագիս յերկրաւորաց. որ եւ կոչեցեր զծառայս քո զայս ի հանդերձեալ կեանսդ զոր խոստացար ամենայն հաւատացելոց քոց: Գլթա՛ ի ստեղծուածս ձեռաց քոց, եւ հանգո՛ զհոգի սորա ի խորանսդ լուսոյ, բարեխօսութեամբ մօր քոյ՝ սրբոյ կուսին Մարիամու:

Լո՛ւր, Տէր, պաղատանաց մերոց, որ հայցեմք ի քէն զթողութիւն սորա եւ մեր. զի դու ես Աստուած արդարոց եւ մեղաւորաց, փառք սրբոց եւ հանգիստ աշխատելոց:

Ընկա՛լ զհոգի սորա ի տեղւոջ լուսոյ եւ ի տեղւոջ հանգստեան՝ ի թիւս սրբոց եւ ի համարս արդարոց, եւ հանգո՛ զսա ի գոգն Աբրահամու ընդ այլ պայծառացեալ սրբոց քոց. եւ զմեզ արժանի՛ արա, Տէր, հասանել մասին ժառանգութեան սրբոցն ի լոյս: Զի ընդ նոսին միշտ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ

Փայլին արդարքն յարքայութեան եւ ճգնաւորքն ի հանգստեանն. մարտիրոսքն պսակին եւ կուսանացն յապտերք վառին. դասեցո Տէր ընդ անսին որք զքեզ Աստուած խոստովանին. արդարութեամբ մի դատեսցին այլ զթութեամբ քո քաւեսցին:

Տրտմահաղորդ չարչարանօք ի յանձն առեր ըզմահ խաչին, եւ փայտին բարձող եղեր վասն Ադամայ անխաստեղծին. ողորմած Տէր, ողորմեա հոգւոցքն մեր անջեցելոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստո՛ս Աստուած, արա հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:
Վասն Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսս ընդ արդարան դասեսցէ, եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛ր:
Տէր ողորմեա՛ր, Տէր ողորմեա՛ր, Տէր ողորմեա՛ր:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեզուլթ, գլխա՛ր քո արարչական սիրովդ ի Հոգիս Հանգուցեալ ծառայից քոց, եւ մանաւանդ ի Հոգի նորոգ Հանգուցեալ (Մականուն Անուն) անուն ծառայի քո: Յիշեա՛ր յաւուր մեծի գալըստեան արքայութեան քոյ: Արա՛ր արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեզաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ր ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն: Զի դո՛ւ եւ Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա սուք զաղօթն Տէրո՛ւնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես...:

**ԿԱՆՈՆ
ՏՂԱՅԱԹԱՂ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ²**

ՏԱՆ ԿԱՐԳՆ

Քաճանայն եւ պաշտօնեայլն Գան եւ կանգնին առ անարիւժ ննջեցելոյն, եւ սուէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Առ քե՛զ, Տէր՛, Համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես յերկինս:
Ողորմեա՛ց մեզ, Տէր, ողորմեա՛ց մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք:

Ապա երգեն զԿանոնագրո՛ւնս զայս՝ Հաղեալի Լ՛Գ. եւ է Լ՛Ե.
Ս աղմոսաց:

ԿԱՆՈՆԱԳԼՈՒԽ ԱԶ.

Ալէլուիա:
Դատեա՛ր, Տէր, զաւնոսիկ՝ ոչք դատեն զիս, Ալէլուիա՛, մարտի՛ր ընդ այնոսիկ որք մարտընչիս ընդ իս. Ալէլուիա՛:

Ա՛ն զգէն եւ զասպար քո, եւ արի՛ յօգնել ինձ. հա՛ն զսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգե՛լ զնոսա՛ր եւ սա՛ր դու ցանձն իմ, թէ Փրկութիւն քո ե՛ս եմ:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցիս՝ ոչք խնդրէիս զանձն իմ. դարձցիս յետս եւ ամաչեսցեն, ոչք խորհէիս ինձ չար:

Ի նանիր թաքուցիս ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց, եւ ի նանիր նախատեցիս զանձն իմ:

² Որ կատարի ի վերայ սղջոց, որք տամսամեա եւ ի խոնարհ իցեն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԴԿ.

Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր կանայքն, եւ բերին զխունկսն խրնկել զանապական մարմինն:

Յայնժամ հրեշտակն աստարանէր յարեաւ Քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացըն զյարութիւնն Տեառն:

Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահագին տեսլեանն, պատմէին աշակերտացըն զահագին տեսիլն:

Որ արարիչդ եւ արարածոց հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա զհոգիս անջեցելոց մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Որ երկայնամիտդ եւ առ ամենեսեան եւ ներող յանցանաց մերոց. յիշեա զհոգիս անջեցելոց:

Որ միսսանգամ գալոց եւ հայրենի փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծնունդ. յիշեա զհոգիս անջեցելոց մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Այժմ եւ միշտ եւ:

Ընդ սուրբս քո դասեա եւ ընդ արդարսըն պասկեա ի տեղի անկելոց հրեշտակաց զանջեցեալսն մեր կարգաւորեա. որ ողորմածդ եւ յամենայնի:

Ապա ասէն ի յայն.

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Օրհնեցէ՛ք, մանկուներ, զՏէր,

եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ

յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Քեւ ցընծան ըստորայիւքս ամենայն ի միսսանգամ քո գալըստեանն. եւ յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոցն առ էիցս:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Երանի՛ ամենեցուն որ բնակեալ են ի տան Տեառն,

յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեցեն զքեզ:

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ Ի ԳՐՈՑ ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՆ

(Ե. 16-17)

Արդարքն յաւիտեան կեցցեն, եւ ի Տեառնէ են վարձք նոցա, եւ խնամք նոցա ի Բարձրելոյն: Վասն այնորիկ ընկալցին զարքայութեանն վայելչութիւն, եւ զթագն գեղեցկութեան ի ձեռանէ Տեառն. զի աջով իւրով Հովանի լիցի նոցա, եւ բազկաւ իւրով վերակացու լիցի նոցա:

Ապա ասէն ի յայն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Կարգացին արդարքն առ Տէր,

եւ Տէր լուաւ նոցա.

յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մատթէոսի:

(ԺԱ. 25-30)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխուժմէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. Գոհանամ զքէն, Հա՛յր, Տէր երկնի եւ երկրի, զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց եւ ի գիտնոց եւ յայտնեցեր տղայոց. այո՛, Հայր, զի այսպէս հաճոյ եղեւ առաջի քո: Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ի Հօրէ իմմէ. եւ ո՛չ ոք ճանաչէ զՈրդի՛ եթէ ոչ Հայր, եւ ո՛չ զՀայր ոք ճանաչէ՝ եթէ ոչ Որդի, եւ ում Որդին կամիցի յայտնել:

Եկա՛յք առ իս, ամենայն վաստակեալք եւ բեռնաւորք, եւ ես հանգուցից զձեզ: Առէ՛ք զլուծ իմ ի ձեզ, եւ ուսարո՛ւք յինէն, զի հեզ եմ եւ խոնարհ սրտիւ, եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց. զի լուծ իմ քաղցր է եւ բեռն իմ՝ փոքրոգի:

ՔԱՐՈՋ

Վասն հրաժարելոյ անձանց ննջեցելոց՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն քաւութեան մեղաց եւ թողութեան յանցանաց սորա եւ մեր՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն առաջնորդելոյ սմա յանստուեր օթեւանս, զոր պատրաստեաց Որդին միածին ի տան Հօր իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն յսելոյ սմա զձայն կենարար փողոյն եւ վերանալ ընդ առաջ Փրկչին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած՝ Յիսուս Քրիստոս, թագաւոր յաւիտենից, յոյս մեր եւ ապաւէն, Որդի Աստուծոյ ճշմարիտ. ճառագայթ

**ԿԱՆՈՆ
ՏՂԱՅԻ ԱՅԳՈՒՑ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ**

Ի միասում ասորն գան ի գերեզմանն եւ ասեն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԸ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Ձեռք քո արարին եւ ստեղծին զիս, իմաստո՛ւն արա զիս, եւ ուսաց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս եւ ուրախ եղիցին, զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Եղիցի սիրտ իմ ամբիծ յարդարութեան քում, զի մի՛ ամաչեցից:

Քո՛ եմ ես եւ կեցո զիս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, եւ լոյս տան շաւղաց իմոց: Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, եւ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ. Այժմ եւ միշտ եւ:

Այս ասեն.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քաճանայն խոնկ արկանէ, եւ ասեն.

ԿՆՔՈՒՄՆ

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի գերեզման եւ ոսկերք ծառայիս Աստուծոյ, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ սուրբ Աւետարանիս, յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Ապա անցանէ յԱրեւելս .

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի շիրիմ եւ ոսկերք ծառայիս Աստուծոյ, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ սուրբ Աւետարանիս, յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Անցանէ ի Հրախաւովս .

Օրհնեսցի Ք եւ կնքեա՛լ պահեսցի դամբարան եւ ոսկերք ծառայիս Աստուծոյ, նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ բանիւ սուրբ Աւետարանիս, յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Հոռակ անցանէ ի Հարաւանովս .

Կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Անշա՛րժ եղիցի Ք կնիք տէրունեան ի վերայ գերեզմանի ծառայիս Աստուծոյ՝ մինչեւ ի գալուստն Քրիստոսի, որ եկեալ միւսանգամ նորոգեսցէ փառօք ի փառս Հօր եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Ապա ասէ զաղօթն Տէրօ՛ւնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր, որ յերկինս ...:

ՎԵՐՁԻՆ ԱՂՕԹՔ Ի ՏԱՆ ՆՆՁԵՑԵԼՈՅՆ

(Զկարգն ողջոյն տեսցես լերես 73)

անշիջանելի, լոյս ի լուսոյ, եւ կեանք ի կենաց. Հօր սահման եւ բան, բժիշկ հոգւոց եւ պատիչ վիրաց մերոց, որ բժշկես գրեկեալ սիրտս եւ պատես զամենայն վէրս նոցա: Որ ոչ խոտան համարեցար զմանկունս առնուլ ի գիրկս քո եւ օրհնել զնոսա, այլ սաստեցեր եւս աշակերտացն քոց, թէ «Մի՛ արգելուք զգոսա». եւ հաստատեցեր անսուտ հրամանաւդ, թէ «Այդպիսեացդ է արքայութիւնն երկնից»: Արդ, ի ձեռն բանիդ այդորիկ՝ ընկա՛լ զտղայս զայս յարքայութեան քում, գրելով ի գիրս ազատութեան որդեգրեցելոցն Հօր քո բարերարի: Ընդ որում քեզ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Քե՛զ երկիր պագանեմք եւ զքեզ աղաչեմք եւ ի քէն խնդրեմք, Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ իշխանդ ես եւ Տէր՝ սպանանել եւ կեցուցանել, հարկանել եւ բժշկել: Քո անմոռաց գլխութեամբդ եւ անբաւ մարդասիրութեամբդ գլծա՛ ի վերայ ամենայն հաւատացեալ ննջեցելոց, եւ մանաւանդ ի վերայ տղայիս այսորիկ, որ այժմս հանգուցեալ է: Ընկա՛լ զսա ի լուսեղէն խորանսդ՝ ի յարկան արդարոց, ընդ երջանիկ տղայոցն այնոցիկ, որք վասն քո փոխանակեցան ի Բեթղեհէմէ: Եւ մեզ հաւատացելոցս ի քեզ, յուղարկաւորացս սորա՝ շնորհեա՛ հոգի զգաստութեան, կանխել միշտ ի սէր եւ յերկիւղ քո, եւ թողութիւն գտանել ի քէն, եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ

Ժողովեալքս ի հրաժարումն ծառայի քո յաշխարհէ, հայցեմք ի քէն արտասուելով եւ պաղատիմք զայս ասելով. ճանապարհ ընդ քեզ ելից հանգուցելոյս լեր ուղե-

կից. ի յօթեվանս հօր քո լուսոյ զԱնջեցեալս մեր հաճոյ:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղաւնակերպ. ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր, ողորմեա հոգւոցն մեր Անջեցելոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն Հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ Հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:
Վասն Հանգուցեալ Հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի գնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգուծ, զթա՛ քո արարչական սիրովդ ի Հոգիս Հանգուցեալ ծառայից քոց, եւ մանաւանդ ի Հոգի նորոգ Հանգուցեալ Մականուն Անուն) անունն ծառայի քո: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն, զի դո՛ւ ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, Դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Արդ, աղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, Տէր, առաքեա՛ զպահպանողական գորութիւն աջոյ քո եւ օրհնեա՛ գտեղի Հանգըստեան սորա, զի ի գոչել փողոյ գալստեան միածնի քո՝ նորոգեսցի սրաթուիչ թեւօք վերանալ յարքայութիւնդ երկնից ընդ այլ սրբոց քոց: Եւ ընդ նոսին փառաւորել զքեզ, Հա՛յր, ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ

Փառաց ի փառս բարձրանան, աջակողմեանքն վերանան, յորժամ լսեն զերանական ձայն օրհնութեան ի քէն կոչման. Անջեցելոյս մեր լրսեցո՛ զաստուածային բարբառող քո. դասաւորեա ըզսա վերնոցն երգել քեզ փառս ընդ զրարթնոցն:

Ի վերինն Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղաւնակերպ. ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր, ողորմեա հոգւոցն մեր Անջեցելոց:

Ապա Սարկաւազն ասէ.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Եւ Քաւանայն ասէ.

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Ապա Քաւանայն մի քար միջէ կնիւն խաչիւ պարս կողմանս
Գերեզմանին: Առաջին, կանգնեալ Նրեմոսոս ասէ

հոգւոյս մեկնեալ յինէն. Տէր զապաւիճեալս յիշեալ ի քուս՝
զայրստեանն:

Ստեղծուած եմ անարատ ձեռաց քոց, մի անտես առ-
նէր, այլ խնայեալ յիս յահագիւն աւուրն. Տէր զապաւիճ-
եալս...:

Յորժամ զաս փառօք Հօր դատել ըզտիեզերս ամե-
նայն, եւ հարկանի փող հրնչման յարութեան. Տէր...:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղթող լիցուք փորձողին,
եւ ընդ հրեշտակս երգեսցուք. Փառք ի բարձունս Աս-
տուծոյ:

ՔԱՐՈՉ

Վասն կնքելոյ զգերեզմանս զայս նշանաւ խաչին իւրոյ
մինչեւ ի գալուստն իւր սուրբ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն առաքելոյ զչնորհս Հոգւոյն Սրբոյ ի սիրտ լսողաց
հաւատացելոց անուան իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն մխիթարելոյ զվշտագնեալս սրտիւք ի ձեռն
ողորմութեան իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Փառաւորեալ է անուն քո սուրբ, Հա՛յր երկնաւոր, Թա-
գաւոր անմահ, որ պատրաստեցեր մեզ հանգիստ յերկրաւոր
աշխատութեանցս՝ զանախտ եւ զանաշխատ կեանսդ ի հան-
դերձեալ աշխարհին, ի ձեռն միածնի Որդւոյ քո սիրելւոյ, որ
սպան զմահ եւ լուսաւորեաց զմեզ ի կեանս եւ յանեղծութիւն,
փրկեաց զմեզ յիշխանութենէ խաւարի եւ փոխեաց
յարքայութիւնդ երկնից:

Ապա երգեն զաղօթսն Տէրոնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԳԵՐԵՉՄԱՆԻ ԿԱՐԳՆ

Եւ երբեք չի գերեզմանաբանն, ասէն.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԴՁ.

Մերձեցայ ես ի դուռն զերեզմանի, եւ եհաս ինձ ժա-
մանակ մտանել ի յարգանդ երկրի, յորմէ ստեղծեալ եմք
ամենեքեան. բժիշկ իմաստուն եւ ճարտարապետ, բժըշ-
կեալ զհոգւոյ իմ զհիւանդութիւն. արարող եւ յոյս փրկու-
թեան մերոյ:

Եղիցի ձեռն քո պահապան անձին իմոյ, եւ աջ քո
բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յարդարութիւն. բժիշկ...:

Եւ Հասեալի Մարտուն գերեզմանաբանն, ասէն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԴ.

Դարձ անձն իմ ի հանգիստ քո,

զի Տէր կոչեաց զքեզ:

Սիրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից իմոց.

զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս.

եւ ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա:
Շրջեցան զինեւ երկունք մահու:
եւ վիշտք դժոխոց գտին զիս:
Ձնեղութիւն եւ զանձկութիւն գտի,
եւ զանուն Տեառն կարգասցի:
Ո՛ր Տէր փրկեա զանձն իմ.
ողորմած Աստուած մեր,
ողորմի եւ պահէ զտղայս Տէր:
Ես խոնարհ եղէ եւ Տէր կեցոյց զիս:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Օրհնեցէ՛ք, մանկունք, զՏէր, եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:
Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Ի ՎԱՐԳԱՊԵՏՈՒԹԵՆԷ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱԻՈՐՉԻՆ ՄԵՐՈՅ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ (ՀԹ. 606-607)

Ամենեքին որ տեսանիցեն զարդարան, ճանաչեացեն զնոսա եւ ասացեն. «Սուքա են զաւակք օրհնեալք յԱստուծոյ», եւ ուրախութեամբ ուրախ եղիցին ի Տէր: Եւ Տէր ամենակալ ասէ ցնոսա. «Եղիջիք ինձ յուստերս եւ ի դատերս»: Գութք արարչական խնամոցն յուզեցին ի նոսա, ըստ մարգարէին որ ասէ. «Որպէս գլխայ հայր ի վերայ որդւոց իւրոց, այնպէս գլխացի Տէր յերկիւղածս իւր»: Զի «այժմ յուսով հայելով՝ զայս ամենայն իբրեւ ընդ հայելի տեսանեմք, բայց յայնժամ դէմ յանդիման» տեսանեմք, եւ ի նոյն պատկեր նորոգիմք փառօք ի փառս:

Մ. պա. ասէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

ղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց ի բարի եւ ի խաղաղութիւն: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Առաջնորդ կենաց եւ պարգեւիչ խաղաղութեան, Քրիստոս Աստուած մեր, առաջնորդեա՛ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեամբ, եւ խաղաղութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց եւ փրկութեան շնորհօք ողորմութեան քո, զի դու ես օգնական եւ փրկիչ մեր. եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած փրկիչ մեր, որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, եւ ոչ երբեք թողուս ի ձեռանէ քումմէ՛ զայնսիկ՝ որք հաւատով եւ ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ: Աղաչեմք եւ խնդրեմք ի քէն, Տէր, ճանապարհորդակի՛ց լեր ծառայից քոց՝ քոյին վերակացութեամբդ պահելով ի խաղաղութեան. եւ առաջնորդեա՛ մեզ միւսանգամ խաղաղութեամբ եւ խնդութեամբ հասանել յիւրաքանչիւր բնակութիւնս ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր. որում վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԲԿ.

Ողորմած Աստուած քաւեա զանօրէնութիւնս իմ:
Հաւատ ունելով հոգի խաղաղութեան, երթ առ արա-
րիչն հայցելով, Աստուած իմ հաճող:
Մերձեցաւ անձն իմ ի հող յորմէ ստեղծեր զիս, եւ

Այս իջոցանէն պնջեցեալն ի Գերեզմանն եւ Ժաշկէն Հողով, եւ
ասէն.

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր Հովուեսցէ զիս

եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարւոյ անդ բնակեցոյց զիս,

եւ առ ջուրս հանդստեան անոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս,

եւ առաջնորդեաց ինձ

ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու,

ո՛չ երթեայց ի չարէ, զի դու, Տէր, ընդ իս ես:

Յուպ քո եւ գաւազան՝

նոքա մխիթարեսցեն զիս:

Պատրաստ արարեր առաջի իմ գսեղան,

ակն յանդիման նեղչաց իմոց:

Օծեր իւղով զգլուխ իմ.

բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

Ողորմութիւն քո, Տէր,

զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց,

բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէր, ուղղեա՛ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան:
Տէր, ուղղեա՛ եւ առաջնորդեա՛ հոգւոց մերոց եւ ամենայն
հաւատացելոց՝ զնալ յարդարութեան ճանապարհն եւ ի կեանսն
յաւիտենից:

ՔԱՐՈՉ

Աղաչեսցուք զամենակալն Աստուած, զի յաջողեալ ուղ-

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին,
որպէս զմայրսն Լիբանանու բազումք եղիցին:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Յովհաննու:

(Ե. 24-29)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ լսէ եւ հաւատայ
այնմ որ առաքեացն զիս՝ ընդունի զկեանսն յաւիտենականս,
եւ ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի գայ ժամանակ եւ արդէն իսկ է,
յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի Որդւոյն Աստուծոյ, եւ որք
լսիցենն՝ կեցցեն: Զի որպէս Հայր ունի կեանս յանձին իւրում,
նոյնպէս ետ եւ Որդւոյ ունել կեանս յանձին իւրում:
Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան առնել, եւ զի Որդի
մարդոյ է: Ընդ այն զի՞ զարմանայք, զի եկեսցէ ժամանակ յորում
ամենեքին որ ի գերեզմանս կայցեն՝ լուիցեն ձայնի նորա, եւ
եկեսցեն արտաքս. որոց զբարիս գործեալ իցէ ի յարութիւն
կենաց, եւ որոց զչար արարեալ իցէ՝ ի յարութիւն դատաս-
տանաց:

ՔԱՐՈՁ

Վասն ընդունելոյ Տեառն Աստուծոյ զհոգի Հանգուցելոյս ի Հանգստեան արդարոց՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ :

Վասն թողոյ սմա գյանցանս՝ զկամայ եւ զակամայ՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն արժանի լինելոյ սմա՝ խաղաղութեամբ եւ մեծաւ յուսով սպասել տեսանազարուստ փողոյն՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն լսելոյ սմա զերանաւէտ զձայնն, եթէ «Եկա՛յք, օրհնեալք Հօր իմոյ, ի տեղի Հանգստեան»՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն պարզեւելոյ սմա զերկնային պսակն կենաց եւ անմահութեան՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ , Տէր ողորմեա՛ :

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած ամենակալ, բարերար եւ բազումողորմ, քաղցր եւ անոխակալ. որ մարդասիրութեամբ քով գթացար յազգս մարդկան, եւ առաքեցեր յաշխարհ զմիածին Որդիդ քո, եկեալ տղայացաւ յամենասուրբ, կուսէն Մարիամայ, եւ փրկեաց զմեզ յանիծիցն Ադամայ, եւ նորոգեաց Հոգւովդ քով Սրբով. եւ ազատեալ զմեզ յիշխանութենէ խաւարի՝ խոստացաւ մեզ կեանս անմահականս:

Եւ արդ, բազմագութ եւ ողորմած Տէր, յորժամ ծագին արդարքն իբրեւ զարեգակն յարքայութեան քում, պայծառացեալք որպէս Հրեշտակս լուսաւորս, յորժամ լինի յարութիւն ամենայն մարդկան եւ փոփոխումն եւ նորոգումն կերպարանաց, յորժամ մտանեն կատարեալքն յերկնային առագաստն բազում Համարձակութեամբ եւ լի աստուածային փառօք, իջանեն ի դրախտն փափկութեան, եւ ելանեն ի վերինն Երուսաղէմ:

Յայնժամ ընդ նոսին դասաւորեա՛, Տէր, զննջեցեալսն մեր, եւ մանաւանդ զտղայս զայս, զոր անարատ եւ անշաղախ կենօք առ քեզ կոչեցեր անապական զգեստու սուրբ աւագանին, ցնծալ եւ պարել շուրջ զարքունական աթոռովդ: Զի դո՛ւ ես Տէր, որ Հաստատեցեր զամենայն ի փառս տէրութեան քո: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ երբեք չի Գերեզման , ասէն .

ՇԱՐԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ԴՁ.

Զօրութիւն Սուրբ Խաչի քո Քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութեանէ:

Քանզի ի սմա բարձրացար Աստրիած, եւ ի սմա հեղեր ըզպատուական սուրբ զարիւնդդ. սա պահեսցէ:

Եւ ըզքո միսսանգամ զգալուստրդ Աշանաւ Խաչի քո ցուցեր աշխարհի. սա պահեսցէ ըզմեզ յամենայն փորձութեանէ:

Յորժամ Հասանեն ի Գերեզման , Վաճանայն ափ մի Հող առնո՞ւ ի յեռն ,
խաչակն՛վէ եւ ասէ .

Օրհնեա՛ Ք, Տէր, ողորմութեամբ քով զհողս ծառայիս քո այսորիկ, եւ յիշեա՛ զսա, զի հող էր եւ անդրէն ի հող դարձաւ ըստ Հրամանի քում:

Զայս երեցս կրկնէ : Եղա չԳէ զԸ՞ղն ի Գերեզմանն , եւ ասէ .

Օրհնութիւնն աստուածային իջցէ ի հող մահու սորին, եւ բուսուցէ յօրն վերջին, անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

**ԿԱՆՈՆ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԶԳԵՍՏ ԵՒ ԱՅԼ ՍՊԱՍՍ
ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

(Զվարագոյր եւ պատմական սուրբ Սեղանոյ, եւ պայլ սրբոթեանն
պատմաբան՝ պատմաբար, պատմիչ, պատմար, պատմի, պատմական,
պատմաս, պատմաբան, պատմական եւ պայլն):

**Տանին պատմասն յԵկեղեցին, առաջի թեմին, պորսի վեր ունելով
Սարկա-ապոստոլն, ասեն.**

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԱ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն,

եւ սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Հանճեցաւ Տէր ընդ Սիոն, եւ ընտրեաց բնակիլ ի նմա.

ասէ՛ Ա՛յս է Հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից,

ի սմա բնակեցայ՝ զի Հանճեցայ ընդ սա:

Զայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից,

եւ զաղքատս սորա լցուցից Հացիւ:

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն,

եւ սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն:

Ա՛նդ ծագեցից զեղջիւր ի Դաւիթ.

պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ:

Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ,

այլ ի վերայ նորա ծաղկեցի սրբութիւն իմ:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

ՔԱՐՈՉ

*Աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, զի ընկալցի զսպասս
զայս ի Հանոյս բարերար կամաց իւրոց, ի պայծառութիւն տան*

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ
Ի ԿՈՐՆԹԱՑԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(ԺԵ. 52-57)**

*Քանզի փող Հարկանի, եւ մեռեալք յարիցեն առանց ապա-
կանութեան, եւ մեք նորոգեսցուք: Զի պարտ է ապակա-
նութեանս այսմիկ զգեցուլ զանապականութիւն, եւ մահկա-
նացուիս այսմիկ՝ զգեցուլ զանմահութիւն: Այլ յորժամ մահ-
կանացուս այս զգեցցի զանմահութիւն, եւ ապականութիւնս՝
զանապականութիւն, յայնժամ եղիցի բանն որ գրեցաւ, եթէ
«Ընկլաւ մահ ի յաղթութիւն»: «Մ՛ւր է, մահ, յաղթութիւն քո.
ո՛ւր է, դժոխք, խայթոց քո»: Խայթոց մահու՝ մեղք են, եւ
զօրութիւն մեղաց օրէնք: Այլ շնորհք Աստուծոյ, որ ետ մեզ
զյաղթութիւն ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:*

Այս ասեն չայնի-

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Հողք քո սուրբ եւ բարի առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիդ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգևոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Յովհաննու:

(ԺԴ. 15-19)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխուամէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Եթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ պահեսջիք, եւ ես աղաչեցից զՀայր, եւ ա՛յլ մխիթարիչ տացէ ձեզ, զի ընդ ձեզ բնակեսցէ ի յաւիտեան. զՀոգին ճշմարտութեան, զոր աշխարհս ոչ կարէ ընդունել, զի ո՛չ տեսանէ զնա եւ ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ եւ ընդ ձեզ եղիցի:

Ոչ թողից զձեզ որքս. դամ առ ձեզ: Փոքր մեւս եւս՝ եւ աշխարհս ոչ եւս տեսանէ զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես կենդանի եմ, եւ դուք կենդանի լինելոց էք:

ՔԱՐՈԶ

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր, ողորմեա՛:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, միածին Որդի Աստուծոյ՝ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ ամենառատ գթութեամբ քով մարմնացար ի սուրբ կուսէն Մարիամայ, եւ պարգեւեցար մեզ ի խաչին նուէր հաշտութեան Հօր՝ հեղմամբ քո սուրբ արեանդ: Թաղեցար ի գերեզմանի եւ իջեր ի դժոխս, եւ ազատեցեր զհոգիսն որ ի նմա, ի սուրբ միաշաբաթին յարուցեալդ ի մեռելոց, ձայնելով

որ վայելեմք միշտ յամենառատ բարութեան քում:

Եւ արդ՝ բարերար եւ բազմագութ Տէր, քե՛զ խոնարհեցուցանեմք զձունր սրտից մերոց, եւ հայցեմք ի բարերարութենէ քումմէ, առաքեա՛ ի ժամուս յայսմիկ զշնորհս ամենագոր Հոգւոյդ Սրբոյ ի վերայ սեղանոյս այսորիկ, եւ օրհնեա՛ ողորմութեամբ քով զառաջիկայ հացս զայս եւ զգինիս, զոր ի քո առատ բարութենէդ մատուցանեմք առաջի քո, անկարօտդ Աստուած, ի յիշատակ հոգւոցն հաւատով ի քեզ ննջեցելոց:

Շնորհեա՛ ամենեցուն որք հաղորդին ի սմանէ՝ զփրկութիւն, եւ զառողջութիւն կենաց, եւ զթողութիւն յանցանաց: Եւ զհոգիս ննջեցելոց մերոց յիշեա՛, Տէր, եւ դասաւորեա՛ ընդ սուրբս՝ յերկնաւոր առագաստին յանսպառ ուրախութիւնսն, եւ պարգեւեա վարձս բարեաց՝ մատուցողաց պատարագիս: Եւ վասն առատ մարդասիրութեան քո, Տէր, ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց ամենայն ժողովրդեանս, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն քոց սրբոց, եւ արժանի արա զմեզ գտանել ողորմութիւն յաւուր հատուցման ամենայն գործոց: Զի դո՛ւ ես կեանք անվախճան, եւ երանութիւն ամենայն արդարոց: Եւ քեզ ամենասուրբ Երրորդութեանդ եւ միոյ Տէրութեանդ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց ...:

ՔԱՐՈԶ

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ...:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԿԱՆՈՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏԱՂԻ

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Յիշեսցէ Տէր զամենայն պատարագս քո

եւ զուխտս քո ընդունելի արասցէ:

Տացէ քեզ Տէր ըստ սրտի քում

եւ զամենայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Այծմ եւ միշտ եւ:

ՅԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԴԿ.

Որ յանէից ստեղծող զոյից արարչակից Հօր բանդ
Աստուած. թողութիւն շնորհեա անջեցելոց քոց ծառայից,
յորժամ գաս դաստէլ զոր անարատ ձեռօք ստեղծեր:

Որ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կու-
սէն. թողութիւն...:

Որ ի խաչին անշնչացար զմահու լուծեր զիշխանու-
թիւն. թողութիւն...:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Որ պասկիչդ ես քոց սրբոց. եւ անվախճան բարեաց
բաշխող. թողութիւն...:

ԱՂՕԹՔ

Գոհանամք զքէն, Տէր Աստուած ամենակալ, արարիչ ա-
մենայն արարածոց, որ լցեր եւ զարդարեցեր զամենայն երկիր
պտղալից եւ վայելուչ պարարտութեամբ, եւ ետուր զնոսա ի
պէտս ուրախութեան որդւոց մարդկան, զի փառաւորեսցի
հանապազ ամենասուրբ անուն քո՝ ի քո ստեղծեալ ծառայիցս,

հզօր քո բանիւղ, թէ «Որք ի կապանսդ էք՝ ելէ՛ք, եւ որք ի
խաւարի՝ յայտնեցարո՛ւք»:

Ուստի եւ մեք ի սուրբ եւ ի լուսաւոր յարութեան քո եկեալ
ի գերեզմանս մեռելոց, կենսատու սուրբ Խաչիւս եւ սուրբ
Աւետարանաւս աւետեմք սոցա զսքանչելի եւ զանսուտ յոյս
վերստին նորոգմանն՝ զոր խոստացար մեզ: Վասն որոյ աղաչեմք
զամենազուրթ Փրկիչդ մեր միաբան ծառայքս քո. խոնարհեա՛ց,
Տէր՝, յաղաչանս մեր, եւ հանգո՛ղ հզօղի տղայիս այսորիկ շնորհօք
ողորմութեան քո: Որպէսզի տնկակից եղեալս նմանութեան
մահու քո, լիցի եւ կցորդ կենսաբեր յարութեան քո, եւ
վայելեսցէ զարքայութիւնդ երկնից ընդ սուրբս քո: Եւ մեք
ողորմութիւն գտեալ ի քէն՝ փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ
ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այծմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Յոյս յարութեան մերոյ, Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, այծմ
ժողովեալ մեր ի հանգիստ տղայիս այսորիկ՝ հնչեմք զաւետիս
յարութեան ճշմարիտ բարբառով սուրբ Աւետարանին, եւ
խոնարհեալ առաջի քո՝ աղաչեմք զբարեզուրթ մարգասիրութիւն
քո: Հանգո՛ղ, Տէր, հզօղի տղայիս այսորիկ ընդ ընտրեալս քո,
եւ ժառանգակից արա զսա սրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից:
Եւ զմեզ ընդ նոսին արժանի արա յարազուարճ բերկրանօք
օրհնել զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այծմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա ասի՛.

ԵՐԳ

Յետ կամաւոր մահու խաչի եղար ի նոր գերեզմանի. երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի նոր ստեղծեր զմեզ կենդանի. զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու վերակոչեա ձայնիս փողոյ. լի լապտերօք մոյծ յառազաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն:

Կուսածին մարդացեալ Աստուած իմ Յիսուս. յայնմ սուր ահեղ ատենին զգինս արեան քո մի դատապարտեր. օգնեա եւ ինձ Քրիստոս այսօր յառաջին ճանապարհին եւ ի միսանգամ գալստեանն քո օգնեա ինձ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց ...:

ՔԱՐՈՋ

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն ...:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

մեղաց լինի. ողորմած Տէր, ողորմեա հոգւոցըն մեր անջեցելոց:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն, եւ մեզ մեղաւորացս շնորհեա զթողութիւն յանցանաց:

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ, եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ, անոխակալ եւ բարեգութ, գթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս համայն հանգուցեալ ծառայից ազգիս հայոց [եւ մանաւանդ ... *]:

Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քոյ: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ւ ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն, զի դո՛ւ ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Այս ասէ զաղօթն Տէրունական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

* Եթէ յատուկ յիշատակութիւն ինչ գուցէ:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած ամենակալ, արարիչ ամենայն արարածոց, որ արարեր զամենայն արարածս քո բարի եւ լաւ, եւ չիք ինչ ի նոսա խոտան: Զոր ետուր ի պէտս որդւոց մարդկան. որ արարեր զաղն ի հաստատութիւն երկրի եւ ի ժողովս ջուրց: Եւ արդ, մեք՝ հաւատացեալքս անուան քում սրբոյ, առեալ զպարգեւս քո, զոհանամք զառատ ողորմութենէդ քումմէ, եւ փառաւորեմք զամենամեծ տէրութիւն քո:

Օրհնեալ՝ Տէր, ողորմութեամբդ քով զազս զայս, եւ սրբեալ՝ զսա, զի ամենայն ինչ, յոր եւ խառնեսցի սա, եղիցի քեզ ի հաճոյս եւ յընդունելութիւն, եւ մեզ ի մաքրութիւն եւ յառողջութիւն հոգւոյ եւ մարմնոյ: Որպէսզի հաստատեալք սովաւ եւ զուարճացեալք, յամենայնի անդադար փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգի, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մայա՛ Պապիւր՝ն Եղանակէն.

Ամէն. Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Քաճանայն Գեառնապոլէ Եւսէն.

Օրհնեսցի՝ Ք եւ սրբեսցի ազս այս՝ նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ սուրբ Աւետարանաւս. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Յեք երեցո՛ւն Երկնէլոյ ասէն.

Ամէն:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ ՌԶ.

Ահեղ խորհուրդ քահանայիմ. բազկատարած կայ ի բեմին առաջի սուրբ սեղանոյն. հուր շիջանի, խաւար մերժի. տրտմեալ հոգիքն ուրախանան, զի թողութիւն

**ԿԱՆՈՆ
ՏՂԱՅԻ ԵՕԹՆ ԱՒՈՒՐ
ԿԱՄ ՔԱՌԱՄՆՕՐԵԱՅ
ԵՒ ԿԱՄ ՏԱՐԵՄՈՒՏ ԿԱՏԱՐԵԼՈՅ**

Գան ի Գերեզմանն Եւսէն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԺԸ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Զեռք քո արարին եւ ստեղծին զիս,

իմաստո՛ւն արա զիս, եւ ուսայց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս եւ ուրախ եղիցին,

զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Եղիցի սիրտ իմ ամբիժ յարդարութեան քում,

զի մի՛ ամաչեցից:

Քո՛ եմ ես եւ կեցո զիս,

զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց,

եւ լոյս տան շաւղաց իմոց:

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ,

եւ զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ. Այժմ եւ միշտ եւ:

Մայա ասէն.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛՛ եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քառանյայն խոռնկ արկանէ, եւ ասէն .

ՇԱՐԱԿԱՆ ԴԿ.

Յորժամ եկին ի գերեզմանն իւղաբեր կանայքն, եւ բերին զխունկսն ի խընկել զանապական մարմինն:

Յայնժամ հրեշտակն անտարանէր յարեաւ Քրիստոս. պատմեցէք աշակերտացրն զյարութիւնն Տեառն:

Իսկ նոցա զարհուրեալ վասն ահագին տեսեանն. պատմէին աշակերտացն զահագին տեսիլն:

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի հրեղէն կառս. յիշեա զհոգիս անջեցելոց մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան եւ ներող յանցանաց մերոց. յիշեա զհոգիս անջեցելոց:

Որ միսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք նորոգել զնախաստեղծին ծնունդ. յիշեա զհոգիս մերոց, եւ հանգո ընդ սուրբս քո:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Ընդ սուրբս քո դասեա եւ ընդ արդարսն պասկեա ի տեղի անկելոց հրեշտակաց զանջեցեալսն մեր կարգաւորեա. որ ողորմածդ ես յամենայնի:

Ըպա ասէն .

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Օրհնեցէ՛ք, մանկունք, դՏէր,

եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ

յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

**ԿԱՆՈՆ
ԱՂ ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Աստուած, ողորմեա՛ մեզ եւ օրհնեա՛ զմեզ.

երեւեցո՛ զերեսս քո ի մեզ, եւ ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,

յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած,

խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն:

Ուրախ եղիցին եւ ցնծասցեն ազինք,

զի դու դատիս զժողովուրդս ուղղութեամբ,

եւ ազգաց երկրի դո՛ւ առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուած,

գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ զպտուղ իւր,

եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած,

Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ,

եւ ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի:

ՔԱՐՈԶ

Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

յարգարութիւն, ի հողեղինացս ի լուսեղէնս վերացաւ, եւ ընդ հրեշտակս դասակարգեցաւ:

Վասն այսորիկ ո՛չ է պարտ քրիստոնէից սուգ առնուլ ի վերայ մեռելոց: Այլ դուք մխիթարեցարուք միւսանգամ կենդանութեամբ ամենայն ընտրելոց ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր մեր, որո՛ւմ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐԳ

Սարսափին տարերք երկրի յորժամ փառօք զաս հայրենի, արեգակսան լոյս խաւարի լուսինն աստեղքքննն անրազի. զաս յաւուրն աներեկի լուսատրեա լուսով քոյին. դասատրեա զաս վերնոցն երգել ըզփառս ընդ զրւարթնոցն:

Գրրեցայ ես ի գիր կենդանութեան. եւ մեկնեցայ երթալ առ արարիչն երկնի եւ երկրի. օգնական...:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Հոգւոցն հանգուցելոց ...:

ՔԱՐՈՋ

Վասն հանգուցեալ ...:

ԱՂՕԹՔ

Քրիստոս, Որդի Աստուծոյ ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ
Ի ԿՈՐԻՆԹԱՅԻՈՑ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(ԺԵ. 52-57)**

Քանզի փող հարկանի, եւ մեռեալք յարիցեն առանց ապականութեան, եւ մեք նորոգեսցուք: Զի պարտ է ապականութեանս այսմիկ զգեհուլ զանապականութիւն, եւ մահկանացուիս այսմիկ զգեհուլ զանմահութիւն: Այլ յորժամ մահկանացուս այս զգեցցի զանմահութիւն՝ եւ ապականութիւնս՝ զանապականութիւն, յայնժամ եղիցի բանն որ գրեցաւ, եթէ «Ընկլաւ մահ ի յաղթութիւն»: «Ո՛ւր է, մահ, յաղթութիւն քո. ո՛ւր է, դժոխք, խայթոց քո»: Խայթոց մահու՝ մեղք են, եւ զօրութիւն մեղաց օրէնք: Այլ շնորհք Աստուծոյ, որ ետ մեզ զյաղթութիւն ի ձեռն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Ապա սսէն յայնիւ-

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Հոգի քո սուրբ, եւ բարի
առաջնորդեսցէ ինձ ի յերկիր ուղիդ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝
որ ըստ Ղուկասու:
(ԺԲ. 32-40)
Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պոսխուամէ:
Ասէ Աստուած:

ՏԵՐԱՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՄԷ.

Մի՛ երկնչիր, հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ Հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն: Վաճառեցէ՛ք զինչս ձեր եւ տո՛ւք ողորմութիւն. եւ արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս, ուր ոչ գող մերձենայ եւ ոչ ցեց ասպականէ: Զի ուր գանձն ձեր է, անդ եւ սիրտք ձեր եղիցին:

Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս, եւ ճրագունք լուցեալք: Եւ դուք նմանողք մարդկան, որ ական ունիցին տեառն իւրեանց թէ ե՛րբ դառնայցէ ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ եւ բախիցէ՝ վաղվաղակի բանայցեն նմա: Երանի՛ իցէ ծառայիցն այնոցիկ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթունս. ամէն ասեմ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ եւ բազմեցուցէ զնոսա, եւ անցեալ պաշտիցէ զնոսա: Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պահու եկեսցէ եւ գտցէ այնպէս, երանելի են ծառայքն այնոքիկ: Բայց զա՛յն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ, չտա՛յր թոյլ ական հատանել ի տան իւրում: Եւ դո՛ւք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ո՛չ կարծիցէք, գայ Որդի մարդոյ:

ՔԱՐՈՋ

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Տէր ողորմեա՛:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր, զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք:

Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, բարեխնամող եւ բարեգութ Աստուած, որ նեղելոց ես անդորրիչ եւ տրտմելոց մխիթարիչ, որ տնանկաց ես ասպաւն եւ սգաւորաց սփոփիչ, աշխատելոց նաւահանգիստ եւ լքելոց զօրացուցիչ, մեղաւորաց եւ քաւարան եւ անմեղաց պատսպարան, որ յոյսդ ես եւ ասպաւն կենդանեաց եւ մեռելոց: Ընկա՛լ եւ պահպանեա՛ գհոգի ծառայիս այսորիկ Հոգւովդ քով Սրբով:

Պայծառացո՛ զսա ընդ սուրբս քո եւ կարգաւորեա՛ ընդ արդարս քո՝ անճառ փառօք եւ աննուագելի լուսով: Կնքեա՛ եւ զպահարան բնակութեան սորա, եւ օրհնեա՛ ողորմութեամբ քով: Եւ մեզ՝ յուղարկաւորացս սորա եւ զհետ եկեալ ժողովոյս՝ շնորհեա՛ զքաւութիւն մեղաց, փրկեա՛ ի խորամանկութենէ Սատանայի, եւ զգաստացո՛ զսիրտս մեր ի հաճոյս քո, բեւեռեա՛ զմեզ յերկիւղ քո եւ ի սէր՝ միշտ խորհիլ զպատուէր քո սուրբ հրամանիդ, եւ անմոռաց ունել առաջի աչաց մերոց զօրն յետին ահաւոր դատաստանիդ: Զի արժանի լիցուք կեալ առաքինասէր վարուք՝ եւ ո՛չ յաղթիլ ի մարմնական զբաղմանց: Եւ յամենայնի անդադար փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգի, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Արդ, եւ ձե՛զ պարտ է գոհանալ զԱստուծոյ, զի վախճանեալս ձեր՝ յերկրէս յերկինս վերացաւ, ի մարդկանէ ի հրեշտակս փոխեցաւ, ի մահուանէ ի կեանս, ի խաւարէ ի լոյս, յաղքատութենէ ի թագաւորութիւն, ի վաստակոց ի հանգիստ, ի տրտմութենէ աշխարհս ի յերկնային ուրախութիւնսն, ի մեղաց

ԱՂՕԹՔ ՎԱՄՆ ԵՐԱՇՏԻ

Տէր Աստուած մեր, որ յաղագս առ քեզ նախանձուն՝ լուար Եղիայի մարգարէին ի ժամանակին յայնմիկ, եւ երկնի հրամայեցեր արգելուլ զանձրեւ՝ զի մի՛ տացէ երկիր զպտուղ իւր, եւ դարձեալ յաղագս խնդրոյ նորա՝ ցօղ պտղաբեր պարգեւեցեր: Դու, Տէր ամենայնի, շարժեալ ի բարեգլխութենէ քումմէ՝ անձրեւ ըստ կամաց քոց պատրաստեցեր ժառանգութեան քում, եւ զբազում մեղս մեր անտե՛ս արարեր: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, առաքեա՛ զանձրեւս քո, որոց պէտս ունիմք եւ խնդրեմք ի քէն: Ուրա՛խ արա զերեսս երկրի յաղագս ժողովրդեան քո, ե՛ւ վասն տղայոց եւ անասնոց, ե՛ւ ամենայն կենդանեաց, որ ակն ունին առ քեզ՝ տալ նոցա կերակուր ի ժամու:

Զի դո՛ւ ես Տէր Աստուած մեր՝ Աստուած բարերար, եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք ...:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

իւրոյ, ի գովեստ փառաց անուան իւրոյ, եւ կեցուցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած հօր, բարձրեալ եւ ահաւոր, որ զգեցուցեր զեկեղեցի քո լուսով փառաց քոց, եւ եղեր մեզ զգեստ անապականութեան: Ընկա՛լ ի մէնջ զգեստս զայս, որպէս ի ձեռն Մովսիսի գնիւթ Խորանին Վկայութեան, եւ իբրեւ զհանդերձս մանկանց Եբրայեցւոց ի պատիւ քեզ տարածելոց: Օրհնեա՛ եւ սրբեա՛ զսա, որպէս ընկալար եւ օրհնեցեր զկտաւան Յովսեփայ, զոր մատոյց ի պատանս աստուածային մարմնոյդ, զի եւ սա արժանի լիցի եկեղեցւոյ քում սրբոյ: Եւ որպէսզի ցնծասցեն մատուցողք սորա, տո՛ւր նոցա, Տէր, փոխարէն. հատո՛ նոցա աստ եւ ի հանդերձեալ երկրիդ զողորմութիւն քո մեծ եւ զառատ: Եւ քեզ ընդ Հօր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԿԱՆՈՆ ՆՈՐ ԳԻՐՔ ՕՐՀՆԵԼՈՅ

Սարգսապն ունելով զգիրսն ի վերայ Բազմացն, ասէն.

ՍԱՂՄՈՍ ՀԷ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Նայեցարո՛ւք, ժողովուրդք, յօրէնս իմ.

խոնարհեցուցէ՛ք զունկն ձեր

ի բանս բերանոյ իմոյ:

Բացից առակաւ գբերանս իմ,

եւ խօսեցայց զառակս ի սկզբանէ:

Որպէս լուաք՝ եւ ծանեաք զայս,

եւ Հարքն մեր պատմեցին մեզ:

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոցա,

յազգ յայլ պատմել զօրհնութիւնս Տեառն՝

զգորութիւն եւ զսքանչելիս իւր զոր արար:

Փառք Հօր եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեսցուք Հաւատով միաբանութեամբ ի Տեառնէ՝ զի զողորմութեան գշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեա՛լ ես, Տէր Աստուած մեր, որ ետուր մեզ զպատուիրանս քո ի լուսաւորութիւն անձանց մերոց: Ընկա՛լ եւ այժմ զնորատիպ գիրս զայս ի ձեռաց մերոց ի տաճար սուրբ քո: Օրհնեա՛ եւ սրբեա՛ զսա, զի որք ընթերցցին, եւ որք լուիցեն,

գբազցեալս: Տո՛ւր Տէր, զառատ ողորմութիւն քո, եւ աճեցո՛ զարգիւնս ծառայից քոց ի պիտոյս կարեաց կենցաղոյս. զի «աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, եւ դո՛ւ տաս նոցա կերակուր ի ժամու»: Օրհնեա՛, Տէր, եւ զամպս ի վերուստ, զի զցօղ քաղցրութեան ցօղեսցեն յանդաստանս մեր: Օրհնեա՛* * եւ զարտորայս մեր, զի առանց ամենայն վնասուց սնուցանիցեն զպտուղս իւրեանց: Օրհնեա՛ Տէր, զմշակս եւ զեգիւնս սոցա, զի առողջութեամբ, ժողովեսցեն զարգիւնս վաստակոց իւրեանց:

Օրհնեա՛, Տէր, եւ զպսակ տարւոյ քաղցրութեան քո, զի լիութեամբ եւ խաղաղութեամբ կատարեսցի: Օրհնեա՛, Տէր, զչտեմարանս ցորենոյ եւ զհնձանս գինւոյ եւ իւղոյ, զի լցեալք յառատութենէ բարեաց քոց՝ առաւել եւս բղխեսցեն ըստ քոյին անսուտ բանիդ, եթէ «երկինք լուիցեն երկրի եւ երկիր լուիցէ ցորենոյ եւ գինւոյ եւ ձիթոյ, եւ նոքօք լցցի ժողովուրդ իմ»: Եւ զմեզ զամենեսեան արժանի՝ արա խաղաղութեամբ վայելել զպարգեւս առատ ողորմութեան քո, եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք ...:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս Հաւատացելոց ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են հունձք:

Ղարիբն ասէն .

Փա՛ւք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Այս Սարկաւան ասէ .

ՔԱՐՈՋ

Աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած, զի օրհնեսցէ զսերմանիս եւ զարդիւնս ծառայից իւրոց: Ամենակալ Տէր, Աստուած մեր, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած ամենակալ, որ վերածես զամպս ի ծագաց երկրի, եւ զփայլատակունս յանձրեալ առնես. կոչես զժողովուրդս Կոնստանդնուպոլսու եւ հեղուս ի վերայ երեսաց երկրի: Խնդրեմք ի քէն եւ աղաչեմք, աղերսեմք եւ երկրպագեմք՝ խոստովանելով զմեզս մեր եւ հայցելով զառատ ողորմութիւն քո. բա՛ց, Տէր, զսահմանս երկնից առ ի ցօղել մեզ զանձրեալս շահեկանս: Գթա՛, Տէր, ի ծերս եւ ի մանուկս, ի տղայս եւ ի ստնդեայս, ի խաչինս եւ յանասունս, եւ յամենայն կենդանիս:

Օրհնեա՛, Տէր, զբերս երկրի մերոյ, զարտոյ եւ զայգւոյ, զծառոյ եւ զխոտոյ: Օրհնեա՛, Տէր, զսերմանիս մեր հանդերձ սերմանողօքս, զի առատ ես ի պարգեալս քո, տաս սերմն սերմանողաց եւ հաց ի կերակուր մարդկան:

Աղաչեմք զքեզ, Թագաւոր զօրութեանց, Աստուած՝ Աստուած մեր, որ խնամօք քովք ընուս զդաշտս եւ զլեռինս պարտութեամբ, հայեա՛ց ի սերմանիս մեր, որ կարողդ ես առանց սերման շնորհել հասկս եւ առանց կերակրոյ ընուլ

բացցին սիրտք նոցա՝ առնել զհրամանս քո զրեալս ի սիրտս իւրեանց, լինել քեզ ժողովուրդ սեպհական: Պայծառացո՛, Տէր, եւ զհոգի մատուցողի սորին. եւ եթէ յանցեալ ինչ իցէ փոքուկամ մեծի, արա թողու՞թի՛ւն բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն սրբոց: Զի դո՛ւ ես Տէր Աստուած մեր, եւ քե՛զ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

**ԿԱՆՈՆ
ՄԿԻՀ ԵՒ ՄԱՂՁՄԱՅ ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

Լուսնանանախ ջրով, եւ արքէն սորք կտաւով եւ ասէն .

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Դա՛տ արա ինձ, Տէր,

զի ես յանբծութեան իմում գնացի.

ի Տէր յուսացայ զի մի՛ եղէց Հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս, Տէր, եւ քննեա՛ զիս.

փորձեա՛ զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէր, առաջի աչաց իմոց.

եւ Հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում:

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց,

եւ ընդ անօրէնս ես ո՛չ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց,

եւ ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ, զձեռս իմ,

եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով, Տէ՛ր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո,

եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո:

Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,

եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ,

եւ մի՛ ընդ արս արիւնահեղս՝ զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են,

եւ աջ նոցա լի է կաշառօք:

Ես յանբծութեան իմում գնացի.

փրկեա՛ զիս, Տէր, եւ ողորմեա՛ ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան,

յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Ապա Գայիրէն եղանակէն .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Հրաման ետ ամպոց ի վերուստ,

եւ զղբունս երկնից եբաց,

եւ տեղեաց ի նոսա զմանանայ ի կերակուր:

Ջհաց երկնից ետ նոցա,

զհաց հրեշտակաց կերան մարդիկ.

եւ իջոյց ի նոսա զկերակուր ի լիութիւն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մարկոսի:

Պ. 26-29.**

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխոումէ:

Ասէ Աստուած:

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ ասէր. Այսպէս է արքայութիւն Աստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ սերմանիս յերկիր, եւ ննջիցէ եւ յառնիցէ զցայգ եւ զցերեկ, եւ սերմանիքն բուսանիցին եւ աճիցեն. եւ նա ո՛չ գիտէ, թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զիստոն եւ ապա զհասակն, եւ ապա զցորեանն ատոր ի հասակին: Այլ յորժամ

**ԿԱՆՈՆ
ՉԱՐՏՈՐԱՅՍ, ՉՍԵՐՄԱՆԻՍ, ՉԱՐՄՏԻՍ
ԵՒ ՁՀՆՁԱՆ ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

Երբեք չի փեղ ինչ էլ ասեն .

Ալէլուիա, Ալէլուիա .

Քե՛զ վայել է օրհնութիւնն, Աստուած,

ի Սիրոն, եւ քե՛զ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

**ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ ՅԱՌԱԿԱՅ
(Գ. 9-10)**

Պատուեա՛ զՏէր ի քոց արդար վաստակոց, եւ հա՛ն նմա պտուղ ի քոց արդարութեան արմտեաց : Զի լցցին շտեմարանք քո լիութեամբ ցորենոյ, եւ գինեաւ հնձանք քո առաւել եւս բղխեսցեն :

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝
Ի ԿՈՐՆԹԱՑԻՈՅ ԵՐԿՐՈՐԴ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(Թ. 10-12)**

Այլ այն որ պարգեւէ սերմն սերմանահանաց եւ հաց ի կերակուր, պարգեւեսցէ եւ բազմացուցէ զսերմանիս ձեր, եւ աճեցուցէ զարդիւնս արդարութեան ձերոյ . յամենայնի մեծացեալք ամենայն առատութեամբ, որ յօրինէն մեք գոհութիւն Աստուծոյ :

Զի պաշտօն հարկիս այսորիկ ո՛չ միայն առ ի ընուլ զպահասութիւն սրբոցն է, այլեւ առաւելուլ բազմօք գոհութիւն Աստուծոյ :

Սարկաւազն ասէ .

եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք, ընկա՛լ կեցո՛ եւ ողորմեա՛ :

Եւ-Քաւանայն ասէ .

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Եւ ապա լոսանան Գին-ով, էլ ասեն Ս աղմոս :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա .

Տէր հովուեսցէ զիս,

եւ ինձ ինչ ոչ պակասեսցի :

Ի վայրի դալարեո՞ջ անդ բնակեցոյց զիս,

եւ առ ջուրս հանգստեան մտոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս,

առաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս արդարութեան

վասն անուան իւրոյ :

Թէպէտ եւ գնացից ես ի մէջ ստուերաց մահու,

ո՛չ երկեայց ի չարէ,

զի դո՛ւ, Տէր, ընդ իս ես :

Յուպ քո եւ գաւազան՝

նոքա մխիթարեսցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝

ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

Օծեր իւղով զգլուիս իմ,

բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո, Տէր, զհետ իմ եկեսցէ

զամենայն աւուրս կենաց իմոց,

բնակել ինձ ի տան Տեառն ընդ երկայն աւուրս :

Փառք Հօր եւ : Այժմ եւ միշտ եւ :

ՔԱՐՈՋ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Եկեալքս ամենեքեան միաբանութեամբ հաւատով եւ յուսով խնդրեսցուք ի Տեառնէ՝ զի սրբեսցէ եւ օրհնեսցէ զկահ սպասու, զոր հանդերձեալ եմք մերձեցուցանել ի սրբութիւնս եւ ի գործարան մարմնոյ եւ արեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Ամենակալ Տէր Աստուած եւ փրկիչ մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր, որ ետուր մեզ գնիւթս զայս առնել անօթ սրբութեան քում ըստ հաճոյից քոց, առ ի քէն տուելոյ քո մտաւորութեան: Արդ, ընկա՛լ զսա ի ձեռաց մերոց, եւ սրբեա՛ սրբութեամբ քով, զի արժանի լիցի ընդունիլ ի սպասաւորութիւն եկեղեցւոյ քում սրբոյ, որով եւ բերկրեսցին մատուցողք սորա, ահն ունելով ի քէն բարեաց հատուցման: Եւ զմեզ արժանի արա սրբութեամբ եւ արդարութեամբ կեալ ի քահանայութեանս կարգի, պաշտել զքեզ ի սուրբ եկեղեցւոջ քում զամենայն աւուրս կենաց մերոց, եւ ընդունել զխոստացեալ բարիսն որ ի քէն:

Եւ քեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ վայել է՛ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ սրբեա՛ զսա յամենայն կարծելի եւ յանկարծելի աղտեղութենէ: Որպէսզի անխիղճ սրտիւ վայելեալ զսա ի պէտս մարմնական պիտոյից մերոց, փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք ...:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

ՔԱՐՈՉ

Աղաչեսցուք զբարերարն Աստուած եւ խնդրեսցուք ի նմանէ, զի մաքրեսցէ զՆուրս զայս յամենայն աղտեղութենէ, եւ առատացուցէ եւ տացէ ի պէտս ծառայից իւրոց՝ շնորհօք ողորմութեան իւրոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր, որ արարիչդ ես ամենայն արարածոց երեւեկեաց եւ աներեւութից. որ գոյացուցեր զծով եւ զցամաք եւ զոր ի նոսա վայելչութիւն, եւ հայեցեալ տեսեր զամենայն արարածս քո, եւ ահա բարի են յոյժ. յորոց վերայ զստեղծեալ ի քէն զմարդն իշխան կարգեցեր: Խնդրեմք ի քէն եւ աղաչեմք, ի վերակոչելս մեր զերկըրպագելի անուն ամենասուրբ Երրորդութեանդ՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ, սրբեա՛ ամենակարող զօրութեամբդ զՆրհորս զայս, եւ զոր ի սմա զՆուրս՝ մաքրեա՛ եւ առատացո՛ մշտնջենաբուղիս հոսմամբ, ի վայելս մարմնական պիտոյից մերոց. զի գոհութեամբ փառաւորեսցուք զքեզ, Հա՛յր, Որդւովդ միածնիւ եւ Հոգւովդ Սրբով, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած, որ զախտացեալ բնութիւնս մեր խառնեալ ընդ անախտ աստուածութիւնդ ի վերայ մեր սո՛ւրբ արարեր զանձն քո: Ուստի եւ մեք սըրբեալք ի ճշմարտութենէդ քումմէ գոհանամք զքէն, եւ աղաչեմք զմիայն բարերարդ եւ զմարդասէրդ. խոնարհեա՛ց առ մեզ՝ որք ժողովեալ եմք յանուն քո սուրբ, եւ հե՛ղ զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ ի Նուրս այս նշանաւ սուրբ Խաչին,

**ԿԱՆՈՆ
ՋՐՀՈՐ ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

Առնու-Քաճանայն յԱսշն եւ յԱւետարանն եւ երթայ ի ջրհորն եւ ասէ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ձայն Տեառն ի վերայ ջուրց,
եւ Աստուած փառաց որոտաց,
եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց:

Խնկարէ՛ւ զՔերան Հորոյն, եւ ասէն.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ԴԿ.

Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց Հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զանապական պարզես քո բաժանեցեր յառաքեալսն:

Որ ի վերայ ջուրցն գոլով ստեղծանէիր զարարածս. իջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդիս Աստուծոյ:

Որ զարդարեալ անորգես միշտ զնոր քո զեկեղեցի. պէս պէս շնորհաց քոց պարզեօք փայլին մանկունք սորա:

Ապա ընու-ջուր խաչանման ի ջրհորն եւ ասէ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ձայն Տեառն ի վերայ ջուրց,
եւ Աստուած փառաց որոտաց,
եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ
ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝ Ի ԿՈՐՆԹԱՅԻՈՅ ԱՌԱՋԻՆ
ԹՂՈՒՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(Ժ. 1-4)

Ո՛չ կամիմ եթէ տգէտք իցէք, եղբարք, զի հարքն մեր ամենեքին ընդ ամպովն էին, եւ ամենեքին ընդ ծովն անցին, եւ ամենեքին ի Մովսէս մկրտեցան յամպն եւ ի ծովն. եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր կերակուրն կերան. եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր ըմպելին արբին, զի ըմպելին ի հոգեւոր վիմէն որ երթայր զհետ նոցա, եւ վէմն էր ինքն Քրիստոս:

Պօլսիւսն Էղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տեսին ամենայն ծագք երկրի

զփրկութիւն Աստուծոյ մերոյ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Յովհաննու:

(Դ. 4-14)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխուճէ՛:

Ասէ Աստուած:

Ընդ Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա:

Գայ նա ի քաղաք մի Սամարացւոց, որում անուն էր Սիւքար, մերձ ի գեղն զոր ետ Յակովբ որդւոյ իւրում Յովսեփայ: Եւ անդ էր աղբեւր մի Յակովբայ. եւ Յիսուս վաստակեալ ի ճանապարհէն՝ նստէր ի վերայ աղբերն, եւ էր ժամ իբրեւ վեցերորդ:

Գայ կին մի ի Սամարիայ հանել ջուր: Ասէ ցնա Յիսուս. Տո՛ւր ինձ ըմպել: Զի աշակերտքն նորա երթեալ էին ի քաղաք անդր զի կերակուրս գնեսցեն:

Ասէ ցնա կինն Սամարացի. Դու որ Հրեայդ ես, զիա՞րդ յինէն ըմպել խնդրես ի կնոջէ Սամարացւոյ. զի ոչ երբեք խառնակին Հրեայք ընդ Սամարացիս:

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. Եթէ գիտէիր դու զպարգեւան Աստուծոյ, եւ ո՛վ է որ ասէդ ցքեզ թէ Տուր ինձ ըմպել, դո՛ւ արդեւք խնդրէիր ի նմանէ, եւ տայր քեզ ջուր կենդանի:

Ասէ ցնա կինն. Տէր, դու քանզի եւ դոյլ իսկ ոչ ունիս, եւ ջրհորս խոր է, իսկ արդ ուստի՞ ունիցիս զջուրն կենդանի: Միթէ դու մե՞ծ ինչ ոք իցես քան զհայրն մեր Յակովբ որ զայս ջրհոր ետ մեզ. ե՛ւ ինքն աստի արբ ե՛ւ որդիք նորա եւ խաշինք նորա:

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս եւ ասէ. Ամենայն որ ըմպէ ի ջրոյ յայդմանէ՝ միւսանգամ ծարաւէ, բայց որ ըմպէ ի ջրոյն զոր ե՛ս տաց նմա՝ մի՛ ծարաւեսցէ յաւիտեան: Այլ ջուրն զոր ես տաց նմա՝ եղիցի նմա աղբեր ջրոյ բղխելոյ ի կեանսն յաւիտենականս:

**ԿԱՆՈՆ
ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄՈՒ ԱՂՈԹԻՑ**

Որ հասարակ է վերայ ժամեր հեռանալու , ի բժշկո-թիւն ցառոց եւ ի
վառ-թիւն յանցանաց :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո,
զի առաջնորդեսցեն ինձ եւ հանցեն զիս
ի լեռոն սուրբ եւ ի յարկս քո:
Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ,
առ Աստուած, որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ:
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ,
Աստուած, Աստուած իմ:
Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա՛նձն իմ,
կամ ընդէ՞ր խռովես զիս.
յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա,
«Փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է»:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ: Այժմ եւ միշտ եւ:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Անձն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, եւ ի սուրբ Խաչ քո
յուսացեալ եմ, Թագաւոր երկնաւոր: Զբազմութիւն սրբոց քոց
բարեխօս ունիմ առ քեզ. որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան,
մի՛ անտես առներ զապաւինեալս ի քեզ, այլ պահեա պատուա-
կան եւ սուրբ Խաչիւ քով ի խաղաղութեան:

**ԿԱՆՈՆ
ՆՈՐԱԿԵՐՏ ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՈՒՆ
ՕՐՀՆԵԼՈՅ**

Երբան ի գոռնն , խոնկ արկանէն եւ ասէն .

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԶ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Եթէ ոչ Տէր շինէ գտունն,
ի նանիր վաստակին շինողք նորա.
Եթէ ոչ Տէր պահէ զքաղաք,
ընդունայն տքնին պահապանք նորա:

Ապա երգեն զայս Շարական .

ՇԱՐԱԿԱՆ ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ԲԿ.

Այսօր երկնայինքն ուրախացան ընդ երկրաւորացս
նորոգման. քանզի նորոգողն էից Հոգին էջ ի սուրբ
վերնատունն. որով նորոգեցան դասք առաքելոցն:

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցրծայ ընդ Հօր հաշ-
տութեան. քանզի որ երարձ զՀոգին ի մարդկանէ մար-
մին եղելոց, դարձեալ վերըստին ըզնոյն պարգեւէ:

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ տօնեն ցնծութեամբ
զգալուստ Սուրբ Հոգւոյն. որով զարդարեցան ի զգես-
տըս լուսափայլս եւ զերապայծառս. երգեն ընդ սրով-
բէսն զերեքսրորբեմին:

Ապա ասացեն ի Յայն .

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

ԶԲարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն.

ո՛չ հասցեն առ քեզ չարք,

եւ տանջանք մի՛ մերձեցին ի յարկս քո:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Ղուկասու:

(ԺԹ. 1-10)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոօսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մտեալ շրջէր ընդ Երիքով. եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զակքէոս, եւ նա էր մաքսապետ, եւ ինքն մեծատուն: Եւ խնդրէր տեսանել՝ թէ ո՞վ իցէ Յիսուս, եւ ոչ կարէր ի բազմութենէն, զի կարճ էր հասակաւ: Եւ ընթացեալ յառաջս, ել ի ժանտաթղենին զի տեսանիցէ զնա. քանզի ընդ այն իսկ անցանելոց էր:

Իբրեւ եկն ի տեղին, հայեցաւ ի վեր Յիսուս եւ ասէ ցնա. Զակքէ՛, փութա՛, է՛ջ այտի, զի այսօր ի տան քում արժան է ինձ ազանել: Փութացաւ եւ էջ, եւ ընկալաւ զնա ուրախութեամբ:

Իբրեւ տեսին ամենեքին, տրտնջէին եւ ասէին թէ առ առն

նորոգող մեր եւ բժիշկ հիւանդութեանս մերոյ, բժշկեա՛ եւ առողջացո՛ (այս անուն) անուն զաղախին քո: Առաքեա՛ զօգնութիւն քո ի սրբութենէ քումմէ, եւ տո՛ւր սմա զօրութիւն ծնանիլ զգաւակ, որպէսզի զպտուղ որովայնի իւրոյ մաքրեալ յամենայն արատոյ, ծննդեամբ սուրբ Աւագանին՝ ընծայեսցէ Եկեղեցոյ քում սրբոյ: Շնորհեա՛ ծննդականիս այսօրիկ հանդարտութեամբ եւ առանց վնասու հասանիլ ի խնդութիւն, եւ ամենայն տանց հաւատացելոց աճել եւ բազմանալ ի փառս տէրութեան քո եւ ի լրումն աստուածային քո բանիդ, եթէ «Աճեցէք եւ բազմացարուք»: Այո՛, Տէր Աստուած մեր, լո՛ւր եւ այժմ խնդրուածոց անարժան ծառայիս եւ ամենեցուն որ չուրջ կան աստ, բարեխօսութեամբ անարատ ծնողի քո սուրբ Աստուածածնին եւ ամենայն սրբոց քոց: Զի քեզ՝ միածնի Որդւոյդ, եւ անսկիզբն եւ համագոյ չօր քոյ, եւ կենդանարար եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ՝ վայել է փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէ զաղօթան Տէրունական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր, որ յերկինս ես ...:

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:
Պոսխուժմէ:
Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լացջիբ եւ ողբասջիբ դուք, եւ աշխարհ խնդասցէ. դուք տրտմեսջիբ, այլ տրտմութիւն ձեր յուրախութիւն եղիցի:

Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է նմա, զի հասեալ է ժամ նորա. այլ յորժամ ծնցի զմանուկն, ո՛չ եւս յիշէ զնեղութիւնն վասն խնդութեանն, զի ծնաւ մարդ յաշխարհ:

Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք. այլ դարձեալ տեսից զձեզ, եւ ուրախ լիցին սիրտք ձեր, եւ զուրախութիւնն ձեր ոչ ոք հանիցէ ի ձէնջ:

ՔԱՐՈՉ

Լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր Յիսուս Քրիստոս, մեծ եւ բարձրեալ, անայլայլելի, անփոփոխելի եւ մշտնջենաւոր. որ իջեր ի յերկնից եւ մարմնացար ի սրբոյ Կուսէն Մարիամայ Հոգևովն Սրբբով, եւ զապականեալն մեղօք զբնութիւն մեր ի նախաձօրն յանցանաց՝ որով ամենայն կանացի բնութիւն ընկալաւ զպատուհաս անիծից՝ ցաւօք եւ տրտմութեամբ ծնանիլ զգաւակ, սրբեցեր աստուածութեամբ քով:

Եւ արդ աղաչեմք զքեզ, մարդասէր Թագաւոր, ստեղծող եւ

մեղաւորի եմուտ լուծանել: Եկն եկաց Ջակքէոս, եւ ասէ ցՏէր. Ահա գկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց. եւ եթէ զոք զրկեցի, հասուցից չորեքկին:

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. Այսօր եղեւ փրկութիւն տանս այսմիկ. քանզի եւ սա որդի Աբրահամու էր: Զի եկն Որդի մարդոյ խնդրել եւ կեցուցանել զկորուսեալն:

Ապա Ռահանայն զայս աղօթն ասէ.

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած ամենակալ եւ ամենակարող, պարգեւիչ բարեաց եւ ամենայն աջողութեանց. ահա տքնեցան եւ վաստակեցան ծառայքս քո՝ ի սուրբ երկիւղ քո, եւ այժմիկ հասեալ են ի վայելումն տքնաջան վաստակոց եւ արդար աշխատանաց իւրեանց: Արդ օրհնեա՛ ճ զսոսա, Տէր, երկնառաք ամենառատ օրհնութեամբ քով եւ շնորհեա՛ սոցա անվրդով վայելել զվաստակա իւրեանց յօրհնութեան քում, զօրհնութեամբ եւ ուրախութեամբ: Օրհնեա՛ ճ զտունս (զվաճառատունս*՝ զայս եւ պահեալ պահպանեա՛ յամենայն չարէ եւ ի փորձութենէ: Առատացո՛ զշնորհս ողորմութեան քոյ ի սմա: Ամրացո՛ զսա ի սէր եւ յերկիւղ քո, զի քե՛ւ միայն շինի եւ պահի, եւ բարգաւաճի եւ պայծառանայ ամենայն տուն, եւ առանց քո ընդունայն վաստակին շինողք նորին: Եւ զի ի քեզ յուսացան բնակիչք տանս այսորիկ, պսակեսցի յոյս սոցին, Տէ՛ր, աստուածային օրհնութեամբդ քով, եւ զօրհնալով անդադար օրհնեսցեն զամենասուրբ Երրորդութիւնդ՝ զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ասպա Գեառնագրէն զջո՛րն, Եւ ցանէն ի շորս անկէննս Գանն Եւ քնակո՛րեանն: Եւ ցլնի Ռարոց.

ՔԱՐՈՉ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ
ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ
Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանեա՛ զտունս զայս եւ զ՛ի սմա բնակեալ ծառայսս
քո, Քրիստոս Աստուած մեր, ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատ-
ուական Խաչի քո ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի եւ յա-
ներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել
զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգոյդ, այժմ եւ միշտ եւ
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա սուէ զաղօթսն Տէրօնական.

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

ԿԱՆՈՆ ԴԺՈՒԱՐԱԾԻՆ ՅՂԻ ԿՆՈՉ

ՍԱՂՄՈՍ ԾԻԲ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Առ քեզ, Տէր, համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս:
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ,
եւ որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ,
Տէր Աստուած մեր,
մինչեւ ողորմեսցիս ի վերայ մեր:
Ողորմեա՛ մեզ, Տէր, ողորմեա՛ մեզ,
զի բազում լցաք արհամարհանօք:
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք
որ նախատէին զմեզ,
եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից:
Փառք Հօր եւ Որդւոյ: Այժմ եւ միշտ:

Գպերէն Եղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ո՛, Տէր, փրկեա՛ զանձն իմ, ողորմած Աստուած մեր.
ողորմի եւ պահէ զտղայս Տէր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛
որ ըստ Յովհաննոս:
(ԺՁ. 20-22)

եւ յամենայն պատահարաց, եւ առաւել եւս պտղաբերեսցին ի շահաւէտութիւն որդւոց մարդկան, եւ ի սպաս պաշտաման քում: Եւ գոհանալով փառս մատուցանեմք քեզ ընդ Հօր եւ ընդ ամենասուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա Դպիրքն Եղանակէն.

Ամէն, Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Քաճանայն ասէ Կեանագործելով.

Օրհնեսցի եւ սրբեսցի՛ ջուրս այս՝ նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ սուրբ Աւետարանաւ եւ աւուրս շնորհիւ, անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Յեք երեցս կրկնելոյ ասէն.

Ամէն:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՉ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց ...:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

ԿԱՆՈՆ ՆՈՐՈԳ ՍԱՓՐԵԼՈՅ ԶՀԵՐՍ ՊԱՏԱՆԻՈՅՆ

ՇԱՐԱԿԱՆ ԴՁ.

Մանկունք ըզՏէր օրհնեցէք, որոյ անունն որ էն, եւ միշտ եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ:

Ծագմամբ լուսոյ զարդարեաց զազգրս մարդկան թագաւորըն Քրիստոս. եւ միշտ եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ:

Որդիք լուսոյ տուք ըզփառքս Հօրըն լուսոյ, Որդւոյն միաճնի եւ Սուրբ Հոգւոյն յաւիտեանս ամէն:

Ապա Դպիրքն Եղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Օրհնեցէ՛ք, մանկունք, զՏէր,

եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մատթէոսի:

(Ժ. 28-32)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսիւտմէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Մի՛ երկնչիք յայնցանէ որ սպանանեն զմարմին, եւ զոգի ո՛չ կարեն սպանանել. այլ երկերո՛ւք դուք առաւել յայնմանէ որ կարողն է զոգի եւ զմարմին կորուսանել ի գեհենի:

Ո՞չ ապաքէն երկու ճնճողուկք դանդի միոջ վաճառին, եւ մի ի նոցանէ յերկիր ո՛չ անկցի առանց Հօր ձերոյ: Այլ ձեր եւ ամենայն իսկ հեր գլխոյ թուեալ է: Եւ արդ, մի երկնչիցիք, զի լաւ էք քան զբազում ճնճողուկս:

Ամենայն որ խոստովանեսցի յիս առաջի մարդկան, խոստովանեցից եւ ես զնմանէ առաջի Հօր իմոյ որ յերկինսն է:

ԱՂՕԹՔ

Ձքեզ աղաչեմք, Տէր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ի լրումն աւագանին՝ քոյով բարերարութեամբզ օրհնեցեր զմանկտին որ մատուցան առաջի քո, ձեռն դնելով ի վերայ նոցա եւ աղօթելով. ուստի եւ իջանէր օրհնութիւն քո ի վերայ նոցա: Օրհնեցեր երբեմն եւ զմանուկն Սամուէլ ի ձեռն քահանային ի Սելով, զոր մատուցանէր մայր նորա Աննա ի փոխ Տեառն: Սոյնպէս օրհնեա՛ եւ այժմ զտղայս զայս ի ձեռն իմոյ անպիտանիս պաղատանացս, եւ տնկեա՛ ի սմա զՀոգիդ քո Սուրբ. որպէս զի յառաջանալով հասակաւ եւ լի աւուրբք, հասցէ մինչեւ ի պարարտութիւն ձերութեան, եւ վայելեսցէ զբարութիւնսն քո: Ձի բարերար եւ մարդասէր ես, Աստուած, եւ քեզ փառս մատուցանեմք ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

*Լուսնայն Քառանայն ինչն կորէլ զճերս պարանոյն ի շորից կողմանց .
ասելով .*

Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին կայր Յիսուս, աղաղակէր եւ ասէր. Եթէ որ ծարաւի իցէ, եկեսցէ առ իս եւ արբցէ: Որ հաւատայ յիս՝ որպէս եւ ասեն Գիրք, «Գետք յորովայնէ նորա բղիսեսցեն ջրոց կենդանութեան»:

Ջայս ասէր վասն Հոգւոյն զոր ընդունելոց էին՝ որ հաւատային ի նա:

ՔԱՐՈՁ

Աղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած որ է յոյս եւ ապաւէն անձանց մերոց, որ զամենայաղթ նշան սուրբ Խաչին շնորհեաց մեզ զէն անպարտելի ընդդէմ ներգործութեանց Սատանայի. զի զամենայն ինչ՝ յոր եւ մերձեսցի սա՛ սրբեսցէ, մանաւանդ զջուրս զայս, եւ շնորհեսցէ սովաւ բժշկութիւն արտից եւ փարատումն ցաւոց: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած ամենակալ, Արարիչ ամենայն արարածոց, որ զգեցար մարմին ըստ մերում հողեղէն բնութեանս, եւ ի լուացումն մեղաց՝ սրբիչ եւ մաքրիչ զջուրս կացուցեր. որ եւ ի ձեռն մարգարէին Եղիսէի օրհնեցեր զջուրն չարաշունչ եւ մահաբեր: Եւ այժմ, Տէր բարերար, առաքեա՛ զշնորհս Հոգւոյդ Սրբոյ ի ջուրս յայս, եւ օրհնեա՛ Ք աներեւոյթ աջով քով եւ զօրութեամբ ամենայաղթ Խաչի քո: Տո՛ւր սմա շնորհս, զի ամենեքին որք արբցեն ի սմանէ՝ եղիցի նոցա ի բժշկութիւն արտից եւ ի փարատումն ցաւոց:

Օրհնեա՛ Ք, Տէր, զջուրս զայս զօրութեամբ սուրբ Խաչի քո, զի հօտք եւ խաչինք որք արբցեն ի նմանէ՝ եղիցի նոցա յայնցաւութիւն եւ ի ծննդականութիւն:

Օրհնեա՛ Ք, Տէր, զջուրս զայս նշանաւ սուրբ Խաչիս ի ձեռն քահանայիս եւ ինդրուածոց ժողովրդեանս, զի ուր ցօղեսցի ի տունկս եւ ի բոյսս, եղիցին անվնասելի ի ժանգոյ եւ ի թրթրոյ

**ԸՆԹԵՐՅՈՒԱԾՍ
Ի ՉՈՐՐՈՐԴ ԹԱԳԱԻՈՐՈՒԹԵԱՆՑ
(Բ. 19-22)**

Եւ ասէն արք քաղաքին ցեղիսէ. Ահաւասիկ բնակուեթիւն քաղաքիս բարի է, որպէս եւ տէրդ իսկ տեսանէ, եւ ջուրքս չար եւ երկիրս անգաւակ:

Եւ ասէ Եղիսէ. Առէ՛ք առ իս կուժ մի նոր, եւ դի՛ք այդր աղ: Եւ բերին առ նա: Եւ ել Եղիսէ յականս ջուրցն, եւ արկ անդր աղ եւ ասէ. Այսպէս ասէ Տէր, «Բժշկեմ զջուրսդ զայդ դոսիկ, եւ մի՛ եւս լիցի այդ ի մահ եւ յանգաւակութիւն»: Եւ բժշկեցան ջուրքն մինչեւ ցայսօր, ըստ բանին Եղիսէի զոր խօսեցաւ:

Ապա Պապիրճն Եղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Եւտուր երկիւղածաց քոց նշան,
զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Յովհաննու:

(Է. 37-39)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսիսումէ:

Ասէ Աստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Հարթին հերք գլխոյ (Անուն) անուն ծառայի, յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Ապա ասէ.

ՄԱՂԹԱՆՔ

Եւ վասն սուրբ Խաչի քո պատուականի, Տէր, ընկա՛լ զաղաչանս մեր եւ կեցո՛ղմեզ:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր ...:

ԱՂՕԹՔ

Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց ...:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

**ԿԱՆՈՆ
ԽԱՉԱԼՈՒԱՅ ԱՌՆԵԼՈՅ ՈՐ ԿՈՉԻ
ԽԱՉԱՀԱՆԳԻՍՏ**

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ, քով յանդիմաներ զիս,
եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս:
Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես.
բժշկեա՛ զանձն իմ,
զի խռովեցան ոսկերք իմ:
Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ,
եւ դու, Տէր, մինչեւ յե՞րբ:
Դա՛րձ, Տէր, եւ փրկեա՛ զանձն իմ,
կեցո՛՛ զիս, Տէր,
ըստ ողորմութեան քում:
Վաստակեցայ ես ի հեզութեան իմում,
լուացի զամենայն գիշեր զմահիծս իմ,
եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի:
Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ,
լուաւ Տէր աղօթից իմոց
եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ԲԶ.

Ապաւինեցաք ի Խաչ քո արարիչ յաւիտենից, որ
եստոր մեզ պահապան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. ա-
ղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեալ զանձինքս մեր:
Բարձրեալ թագաւոր որ վասըն մեր ելեր ի Խաչ, եւ
բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին Աղասմայ.
աղաչեմք...:

Գլուխ սուրբ հաւատոյ եւ փայտ կենաց մարդկան
յայտնեալ, զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ ան-
կանգնելի. աղաչեմք...:

Դողացաւ թըշնամին ընդ յայտնիլ Սրբոյ Խաչին. եւ
ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի. ա-
ղաչեմք...:

Մեղաք մինչեւ յերկինս եւ զարդար ըզցասումըն քո
շարժեցաք ի մեզ. Տէր, ըստ մեծի քում ողորմութեանդ
ողորմեա մեզ:

Իջաք մինչ ի դժոխս ընկղմեալք յանօրէնութեան մե-
րում. Տէր, յիշեա զգինս արեան Որդոյ քո եւ ողորմեա:

Հալածեա ի մէնջ, Տէր, նշանաւ Խաչի քո զընդիմա-
մարտ եւ զաներեւոյթ զազանն. եւ մի տար յապականու-
թիւն զքո ժառանգութիւն:

Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ:

Տաճար լուսոյ անըստուերին եւ առազաստ անճառ
բանին. որ ըզնախնույ մօրն Եւայի բարձեր զանէծսն
տըրտմայի. հայցեա յՈրդոյ քո միածնի Հօր հաշտու-
թեանըն միջնորդի, բառնալ ի մէնջ զխոտվութիւն եւ տալ
զոգւոց յաղաղութիւն:

Այժմ եւ միշտ եւ:

Երկինքը ցնծային եւ երկիրս ուրախանայր. քանզի
Փրկիչ ցուցաւ սուրբ Խաչն եւ լուսատու տիեզերաց, ա-
ղաչեմք...:

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Ձայն Տեառն ի վերայ Ղուրց,
եւ Աստուած փառաց որոտաց,
եւ Տէր ինքն ի վերայ Ղուրց բազմաց:

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր, մի՛ սրտամտութեամբ քով յանդիմաներ զիս,

եւ մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես.

բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ:

(Նճար Հիւանդութեանց Եւ ներվիչն Կառոց)

ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻՒՒ

ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

(Թ. 18-26)

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Մինչդեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պաղանէր նմա եւ ասէր. Դուստր իմ արդ եւս վախճանեցաւ. այլ եկեալ դիցես զձեռն քո ի վերայ նորա, եւ կեցցէ:

Յարեաւ Յիսուս եւ գնաց զկնի նորա աշակերտօքն Հանդերձ:

Եւ ահա կին մի, տեռատես երկոտասանամեայ, մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ ի դրօշակ Հանդերձի նորա. քանզի ասէր ի մտի իւրում, թէ «Միայն մերձենամ ի Հանդերձս նորա՝ փրկիմ»: Իսկ Յիսուս իբրեւ դարձաւ եւ ետես զնա, ասէ. Քաջալերեա՛ց, դուստր, Հաւատք քո կեցուցին զքեզ: Եւ փրկեցաւ կինն ի ժամէն յայնմանէ:

Իբրեւ եկն Յիսուս ի տուն իշխանին, եւ ետես զփողարան

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ԲԿ.

Յամենայն ժամ աղաչանք իմ այս եմ. ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր:

Յանցանաց իմոց զարհուրի սիրտ իմ. աղաչեմ զքեզ թող ինձ Տէր:

Արտասուաց իմոց մի լոեր Տէր, զի պանդուխտ եմ եւ յանցատր երկրի:

Անմահ թագաւոր որ կամիս ըզկեանս ամենայն մարդկան, որ կարդան առ քեզ. լուր աղաչանաց մերոց եւ նորոգեա հոգւով զիտութեան:

Որ զառժամանակեայ ըզցաւսրն բարձեր ի մարմնոյն Եզեկիայ, մշտնջենաւոր ցուցանելով նմա զհոգեւորական առողջութիւն. լուր աղաչանաց ...:

Անոխակալ եւ բարեգոյթ. բարեխօսութեամբ սրբօրհոյ անարատ մօր քո եւ կուսի, լուր աղաչանաց ...:

Ապա ասէն.

ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆ

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Տէր Հովուեսցէ զիս,

եւ ինձ ինչ ո՛չ պակասեցի:

Օծեր իւզով զգլուխ իմ,

բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս:

**ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ՝
Ի ԿԱԹՈՒՂԻԿԵԱՅՑ ԱՌԱՋԻՆ ԹՂԹՈՅՆ Է
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ
(Ա. 8 Բ. 2)**

Եղբարք, եթէ ասիցեմք՝ եթէ «Մեղս ինչ մեք ոչ ունիմք»,
զանձինս խաբեմք, եւ ճշմարտութիւն ի մեզ ո՛չ գոյ: Ապա եթէ
խոստովան լինիցիմք զմեղս մեր, հաւատարիմ է նա եւ արդար,
առ ի թողուլ մեզ զմեղս մեր եւ սրբել զմեզ յամենայն անիրա-
ւութենէ: Եթէ ասիցեմք՝ եթէ «Ոչինչ մեղաք», սուտ առնեմք
զնա, եւ բանն նորա ո՛չ է ի մեզ:

Որդեա՛կք իմ, գայս գրեմ ձեզ՝ զի մի՛ մեղիցէք. եւ եթէ մե-
ղիցէ ոք, ունիմք բարեխօս առ Աստուած զՅիսուս Քրիստոս,
զարդարն եւ զանարատ: Եւ նա է քաւութիւն մեղաց մերոց. եւ
ո՛չ եթէ մերոցն միայն՝ այլ եւ ամենայն աշխարհի:

Ապա՛ Պապիրձն Եղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Զայնիւ իմով ես առ քեզ, Տէր, կարգացի,

ձայնիւ իմով առ Աստուած, եւ նայեցաւ առ իս:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Մարկոսի:

(ԺԱ. 22-25)

Փա՛նք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխուսմէ:

Ասէ Աստուած:

Ի կափման աչացս

հայեցուած սրտիս մի՛ ստուերասցի,

Այլ զուարթասցի՛,

պայծառասցի՛, վայելչասցի՛,

Ընդ քե՛զ փայլեսցի, Տէ՛ր Յիսուս Քրիստոս,

Լուսաւոր վառմամբ անշիջանելեալ:

Գ.

Լո՛ւր խնդրուածոց

ամենահառաջ ձայնիս հեծութեան,

Միա՛յն բազմագութ,

Բարեխօսութեամբ սրբոյ Աստուածածնիդ

Եւ ամենայն արդարոց եւ նահատակաց ընտրելոց:

Եւ քեզ փառք յամենեցունց

իմովս գոչմամբ վերառաքեցեալ

Սրբովք զուարթնոցն անմահականաց դասուց

Ի գովեստ Հօր քոյ Աստուծոյ մերոյ

Եւ Հոգւոյդ Սրբոյ

բնաւից հաստողի եւ նորոգողի,

Յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Զբեկութիւնսն ընդ ապշութեանցն,
 Զթմբրութիւնսն ընդ շրտմանցն,
 Զարբեցութիւնն ընդ յիմարութեանցն,
 Զթերամտութիւնն ընդ խելազարութեանցն,
 Զսառումն սիրոյն
 եւ գհրային ջերմութիւն աղուական ախտին:
 Օժանդա՛կ լեր տկարութեան
 բազմատխուրս տարտամութեան՝
 Բարեգործ աջովդ շնորհի,
 ձեռամբդ նորոգողի,
 Մատամբդ կենսաբաշխի,
 փառօքդ մշտափայլի,
 Յարակայութեամբդ անեղծի,
 երեսօքդ զուարթականի,
 Իսկութեամբ էիդ պաշտելի,
 բարձրութեամբդ երկրպագելի:
 Հատո՛ գչարաչար հեծութիւն կորստականս խեղդման,
 Զնոր գիւտ չարին,
 գհին խարդախութիւն Բանսարկուին,
 Զօտար ազդեցմունս ի մահ կրթողին,
 Զանյարմարական երեւոյթս
 հանապազորդեան եղեռնագործին,
 Զառ աչս հնարադրութիւնն դժնդակ դիւին,
 Զողոքական բոցաշնչութիւն ձգող կախարդին:
 Անխալ հոգևով եւ անշաղախ մարմնով
 Զապաւինեալս ի քեզ հանդերձեա՛
 Ի շնչմանէ հողմոց,
 ի զարկմանէ բռնութեանց,
 Ի բախմանէ փոթորկաց,
 ի յոստմանէ մրրկաց,
 Ի յարձակմանէ գազանաց:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա. Եթէ ունիցիք զհա-
 ւատսըն Աստուծոյ, ամէն ասեմ ձեզ, որ ոք ասիցէ լերինս այսմիկ
 «Բարձի՛ր եւ անկի՛ր ի ծով», եւ ոչ երկմտիցէ ի սրտի իւրում,
 այլ հաւատայցէ թէ զոր ասէն՝ լինի, եղիցի նմա զոր ինչ եւ
 ասիցէ: Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, Ամենայն ինչ վասն որոյ
 աղօթս արարեալ խնդրիցէք, եւ հաւատայցէք թէ առնուցուք,
 եղիցէ ձեզ: Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք, թողուցուք եթէ ունիցիք
 ինչ զումեքէ. զի եւ Հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
 զյանցանս ձեր:

ՔԱՐՈԶ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա՛:
 Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան անձանց
 մերոց, զՏէր աղաչեսցուք:
 Եւ եւս՝ վասն հիւանդիս (այս անուն) որ յուսացեալ է կոչել
 զանուն Տեառն, զՏէր աղաչեսցուք:
Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛:

Ապա Քառանայն Գնէ զԱւետարանն ի վերայ Գլխոյ Հիւանդին Եւ
 ասէ.

ԱՂՕԹՔ

Աստուած ամենակալ, արարիչ ամենայն արարածոց, որ ա-
 ռաքեցեր յաշխարհ զմիածին Որդիդ քո, որ եկն եւ փրկեաց
 գտիեզերս ի մեղաց, եւ բժշկեաց զամենայն ախտս եւ զհիւան-
 դութիւնս ժողովրդեան քո. ընկզմեաց զմահ, եւ փոխեաց զմեզ
 ի կեանս եւ յանմահութիւն: Եւ այժմ՝ աղաչեմք զքեզ, Տէր
 Աստուած մեր, դի՛ր զամենակարող աջ քո ի վերայ հիւանդիս
 այսորիկ, եւ բժշկեա՛ զսա ի ցաւոց իւրոց: Զի զքեզ փառա-

ւորեսցէ՝ զբժիշկդ հոգւոց եւ մարմնոց, եւ խոստովան լիցի ահեղ աստուածութեան քո. զի քե՛զ վայել է փառք եւ իշխանութիւն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Աստուած յաւիտենական, որ իջեր ի ստորին կողմ՝ երկրի եւ շնորհս ծաւալեալ սփռեցեր յարարածս քո: Առաքեցեր եւ զերանելի առաքեալսն քո, հրաման տալով նոցա՝ բժշկել զամենայն ախտս եւ զհիւանդութիւնս ժողովրդեան քո:

Եւ արդ, ես՝ ծառայս քո տկարս եւ անարժանս՝ դնեմ զձեռն իմ ի վերայ հիւանդիս այսորիկ, եւ կարդամ զահեղ աստուածութիւն քո, եւ խնդրեմ յառատ բարերարութենէդ քու՛մմէ. առաքեա՛ զամենակարող զօրութիւն քո, եւ բժշկեա՛ զախտս եւ զհիւանդութիւնս ծառայիս քո այսորիկ՝ նշանաւ ամենայաղթ ընաչի քո, որով բարձեր գտկարութիւն ազգի մարդկան, եւ դատապարտեցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ: Զի դո՛ւ ես Աստուած մեր եւ բժիշկ հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից քոց, եւ փարատիչ ամենայն ախտաւորութեանց մերոց: Եւ քեզ ընդ Հօր ամենակալի եւ ընդ Հոգւոյդ ճշմարտի՝ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ե- ապա սու զաղօթսն Տէրո՛ւնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

Երդոցն պահպանարան
քառակերպիդ ձեւակերպութի՛ւն եղիցի,
Հանդէպ տեսութեան աչացս ամբարձման
Փրկականդ քո կրից
խորհուրդ առդիցի,
Ընդ բարաւոր յարկիս
չարչարանաց քոց գործի հաստիցի,
Զծառոյդ օրհնութեան
հաւա՛տք յուսոյ իմոյ կախեսցի:
Արգե՛լ, Տէ՛ր, սովաւ,
զսատակիչն Հոգւոց,
Մոցէ՛ անխափան պաշտպանն լուսոյ.
Եւ ընդ սաստիկ ծանրութեան ցաւոցս
եւ զբե՛ռն պարտեացս թեթեւցո,
Զոր ի լուարանի մտացս ամփոփման
մահճացս անկողնի
Ուշաբերեալ զյուսահատութեանցն
դառն պտղոցն՝
Խոստովանիմ ամենազիտիդ
զանհամար մասունս գործոց
Չարաչար անօրէնութեանցս:

Գ.

Հանգո՛՛ զվաստակեալս
ի բազմածուփս աշխատութենէ,
Բա՛րձ գտագնապ տարակուսանաց
ոգւոյս կործանման,
Զդառնութիւնն ընդ վշտացն,
Զհեծութիւնն ընդ կարեացն,
Զանձկութիւնն ընդ թշուառութեանցն,
Զհառաչմունսն ընդ խորտակմանցն,

Անխղելի հանգուցիւք պաշարին
խումբք հակառակորդին,
Արգելին անգերծ զնդանաւ
մահազինացն կաճառք,
Պնդին ի մետաղս ահեղ հրամանիդ
այսականացն գումարք,
Պապանձին կարկեալ
ընդդիմաբանիցն դասակցութիւնք,
Պարաւանդին հիւծմամբ կորստեան
աներեւութիցն ժողովք,
Անլոյծ շղթայիւք նեղին
առաքելութիւնք դերաքրիստոսին:

Բ.

Ահա՛ կարկառեմ մատամբք ձեռինս
Ջտեառնագրութիւն նշանիդ
ի ժամ գիշերիս,
Որ ոչ մթանաս խաւարաւ անգիտութեան,
Ամենեւի՛ն տեսականութիւն,
Քան թէ ի լոյս անմատոյց հանգուցեալ բնակես:
Ընկա՛լ զաղաչողս վտանգաւոր գոհաբան
Ընդ պահպանութեամբ
թեւոց հզօրիդ,
Փրկեա՛ ի ցնորից
եկամուտ պղտորութեանց,
Սո՛ւրբ արա զգագայարան հայելեաց
սրտից նկատմանց,
Ամրացո՛ փայտիւդ կենաց ի տիրական անընց,
Արեա՛մբ քո սրսկեա զշրջարկութիւնս կայիցս,
Ձհետս ելումտիցն
կաթուածով կենարար կողի՛դ գծագրեա,

**ԿԱՆՈՆ
ՎԱՍՆ ԱՅՍԱՀԱՐԱՅ ԵՒ ԼՈՒՄՆՈՏԻՑ**

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.
Որ բնակեալն է յօգնութիւն Բարձրելոյն,
ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ:
Ասասցէ Տեառն՝ ընդունող իմ ես,
ապաւէ՛ն իմ Աստուած,
եւ ես յուսամ ի նա:
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին,
եւ ի բանից խռովութենէ:
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ,
ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս:
Որպէս գէն՝ շուրջ եղիցի զքեւ
ճշմարտութիւն նորա:
Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի,
եւ ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ:
Յիրէ որ շրջի ի խաւարի,
ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր:
Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք,
եւ բիւրք ընդ աջմէ քումմէ,
եւ առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեսցին:
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու,
եւ գհատուցումն մեղաւորաց տեսցես,
զի դու, Տէր, յո՛յս իմ ես:
ՁԲարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն.
ո՛չ հասցեն առ քեզ չարք,
եւ տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս քո:
Փառք Հօր եւ. Այժմ եւ միշտ եւ:

**ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆ
ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՄ ՅԵՍԱՅԵԱՅ ՄԱՐԳԱՐԷ Է
(ԺԳ. 12-15)**

*Զիա՛րդ անկաւ յերկնից Արուսեակն, որ ընդ առաւօտն ծա-
գէր. անկաւ յերկիր, խորտակեցաւ՝ որ առաքէր առ ամենայն
ազգս: Դու ասէիր ի մտի քում. «Ելից յերկինս, ի վերոյ քան
զաստեղս երկնից արկից զաթոռ իմ, նստայց ի լերինն բարձու,
ի վերայ լերանց բարձանց հիւսիսոյ. ելից ի վեր քան զամպս,
եղէց նմանող Բարձրելոյն»: Արդ ահաւասիկ ի դժոխս իջցես եւ
ի հիմունս երկրի:*

**ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ
ՅԵՐՐԱՅԵՑԻՈՅ ԹՂԹՈՅՆ Է ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՄ
(Բ. 14-15)**

*Արդ, որովհետեւ մանկունք հաղորդեցին արեան եւ մարմ-
նոյ, եւ ինքն իսկ մերձաւորութեամբ կցորդ եղեւ նոցունց, զի
մահուն իւրով խափանեցէ զայն որ զիշխանութիւն մահուն
ունէր, այսինքն է՝ զՍատանայ. եւ ապրեցուցէ զայնոսիկ, որ
մահուն երկիւղիւ հանապազ կէին վտարանդեալք ի ծառա-
յութիւն:*

Գայիք՛ն էղանակէն.

Ալէլուիա, Ալէլուիա.

Զթշնամիս իմ հալածականս արարեր,

եւ զատելիս իմ սատակեցեր:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

**ՍՐՔՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՅԻՈՅ
ՅԱՂՕԹԱՄԱՏՈՅՑ ԳՐՈՅ**

ԲԱՆ ՂԱ.

Ի ԽՈՐՈՅ ՍՐՏԻՅ ԽՕՍՔ ԸՆԳ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ա.

*Տէ՛ր, տէր զթութեանց
եւ Աստուած ողորմութեանց,
Անուն մեծութեան, ձայն ահաւորութեան,
Կոչումն սաստկութեան, լուր անհասութեան,
Բարբառ դողութեան, Հնչումն հիացման,
Յուսադրութիւն բարերարութեան
ամէնողորմ քաղցրութեան,
Յորմէ երկուցեալ սասանին
ամենայն բնութիւնք եղելոց:
Ի քո սպառնալեաց ահիդ պակուցման,
Սաւառնին սերոբէք,
ամփոփին քերոբէք,
Պարուրին պարք լուսակերպիցն,
Երկնչին հիացմամբ
բոլոր պետութիւնք վերնոցն,
Նոյնք ցնծան դողութեամբ մեծաւ
Ի մի նաւակատիս բերկրութեան,
Զարհուրին դեւք,
ընկրկին չարութեանցն գունդք,
Պակասին խաւարասիրացն հոգիք,
Անդնդոց մատնին հրեշտակք օտարին,
Կապին նշանաւ խաչին յարձակմունք դիմամարտին,
Փակին ի ստորին բանտի
քինաւոր ամաղեկացիքն,*

բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան եւ դատապարտեցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ:

Դո՛ւ ես կեանք մեր եւ փրկութիւն, բարերար եւ բազումօղորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ զմեզս, եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց:

Պարգեւիչդ բարեաց, պարգեւեա՛ զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից, յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ապա ասէ զազօրսն Տէրո՛ւնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես ...:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:
Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝

որ ըստ Մարկոսի:

(Թ. 16-28)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պառսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Առ Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Պատասխանի ետ մի ոմն ի ժողովրդենէն եւ ասէ. Վարդապետ, ածի զորդի իմ առ քեզ, զոր ունի այս համբ. եւ ուր հասանէ՞ զարկուցանէ զնա, եւ փրփրէ եւ կրճտէ զատամունս իւր եւ ցամաքի. եւ ասացի ցաշակերտսն քո զի հանցեն, եւ ո՛չ կարացին հանել զնա:

Պատասխանի ետ նոցա եւ ասէ. Ո՛վ ազգ անհաւատ, մինչեւ յե՞րբ իցեմ ընդ ձեզ, մինչեւ ցե՞րբ անսայցեմ ձեզ: Ածէք զնա առ իս: Եւ ածին զնա առ նա:

Իբրեւ ետես զնա այսն, վաղվաղակի շարժեաց զնա, եւ անկեալ յերկիր թաւալէր եւ փրփրեայր: Եհարց ցհայր նորա եւ ասէ. Քանի՞ ժամանակք են՝ յորմէ հետէ այդ եղեւ դմա: Եւ նա ասէ. Ի մանկութենէ. բազում անգամ ի հուր արկանէ եւ ի ջուր՝ զի կորուսցէ զգա. արդ, եթէ կարող ինչ ես, օգնեա՛ մեզ, Տէր, գթացեալ ի վերայ մեր:

Եւ Յիսուս ասէ ցնա. Ասացեր «Եթէ կարող ես». ամենայն ինչ հնարաւոր է այնմ որ հաւատայն: Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մանկանն եւ ասէ. Հաւատամ, օգնեա՛ անհաւատութեանս իմում:

Իբրեւ ետես Յիսուս եթէ կուտի ժողովուրդն ի վերայ, սաստեաց այսոյն պղծոյ եւ ասէ. Համբդ եւ խուլ այս, ե՛ս տամ քեզ հրաման, ե՛լ ի դմանէ, եւ այլ եւս մի՛ մտանիցես ի դա:

Եւ աղաղակեաց եւ յոյժ լլկեաց զնա եւ ել, եւ եղեւ պատահական իբրեւ զմեռեալ, մինչեւ բազմաց իսկ ասել՝ թէ մեռաւ:

Եւ Յիսուս կալաւ զձեռանէ նորա, յարոյց զնա, եւ կանգնեցաւ:

Եւ իբրեւ եմուտ նա ի տուն, աշակերտքն առանձինն հարցին ցնա. Մեք ընդէ՞ր ոչ կարացաք հանել զնա: Եւ ասէ ցնոսա. Այլ ազգ ո՛չ իւրք ելանէ, եթէ ոչ պահօք եւ աղօթիւք:

Եւ Կարգեալսն ի վերայ Գլխոյ այսաւարին եւ ասէ .

ԱՂՕԹՔ

Սաստեսցէ՛ քեզ, պիղծ Սատանայ, սաստեսցէ՛ քեզ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ եկն յաշխարհ եւ շրջեցաւ ընդ մարդկան, զի զքոյդ խափանեսցէ զբռնութիւն եւ զմարդիկ ապրեցուցէ: Որ ի վերայ փայտին զընդդիմակաց զօրութիւնսն խորտակեաց՝ արեգականն խաւարելով, երկիր շարժելով, գերեզմանացն բանալով, մարմինք սրբոցն յառնելով: Որ ելոյժ մահուամբ զմահ, եւ խափանեաց որ զունելութիւն մահուն ունէր, այսինքն է զքեզ՝ Սատանայ:

Երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱստուած կենդանի՝ որ եցոյց զՓայտն կենաց, եւ կարգեաց զՔերովբէսն եւ զՍերովբէսն բոցեղէն սրով շուրջանակի պահել զնա՝ պապանձեաց, ե՛լ եւ զնա՝ ի սմանէ:

Երդմնեցուցանեմ զքեզ ի Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ նոյն ինքն այժմ հրամայէ քեզ ի ձեռն մեր. երկիր, ե՛լ եւ զնա՝ ի ստեղծութեան այսմիկ, եւ մի՛ դառնայցես. այլ երթի՛ջի՛ր ի քո խորխորատն մինչեւ ի պատրաստեալ տանջանսն քեզ մեծի աւուրն դատաստանին:

Երդմնեցուցանեմ զքեզ, ամենաչար, ի փրկական չարչարանսն Քրիստոսի, եւ ի պատուական նորա Մարմին եւ յԱրիւն, եւ ի գալուստն նորա ահաւոր. զի գայ եւ ո՛չ յապաղէ ի

դատել գերկիր, եւ զքեզ եւ զգործակիցսն քո տանջեսցէ ի հուրն յաւիտենից, ուր որդն անքուն է եւ հուրն ոչ շիջանի: Զի զօրութիւն Յիսուսի Քրիստոսի հանդերձ Հարբ եւ ամենասուրբ Հոգևովն օրհնեալ է այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Տէր Սաբաւովթ, Աստուած տիեզերաց, որ փարատես զցաւս եւ զհիւանդութիւնս, եւ զամենայն ախտս բժշկես, նայեա՛ ի վերայ ծառայիս քո, եւ ի բաց մերժեա ի սմանէ զամենայն ներգործութիւն Սատանայի: Սաստեա՛ այսոց պղծոց եւ հալածեա՛ զնոսա, եւ վաղվաղակի քոյին ազդամբք փրկեա՛ զճառայս քո, եւ խորտակեա՛ զՍատանայ ընդ ոտիւք սորա, եւ տո՛ւր սմա յաղթութիւն ընդդէմ նորա հակառակութեանց եւ այսոց նորա պղծոց: Որպէսզի առ ի քէն օգնականութիւն առնկալեալ՝ արժանաւորեսցի անմահ եւ երկնաւոր քոց պարգեւացդ, փառաւորելով զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈԶ

Վասն հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց՝ աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ բժշկեսցէ զախտս եւ զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց. եւ կատարեալ առողջութեամբ հասուցէ զամենեսեան ի մշտնջենաւոր եւ յանախտ կեանս: Որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան՝ միածին Որդին Աստուծոյ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ԱՂՕԹՔ

Փարատեա՛ զցաւս եւ բժշկեա՛ զհիւանդութիւնս ի ժողովրդեանէ քումմէ, Տէր Աստուած մեր, եւ շնորհեա՛ ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն, նշանաւ ամենայաղթ Խաչի քո, որով

Ի ՍՈՒՐՔ ԶԱՏԿԻ

Սակաւ ինչ ջոտր, Հաց եւ աղ զնեն ի վերայ սկրեղ, կամ ի վերայ սեղանոյ: Քաւանայն խոնկ արկանէ, եւ ասեն:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ, կեցո՛, եւ ողորմեա՛:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԶԱՏԿԻ ԱԶ.

Այսօր յարեալս ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ անտիր խնդրեանս հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. օրհնեալ ի ձայն ցնծութեան զԱստուծ քո Սիրոն:

Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունս քո. լուսաւորեալ Յրուսաղէմ, քանզի յարեալ լոյս քո Քրիստոս. օրհնեալ ...:

Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երրեակ լուսովն. եւ քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան յարուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեալ ...:

Քրիստոս յարեալս ի մեռելոց:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛
որ ըստ Մատթէոսի:

Եւ զամբոխ յոյժ, սսէ ցնոսա. Ի բա՛ց գնացէք, զի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ:

Եւ վաղը առնէին զնա:

Եւ իբրեւ ել ամբոխն ի բաց, եմուտ, կալաւ զձեռանէ նորա, եւ յարեալ աղջիկն: Եւ ել համբաւս այս ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն:

(Աշացաւի եւ խանգարմանց տետրեան)

ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՛ ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ (Թ. 27-31)

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մինչդեռ անցանէր ընդ այն Յիսուս, զհետ եղեն նորա կոյրք երկու, աղաղակէին եւ ասէին. Ողորմեաց մեզ, Որդի Դաւթի:

Եւ իբրեւ եկն ի տուն, մատեան առ նա կոյրքն: Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. Հաւատա՞յք՝ եթէ կարող եմ առնել ձեզ զայդ: Ասեն ցնա. Այո՛, Տէր: Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա եւ ասէ. Ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ: Եւ բացան աչք նոցա:

Եւ սաստեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ. Զգոյ՛ջ կացէք, մի՛ ոք զիտասցէ: Եւ նորա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն:

(Ամենայն ցառոց)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ
(ԺԵ. 29-31)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

*Եւ գնացեալ անտի Յիսուսի, եկն ի ծովեզրն Գալիլեացւոց,
եւ ելեալ ի լեառն նստէր անդ:*

*Մատեան առ նա ժողովորդք բազումք որ ունէին ընդ
իւրեանս կաղս, կոյրս, համերս, միակողմանիս եւ այլս բազումս.
Եւ ընկեցին գնոսա առ ոտս նորա, եւ բժշկեաց գնոսա. մինչեւ
զարմանալ ժողովրդոցն որ տեսանէին, զի համերք խօսէին, կաղք
գնային, միակողմանիք բժշկէին, կոյրք տեսանէին. եւ փառաւոր
առնէին զԱստուած Իսրայելի:*

(Չէրման եւ Գեների)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
(Ա. 29-31)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

*Եւ վաղվաղակի ելեալ ի ժողովրդենէն, եկն ի տուն Սիմոնի
եւ Անդրեայ, Յակոբաւ եւ Յովհաննու հանդերձ:*

*Եւ գոքանչ Սիմոնի գնէր ջերմացեալ. եւ վաղվաղակի ասեն
ցնա վասն նորա: Եւ մատուցեալ յարոյց գնա՝ կալեալ զձեռանէ
նորա, եւ եթող գնա տենդն, եւ պաշտէր գնոսա:*

*սուրբ Խաչիւս եւ սուրբ Աւետարանաւս եւ աւետեաց տօնիս
չնորհիւ, անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

ՔԱՐՈՋ

*Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ
ի մեղաց, եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենա-
կալ Տէր, Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:*

ԱՂՕԹՔ

*Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր,
պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ զտունս զայս եւ զբնակիչս
սորին, եւ զՋուրս, զհացս եւ զաղս զայս՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
եւ պատուական Խաչի քոյ, ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի
եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Ապա ասէ զաղօթն Տէրոնական.

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:*

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխուժմէ:

Ասէ Աստուած:

Ի ժամանակի ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Եւ հովիւք էին ի տեղւոյն յայնմիկ բացօթեազք, որք պահէին զպահպանութիւնս գիշերոյ հօտից իւրեանց: Եւ հրեշտակ Տեառն երեւեցաւ նոցա, եւ փառք Տեառն ծագեցին առ նոսա, եւ երկեան յերկիւղ մեծ:

Եւ ասէ ցնոսա Հրեշտակն. Մի՛ երկնչիք, զի ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ, որ եղիցի ամենայն ժողովըրդեանն. զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ, որ է Օծեալ Տէր, ի քաղաքի Դաւթի: Եւ այս նշանակ ձեզ. գտանիցէք մանուկ պատեալ ի խանձարուրս, եւ եղեալ ի մտուր:

Եւ յանկարծակի եղեւ ընդ հրեշտակին ընդ այնմիկ բազմութիւն զօրաց երկնաւորաց, որք օրհնէին զԱստուած եւ ասէին. Փա՛ռք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն:

ԵՐԳ

Արեգակն արդարութեան այսօր յայտնեցար ազգի մարդկան, մարդ եղեալ արբեցեր զջուրս, վերածնեալ զմեզ մկրտութեամբն Սրբոյ Հոգւոյն:

Այս Կրօնաւարելով օրհնեն զժողովն, զժողովն եւ զազն, ասելով յայնիւ, մի անգամ:

Ամէն. Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա:
Օրհնեսցին եւ սրբեսցին ջուրս, հացս եւ աղս այս նշանաւ

(Խնդրութեանց եւ անգամալուծութեանց)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ
(Բ. 1-12)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ մտեալ դարձեալ ի Կափառնայում, յետ աւուրց, լու եղեւ եթէ ի տան է. եւ ժողովեցան բազումք, մինչեւ տեղի եւս ոչ լինել եւ ոչ առ դրանն. եւ խօսէր նոցա զբանն:

Եւ դային առ նա, բերէին անդամալոյծ մի բարձեալ ի չորից: Եւ իբրեւ ոչ կարէին մերձենալ առ նա յամբոխն անտի, քակեցին զյարկն ուր էր Յիսուս, եւ բացեալ զառաստաղն՝ իջուցին զմահիճան յորում կայր անդամալոյծն: Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդամալոյծն. Ո՛րդեակ, թողեա՛լ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ էին ոմանք ի դպրաց անտի որք անդ նստէին, եւ խորհէին ի սիրտս իւրեանց, թէ Զի՞նչ է այս՝ որ խօսի սա զհայհոյութիւնս. ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս, եթէ ոչ մի Աստուած:

Եւ գիտաց Յիսուս յոգի իւր թէ այնպէս խորհին ի սիրտս իւրեանց, եւ ասէ. Զի՞ խորհիք զայդ ի սիրտս ձեր: Զի՞նչ դիւրին է. ասե՛լ ցանդամալոյծն՝ «Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո», եթէ ասել՝ «Արի, ա՛ն զմահիճս քո եւ երթ ի տուն քո»: Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի Որդի մարդոյ ի վերայ երկրի թողուլ զմեղս, ասէ ցանդամալոյծն. Քեզ ասեմ, արի՛, ա՛ն զմահիճս քո եւ ե՛րթ ի տուն քո:

Եւ յարեաւ. եւ վաղվաղակի առեալ զմահիճան, ել առաջի ամենեցուն, մինչեւ զարմանալ ամենեցուն եւ փառաւոր առնել զԱստուած եւ ասել, թէ Այսպիսի ինչ երբեք ոչ տեսաք:

(Նրեղո-Ռեւանց եւ Կոստյոսանայ Հոգեկանայ)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻՒՒ
ՈՐ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒԻ
(Գ. 31-37)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ էջ ի Կափառնայում, ի քաղաքն Գալիլեացւոց, եւ ուսուցանէր զնոսա ի շաբաթսն: Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւնն նորա, զի իշխանութեամբ էր բանն նորա:

Եւ էր ի ժողովրդեանն այր մի, զոր ունէր այս դիւի պըղծոյ, եւ աղաղակեաց ի ձայն մեծ եւ ասէ. Թուլացո՛, զի՞ կայ մեր եւ քո, Յիսո՛ւս Նազովրեցի, եկիր կորուսանե՞լ զմեզ. դիտեմք զքեզ ո՛վ ես, Սուրբդ Աստուծոյ:

Սաստեաց ի նա Յիսուս՝ եւ ասէ. Պապանձեաց եւ ե՛լ ի դմանէ: Զգետնեաց զնա դեւն ի միջի անդ եւ ել ի նմանէ, եւ ոչինչ վնասեաց նմա:

Եւ եղեն զարմանայիք ի վերայ ամենեցուն. խօսէին ընդ միմեանս եւ ասէին. Զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ եւ զօրութեամբ սաստէ այսոց պղծոց եւ ելանեն:

Եւ երթայր Հռչակ զնմանէ յամենայն տեղիս շուրջ զգաւառաւան:

(Հասարակաց Հիւանդո-Ռեւանց)

**ՏՆՕՐՀՆԷՔ
Ի ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԳԵԱՆ**

Սակաւ ինչ ջո-ր, Հաց եւ աղ սննէն ի վերայ սկզբից, համ ի վերայ սկզբանոյ: Բաւանայն խոսնէ արկանէ, եւ ասէն.

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛, եւ ողորմեա՛: Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԾՆՆԳԵԱՆ ԴԿ.

Խորհորդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւքն երգեմ ընդ հրեշտակս, տան անտիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքա ի Բերթդեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէք, զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անքաւելիս երկնի եւ երկրի ի խանձարորս պատեցաւ. ոչ մեկնելով ի Հօրէ ի սուրբ այրիս բազմեցաւ:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Ալէլուիա, Օրթի՛:

Խաղաղութի՛ւն ամենեցուն:

Եւ ընդ Հոգւոյդ քում:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՛

որ ըստ Ղուկասու:

(Բ. 8-14)

*Պարգեւի՛չդ բարեաց, պարգեւեա՛ զառատ ողորմութիւն քո
ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից, յորոց
հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ Երրորդութիւնդ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:*

*Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ...:*

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
(Դ. 38-41)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

*Եւ յարուցեալ ի ժողովրդենէ անտի՛ հմուտ ի տուն Սիմոնի:
Զոքանչ Սիմոնի տագնապէր ջերմամբ մեծաւ. եւ աղաչեցին
զնա վասն նորա: Եկաց առ նմա, սաստեաց ջերմանն, եւ եթող
զնա. եւ վաղվաղակի յարեաւ եւ պաշտէր զնոսա:*

*Եւ ընդ արեւուն մտանել, ամենեքեան՝ որոց էին հիւանդք
ի պէս պէս ցաւս, բերէին զնոսա առ նա: Եւ նա իւրաքանչիւր
ուամբ ի նոցանէ զնէր ձեռս եւ բժշկէր զնոսա:*

(Բորոյո՞ւթեան է՝ այլոց մորթայրն Հիւանդո՞ւթեանց)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
(Ե. 12-15)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

*Եւ եղեւ ի հասանելն նորա ի մի ի քաղաքացն, ահա այր մի
լի բորոտութեամբ իբրեւ ետես զՅիսուս, անկեալ ի վերայ երե-
սաց՝ աղաչեաց զնա եւ ասէ. Տէր, եթէ կամիս, կարող ես զիս
սրբել:*

*Զգեաց զձեռն իւր, հասոյց ի նա եւ ասէ. կամիմ, սըրբեա՛ց:
Եւ վաղվաղակի գնաց ի նմանէ բորոտութիւնն: Եւ նա պատ-*

ոււրբեաց նմա մի՛ ումեք ասել, այլ թէ՛ Ե՛րթ ցո՛յց զանձն քո քահանային, եւ մատո՛ պատարագ վասն սրբութեան քո, որպէս եւ Հրամայեաց Մովսէս ի վկայութիւն նոցա:

Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ. եւ ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել եւ բժշկել ի հիւանդութենէ իւրեանց:

(Արկամոն-ընէն Եւ յօդապատման)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ
(ԺԳ. 10-13)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Եւ ուսուցանէր ի միտմ ի ժողովրդանոցացն ի շաբաթս: Եւ ահա կին մի զոր ունէր այս հիւանդութեան ամս ութուտասն, եւ էր կարկամեալ, եւ ոչ կարէր ամենեւին ի վեր հայել:

Եւ տեսեալ զնա Յիսուսի՝ կոչեաց առ ինքն եւ ասէ ցնա. Կին դու, արձակեալ ես ի հիւանդութենէ քումմէ: Եւ եդ ի վերայ նորա ձեռն, եւ առժամայն ուղղեցաւ եւ փառաւոր առնէր զԱստուած:

մինչեւ ցափն կառուցման լրութեան անդամոցս

Ձէ առողջութիւն,

այլ ամենեւին անբժշկութիւն:

Իսկ դու, ողորմա՛ծ, բարերար օրհնեալ

Եւ երկայնամիտ թագաւոր անմահ,

Լո՛ւր պաղատանացս

արգահատութեան սրտիս վտանգի,

Որ կարգամս առ քեզ, Տէ՛ր, ի նեղութեան:

ՔԱՐՈԶ

Վասն հիւանդաց եւ ամենայն վշտացելոց՝ աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոս, զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ բժշկեսցէ զախտս եւ զհիւանդութիւնս հոգւոց եւ մարմնոց ծառայից իւրոց. եւ կատարեալ առողջութեամբ հասուցէ զամենեսեան ի մշտնջենաւոր եւ յանախտ կեանս: Որ առաքեցաւ ի Հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդկան՝ միաձին Որդին Աստուծոյ, Տէր մեր եւ Փրկիչ Յիսուս Քրիստոս, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

ԱՂՕԹՔ

Փարատեա՛ զցաւս եւ բժշկեա՛ զհիւանդութիւնս ի ժողովրդեանէ քումմէ, Տէր Աստուած մեր, եւ շնորհեա՛ ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն, նշանաւ ամենայաղթ Խաչի քո, որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան եւ դատապարտեցեր զթշնամին կենաց եւ փրկութեան մերոյ:

Դո՛ւ ես կեանք մեր եւ փրկութիւն, բարերար եւ բազումողորմ Աստուած, որ միայն կարող ես թողուլ զմեզս, եւ մերժել զախտս եւ զհիւանդութիւնս ի մէնջ, որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց:

Հանցես զիս ի լոյս քումդ նշուից:
Գաղտնորոգայթ աներեւութերակ
վրիպակ արահետ,
Գարշութեամբ մեղացս ջրգողեցեալ՝
Ողւոյս կերպարան կայ ի տազնապի:
Ձծածկեցեալն ի տեսողութեանց
զչարագործին թիւնիցն այտուցմունս,
Քո ինքնաւորդ գորեղութեամբ,
Որդի Աստուծոյ,
Գթածաբար առողջացուցես:
Զբազմագան տարագս ցեղիցն զանազանից
Ախտաւորութեանց մահացուցանողաց
Իւր ականօք կորստեան բերիւք,
դժնդակարմատն շառաւիղօք,
Հաստատեցելովք ի յանդաստանի
անօրէն մարմնոյս,
Տարակորգեսցես ի ձեռն ձեռինդ ամենակալի,
Որ արօրադրեալ միշտ
եւ մշակես զսահմանս Հոգւոց՝
Առ բանիդ կենաց արդիւնատրութիւն:

Գ.

Եւ քանզի անցաւ
ըստ նմանութիւն օրինակութեանց
Յանցուածոցս վէր, ըստ ճարակողն քաղցկեղի,
Առ բնաւ, անդամս մասնաւորեալ
զախտին տարածումն,
Ձիք սպեղանի՝ իբր Իսրայելի,
Առ անչափութիւն խարանացն մատուցանել.
Ի խարսխաց բարձիցս

(Կ՝անր ախրից)

**ՍՐԲՈՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՍ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ՝
ՈՐ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ
(Ե. 1-9)**

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս:

Յետ այսորիկ տօն էր հրէից, եւ ել Յիսուս յերուսաղէմ:
Եւ էր յերուսաղէմ ի Պրոբատիկէ՝ աւագան, որ կոչէր եբ-
րայեցերէն Բեթհեզդա, հինգ սրահ: Յորս անկեալ դնէր բազ-
մութիւն յոյժ հիւանդաց, կուրաց, կաղաց, դօսացելոց, որք ակն
ունէին ջրոցն յուզելոյ: Եւ հրեշտակ Տեառն ըստ ժամանակի
իջանէր յաւագանն՝ եւ յուզէր զջուրսն. եւ որ նախ ի շարժումն
ջուրցն իջանէր յաւագանն՝ բժշկէր, ոչ ունելով զնշան հիւան-
դութեան:
Եւ անդ էր այր մի, որոյ երեսուն եւ ութ ամ էր ի հիւան-
դութեան իւրում: Զնա իբրեւ ետես Յիսուս՝ զի անկեալ դնէր,
եւ գիտաց եթէ բազում ժամանակք են այնուհետեւ, ասէ ցնա-
կամի՞ս ողջ լինել:
Պատասխանի ետ նմա հիւանդն. Տէ՛ր, ո՛չ զոք ունիմ, թէ
յորժամ ջուրքն յուզիցին՝ արկցէ զիս յաւագանն. եւ մինչ ես
դանդաղիմ, այլ ոք քան զիս յառաջագոյն իջանէ:
Ասէ ցնա Յիսուս. Արի՛, ա՛ռ զմահիճս քո եւ գնա՛: Եւ ող-
ջացաւ այրն, եւ յարեաւ, էսո զմահիճս իւր եւ շրջէր:

**ԱՂՕԹՔ
ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑԻՈՅ
ՎԱՍՆ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ**

ԲԱՆ ԺԸ.

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽՕՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

*Ահա՛ կարկառեմ
Ձկարկամեալ բազուկս հոգւոյս
յանուն քո, հգօ՛ր,
Արասցես ողջ իբրեւ զառաջինն,
Մինչ ի դրախտին փափկութեան զպտուղն կենաց կլթէի:
Կաշկանդեալ գօսացեալ
ի կոր կործանմամբ ընդ կնոջն տագնապելոյ,
Կայ անուղղելի հոգւոյս թշուառութիւն,
Ընդ երկիր պշուցեալ մեղացն կքմամբ
սատանայական բուռն կապանօք,
Ձի մի՛ զերկնայնոյդ ընկալցի զողջոյն:
Խոնարհեա՛ց առ իս, միա՛յն ողորմած,
Ձի բարձրացուցես
զփայտս խոնարհ բանաւոր անկեալ,
Եւ զչորացեալս ծաղկեցուցես
ի բարի կրօնս վայելչութեան,
Ըստ աստուածաբանութեան սուրբ մարգարէին:
Ոչ օծութեամբ իւղով՝
պատժապարտս ընդ մեղաւորին
Մատուցեալ առ կենդանաձիր ոտից գարշապարդ՝*

*Ձկաթիլս աչացս
վարսիւք հերացս ընծայեցուցանեմ,
Այլ զամբիծ հաւատս ամբարձմամբ
բազկացս ստոյգ դաւանմամբ
Հոգւոյ ողջունիւ շրթանց
կափուցմամբ զերկիր համբուրեմ,
Խառնեալ հեծութիւն աղբերցս արտասուաց
Բժշկութիւն հոգւոյս աղերսեմ:
Ձփառաբանարան հաստուածոյ կերպիս
ի քէն եղելոյ՝
Ամրափակ խցմամբ
համրացոյց արգել հողմն բանսարկուին.
Հոգիդ քո ազդեալ մեծդ ողորմութեամբ
Ըստ յաւետարանին բժշկեցելոյ,
Հրաշափառապէս բարեգործեսցե՛ս,
Բա՛նըդ կենդանի,
Ինձ խօսողութիւն անսայթաքելի:
Անկեալ կամ չարեօք
ի մահիճս ախտից ընկողնոց մեղաց
Դի կենդանի եւ խօսուն մեռեալ,
Կարեկցեալ իմումս թշուառութեան
ողբականօք քքուանաց ձայնից,
Ո՛վ բարերար Որդի Աստուծոյ,
Օրհնաբանեալ աչացդ ցօղով
վերականգնեսցես ի կենդանութիւն,
Իբր զսիրելին ի յանշնչական մեռելութենէ:
Ստոյգ դառնացողս
ի գբի մեղաց կամ տարակուսեալ,
Ձեռն մատուցեալ,
արե՛ւ անստուեր Որդի Բարձրելոյ,*

(ԻԸ. 16-20)

Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Պոսխումէ:

Ասէ Աստուած:

Յետ յարութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Իսկ մետասան աշակերտքն զնացին ի Գալիլիա, ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա, երկիր պագին նմա, եւ ոմանք յերկուացան:

Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա եւ ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս եւ յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, եւ ես առաքեմ զձեզ: Գնացէ՛ք այսուհետեւ, աշակերտեցէ՛ք զամենայն հեթանոսս, մկրտեցէ՛ք զնոսա յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Ուսուցե՛ք նոցա պահել զամենայն որ ինչ պատուիրեցի ձեզ: Եւ ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

Այա տեառնա՞ր լո՞ւ օրձնէն պը՞րն, պճացն է՞ պաղն, ասելո՞ւ չա՞նիւ, մի՞ անգամ:

Ամէն. Ալէլուիա, Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Օրհնեսցին եւ սրբեսցին՝ն ջուրս, հացս եւ աղս այս՝ նշանաւ սուրբ Խաչիս եւ սուրբ Աւետարանաւս եւ յարութեան տօնիս շնորհիւ, անուամբ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՔԱՐՈՋ

Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենա-

կալ Տէր, Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

ԱՂՈԹՔ

*Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց, Քրիստոս Աստուած մեր,
պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ գտունս զայս եւ զքնակիչս
սորին, եւ զճուրս, զհացս եւ զաղս զայս ընդ հովանեաւ սուրբ
եւ պատուական խաչի քոյ, ի խաղաղութեան: Փրկեա՛ յերեւելի
եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն: Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ
փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ
միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Ապա սուէ զաղօթան Տէրո՛ւնական .

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ...:

ՑԱՆԿ

ԿԱՆՈՆԱՑ ԵՒ ԿԱՐԳԱՑ

<i>Կանոն ի Տաճար ընծայման</i>	
<i>նախքան զՄկրտութիւնն</i>	<i>3</i>
<i>Կանոն կենդանարար Սուրբ Մկրտութեան</i>	<i>7</i>
<i>Կանոն դրոշմ կատարելոյ</i>	<i>18</i>
<i>Կարգ քառասնօրէին</i>	<i>24</i>
<i>Կանոն նշան օրհնելոյ</i>	<i>28</i>
<i>Կանոն կուսի պսակի</i>	<i>31</i>
<i>Կանոն երկրորդ պսակի</i>	<i>43</i>
<i>Կանոն թաղման ննջեցելոց աշխարհականաց</i>	
<i>Տան կարգն</i>	<i>51</i>
<i>Եկեղեցւոյ կարգն</i>	<i>58</i>
<i>Գերեզմանի կարգն</i>	<i>63</i>
<i>Վերջին աղօթք ի տանն ննջեցելոյն</i>	<i>73</i>
<i>Կանոն մեծի այգուց կատարելոյ</i>	<i>75</i>
<i>Կանոն մեծի եօթն աւուր կամ քառասնօրեայ</i>	
<i>եւ կամ տարեմուտ կատարելոյ</i>	<i>82</i>
<i>Կանոն տղայաթաղ կատարելոյ</i>	
<i>Տան կարգն</i>	<i>89</i>
<i>Եկեղեցւոյ կարգն</i>	<i>96</i>
<i>Գերեզմանի կարգն</i>	<i>101</i>
<i>Վերջին աղօթք ի տանն ննջեցելոյն</i>	<i>73</i>
<i>Կանոն տղայի այգուց կատարելոյ</i>	<i>111</i>
<i>Կանոն տղայի եօթն աւուր կամ քառասնօրեայ</i>	
<i>եւ կամ տարեմուտ կատարելոյ</i>	<i>117</i>
<i>Կանոն աղ օրհնելոյ</i>	<i>123</i>
<i>Կանոն օրհնութեան մատաղի</i>	<i>126</i>

Կանոն եկեղեցւոյ զգեստ եւ այլ սպասս օրհնելոյ	128
Կանոն նոր գիրք օրհնելոյ	130
Կանոն սկիհ եւ մաղզմայ օրհնելոյ	132
Կանոն ջրհոր օրհնելոյ	135
Կանոն զարտորայս, զսերմանիս, զարմտիս եւ զհնձան օրհնելոյ	140
Աղօթք վասն երաշտի	144
Կանոն նորակերտ բնակութիւն եւ տուն օրհնելոյ	145
Կանոն նորոգ սափրելոյ զհերս պատանւոյն	149
Կանոն խաչալուայ առնելոյ որ կոչի Խաչահանգիստ	152
Կանոն դժուարածին յղի կնոջ	157
Կանոն գիշերային ժամու աղոթից	160
Կանոն վասն այսահարաց եւ լուսնոտից	165
Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ յաղօթամատոյց գրոց (բան ՂԱ)	171
Աւետարանք բժշկութեան	176
Աղօթք սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ վասն բժշկութեան (բան ԺԸ)	184
Տնօրհնէք ի Սուրբ Ծննդեան	189
Տնօրհնէք ի Սուրբ Զատիկի	192

Համակարգչային շարվածքը եւ ձեւավորումը՝
Վահե սարկավազ Հովսեփյանի

Մաշտոցը արտատպւած է 1988 թ. Անթիլիասում տպագրւած Մաշտոցից:

2006

Նշումների համար

Նշումների համար

Նշումների համար

Նշումների համար